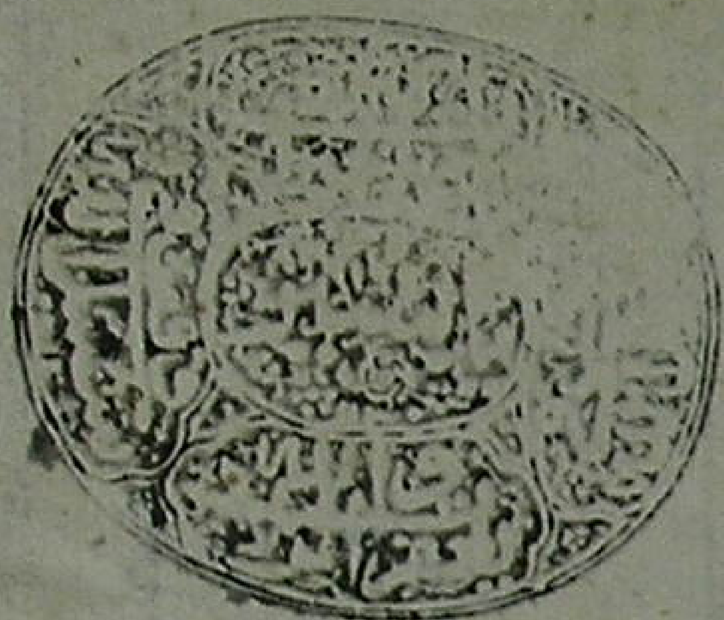
كاف في صوغ البيوع [illegible]

الملك لله دخل في حفظ عبده
الحاجي بشير آغا دار السعادة
الشريفة سنة ثمان وخمسين
ومائة والف

هذه النسخة الجليلة والمجلة الجميلة من وقف حضرت مولانا صاحب الخيرات الحسان
سحب ذيل الجود والاحسان منور مصابيح المقاصد بانوار العناية
مفتح معاقد المرام بمفاتيح الكفاية جامع محاسن العلم والعمل حائز مجامع البر
الاكمل الا وهو آغا دار السعادة الحاج بشير وفقه للخير المزيد والبر الكثير
من هو على كل شيء قدير حرره الفقير الى الله سبحانه وتعالى
محمد امين المفتش باوقاف الحرمين المحترمين
عوله

هذا فهرست كتاب البيوع

الملك لله دخل في حفظ عبده
الحاجي بشير آغاء دار السعادة
الشريفة سنة ثمان وخمسين
ومائة والف

٦٧٥

من النسخة الجليلة والمجلة الجميلة من وقف حضرت مولانا صاحب الخيرات الحسان
سحب ذيل الجود والاحسان منور مصابيح المقاصد بانوار العناية
مفتح معاقد المرام بمفاتيح الكفاية جامع محاسن العلم والعمل حائز مجامع البر
الاكمل الا وهو اغاء دار السعادة الحاج بشير وفقه الله للخير المزيد والبر الكثير
من هو على كل شيء قدير حرره الفقير اليه سبحانه وتعالى
محمد امين المفتش باوقاف الحرمين المحترمين
عفي عنه

بسم الله الرحمن الرحيم
الله تعالینك اسم شريفنه ملتبس اولدغم حالده باشلرم
الله تعالینك اسم شريفى ايله متبرك اولدغم حالده بدء ايدرم

الحمد لله الذى بين الحلال والحرام وجعل التعليم
حلال وحرام كلام قديمى اولان قرآن كريم ايله
حمد وجميع حمد ايدجيلرك
الله تعالینك بيان ايلدى واشكاره قلدى

والتعلم كمال الانام والصلوة والسلام

على من اوتى حكما وحلما وفى الكلام المجيد امر بالدعاء
شول كمسنه اوزرينه اولسون كه اول كمسنه حكمت يعنى نبوت
وپيغامبرلك ويرلدى وحكمت شرعيه اعطا اولندى يعنى

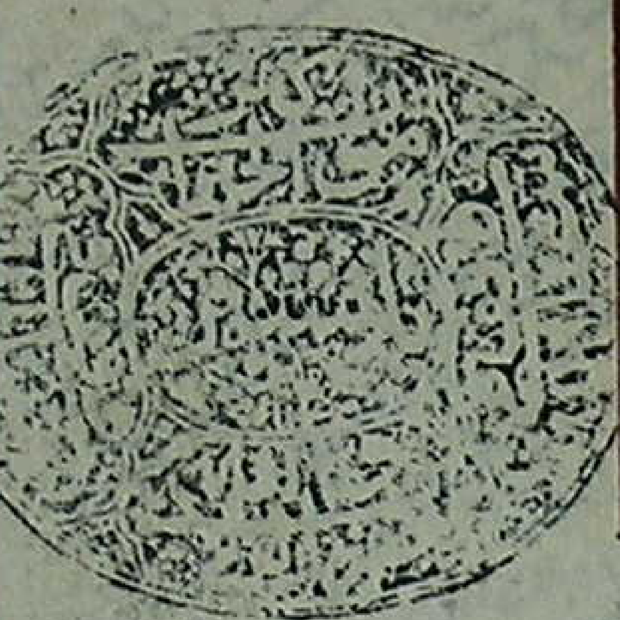
برب زدنى علما وعلى اله واصحابه الذين سلكوا
ايله اصحابكه امته احكام شرعيه تبليغ
ايدوب اولشدرمده انك مسلكنه

مسلكه فى تبليغ الاحكام وعلى من اقتفى اثرهم
وسلوكنه وطريقنه سلوك ايلديلر
دخى بارى تعالينك رحمتى
وملكلرك استغفارى

من التابعين وتبع التابعين الى يوم القيام
مؤمنلرك دعاسى دخى دنيا واخرت بلالرندن خلاص اولمق تابعين دن

اما بعد هر انسانه علم حالنى بلمك ومقتضاسنجه
يعنى الله تعالى يه حمد ورسولنه صلوة وسلامدن
صكره علم حال فرض عينده

عمل

عمل ايتمك لازمدر ودخى اعتقادات بابنده و
عقايد يعنى شول شيلركه قلب آنك اوزرينه بغلنمش

عبادات بابنده لسانى تركى اوزره بجه رساله
يعنى هواء نفسك خلافى اوزره اشلنن ايشه عبادت ديرلر

تاليف اولنمشدر خصوصا كه بركلى محمد افندى
چوق شيء بر يره جمع ايدوب بر حيثيت ايله قلمقدر مجموعنه بر اسم اطلاق اولنه

رحمة الله رحمة واسعة نك جمع ايدوكى رساله اعتقاداتى
الوب علما جمله ناس

وعباداتى جامع عوام وخواص انك ايله منتفع اولمشلردر
هواء نفسك خلافى اوزره اشلنن ايشه عبادت ديرلر
فائده كورمشلر

ولكن معاملات بابنده بيع شراده وساير
صاتمق والمق

خصوصده ربوادن وفسادن خلاص اولمق
بوزلمق

ايچون لسانى تركى اوزره بر رساله مشهوره

ومتداوله اولمديسه بونك برلكه بودخى

زياده مهم اولندندر زيرا بر كمسه تجارت اوزره

اولوب مسائل شرعيه بلمسه اول كمسه البته ربوايه

غرق اولور نتكم حضرت علي كرم الله وجهه دن

منقولدركه من اتجر قبل ان يتفقه فقد ارتطم

فقيه اولوب تجارت كنده يه فائده‌ي
البته بر كمسه تجارت وضرري بلمزدن اول تجارت ايلسه

في الربوا ثم ارتطم في الربوا ثم ارتطم في الربوا

تحقيق اول كمسه ربايه طالدي وغرق اولدي وكرفتار اولدي اندن صكره
ربايه كرفتار اولندي اندن صكره ربايه كرفتار اولدي تفسيري ربايه

يعني غرق فيه ايمدي بو فقير حقير پر تقصير عزيمت

غرق اولدي — محتاج رحمته باري تعالينك الجود — طويطوي قصد

ايدمكه معاملات بابنده لسان تركي اوزره

بر رساله جمع ايدمكه انك ايله عوام ناس منتفع

جاهل — منتفع

اولوب بو فقير دخي احياء دين مبينه سعي ايدنلر

الحق — طاهر دينكه دين اسلامدر

مسلكنه

وقال عمر رضه لا يتجر في سوقنا هذا حضرت
عمر رضه ديديكه بزم بو بازاريمزده تجارت
ايلمسون الا من تفقه الا انجق دينده
فقيه اولان تجارت ايلسون والا اكل الربوا
شاء ام ابى واكر فقهي تعلم اتمز ايسه اول تاجر
ربايي اكل ايدر كركسه ديلسون وكركسه ديلمسون وكما قيل تفقه
امتناع ايدوب [illegible] ثم اتجر
ونتكم ديلديكه فقيه اول صكره
تجارت ايله وقال لهذا المعنى سفيان
الثوري وابو حنيفة واصحابهما سفيان
ثوري وابو حنيفة واصحابلري بو معنايه
ميل ايلديلر يعني اولا فقه اوكرنوب صكره
تجارت اتمك لازمدر ديديلر

٢

مسلكنه سلوك ايدنلره بر مناسبت اولمق ايله يوم

حشرده انلر ايله حشر اولنمغه بر امنيه اوله ويوم

محشر كونده — يعني بر اميد وارز

حشري واحوالىرني فكر ايدنلردن اولان بو ذكر

ومحشر كونني

جميع اموريني عباداتده ومعاملاتده شرع شريفه

اويدوره لر العصمة لله وبه التوفيق بو رساله بر مقدمه

يعني معاصيدن وخطالردن حفظ اتمك الله تعالى نكدر ...
باري تعالى بر مخصوصدر ...

ايله اوچ باب وبر خاتمه اوزره ترتيب اولنمشدر

مقدمه سفر احوالي وبازاره كيدوب كلمك احوالي

يول

بياننده در باب اول بيع شراده فساددن

صاتمقده — المقدده — بوزلمقدن

وكراهتدن صاقنمه نك بياننده باب ثاني

ومكروهدن

آوول

ربوادن صاقنمنك بياننده در **باب ثالث**

مزارعده فساددن صاقنمه نك بياننده در **خاتمه**

اکین جلك دهاو رتقلق بوزلوق

کسب خبيث اولنلري بيان ايدر **مقدمه** سفر

قزنمق يول احرام ومرداد

مبارك سنته در خصوصا که طلب علم ايچون اوله

ياخود ديني حفظ ايتمك ايچون اوله نتكيم حديث

شريفده بيورلمشدر من فر بدينه من ارض الى ارض

وان كان شبرا استوجب له الجنة وكان رفيق

ابرهيم ورفيق محمد صلى الله عليه وسلم يعني برکمسنه

ديني صاقلمق ايچون بر ولايتدن براخر ولايته

کتاب بالفتح والمذخر ندن
انکسار وسوء الحال من
باب الرابع ترجمه
صحاص

کیسه

کيسه نقد زيقنده اولورسه انوکيچون جنت وجب

يعني بر قرشده

اوله ودخي حضرت ابرهيم وحضرت محمد عليهما

الصلوة والسلامك يولداشي اوله وتجارت ايچون

اولان سفر دخي حسن نيت ايله ثوابدن خالي اولماز

زيرا حسن نيت ايله دنيا عملي اخرت عملي اولور ومن

نيت ايله اخرت عملي دنيا عملي اولور امدي تجارت

نيتله سفره کيدن اينلتوب کفور دکي شيلردن

مسلمانلروك نفع کورمسين قصد ايده وکسب

ايله مأمور اولدوغي جهتدن الله تعالى نوك

کسب دووت نوعدر
جهاد تجارات زراعات
سناعات ستلقي نك متننده
بعيده

امرینه انقیاد ایدوب تحصیل ایدوکی شیلردن
مأمور اولدوغی شیلره صرف ایتمکه نیت ایده
وسفره چیقمق مراد ایتدکده اثنین کونی یاخود
خمیس کونی چیقمق مناسبدر ودخی ایک اخری
اوچ کون قلدقده چیقمق کرکدر ودخی کونک
اوّلنده چیقه اویلادن صکره واکندیدن
صکره چیقمیه چیقدوغی وقتده اوینده
ایکی رکعت نماز قله ودخی بو دعاء اوقیه
بسم الله امنت بالله واعتصمت بالله وتوکلت

علی الله ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم
اللهم انی اعوذ بک من وعثاء السفر وکآبة المنقلب
وسوء المنظر فی الاهل والمال اللهم انت الصاحب
فی السفر والخلیفة فی الاهل اللهم اطولنا الارض
وهون علینا السفر اللهم زودنی التقوی
فاغفر لی ذنبی ووجهنی للخیر اینما توجهت و
دخی سورة قل یا ایها الکافرون دن معوذتینه
اوقیه ودخی اخوانله وداعلشه مسافر
چیقدقده اهلنه دیکه استودعکم الله الذی

لا یضیع ودایعه وار اوتوراق اولان مسافره دیه استودع

الله تعالی دینک وامانتک وخواتیم عملک وزودک

الله التقوی ووجهک للخیر اینما توجهت ودخی

باری تعالی سنی تقوی ایله ازقلندرسن دخی سن هر نره مکانه توجه ایدرسک الله تعالی سنی خیره توجه ایدوب یوزکی دوندرسن

ازدن چوقدن برشی چکر صدقه ایدم وطواره بنمکه

شروع ایتدکده بسم الله دیه اوزرینه چقدقده

الله تعالی نک اسم شریفیله شروع ایدرم

الحمد لله دیه واندن صکره بو نی اوقیه بسم الله

جمیع محامد نک حمد الله مخصوصدر

الرحمن الرحیم سبحان الذی سخر لنا هذا وما

التسبیح وتهلیل وتنزیه ایدرز

کنا له مقرنین وانا الی ربنا لمنقلبون زیرا

یعنی قیامت کوننده انکا رجوع ایدجیلرز

برکمسنه اسم الله اوقوسنه شیطان اردلشه

تغنی

تغنی ایله دیو وسوسه ایدم اکر تغنی ایدم مرثیه کذب

وهذیان سوزلر ایله وسوسه ایدم ویول اوزرندن

کیدرکن تسبیح وتهلیل چوق ایدوب یوکسک طاغلره

الله اکبر — لا اله الا الله

چقدقده وعجایب وغرایبه مطلع اولدقچه الله تعالی

حضرتلرینک عظمتنی وقدرتنی تفکر ایدوب کندی

اولو لغنی — هر شئ اوزرینه قادر اولدوغنی

حالنی دوشنه وبونی اوقیه ربنا ما خلقت هذا

ای بزم ربمز — سن شو سموات وارضی خلق باطل ایله خلق ایلمدک یا خود باطل اولدوغی حالده خلق ایلمدک

باطلا سبحانک فقنا عذاب النار وابدسنده و

منزهسن جمیع نقایصدن — تنزیه وتقدیس ایدرز — ای بزم ربمز سنی — چونکه ربنا سموات وارض نه ایچون خلق اولندوغنی بلدک ایسه بزی عذاب ناردن حفظ ایله

نمازنده فرائض سننده قصور ایتمیه دنیا ایچون

کیشی دینینه نقصان کتورمک بیوک مصیبتدر

لا اله الا الله دیمک دوروت شرطی وار در
بری معناسنی بلمک وبری بوناک معنا
سنی قلبندن تصدیق ایتمک وبری
اخلاص ایله دیمک وبری تعظیم ایله ه
دیمک معناسنی بلمزسه جاهلدر ومعنا
قلبندن تصدیق ایتمزسه منافق
در اخلاص ایله دیمزسه مرائی در
تعظیم ایله دیمزسه اهل بدعتدر

الله تعالى حفظ ايليه و صالح كمسه لر ايله يولداش اوله

و ايچلرندن بر عاقل دوندار كمسه باشچيل ايدوب

انك سوزنيله كيده و طواره طاقتندن زياده يوكلتميه

و يمنده و صوينده قصور ايتمكدن و باشنه اورمقدن

صاقنلر حيواناتك حقى كافر حقندن كوچدر زياده

صاقنمق لازمدر قچان بر منزله قونسلر ابتدا

طوارنك علفني كوره لر و دخي اوتوره مقسزين

ممكن اولورسه ايكي ركعت نماز قله كم ضعفي

و يورغنلغي كيده و بوني اوقيه اللهم انزلني

منزلا

منزلا مباركا وانت خير المنزلين اعوذ بالله من الاسد

بر منزله كه قونغه انديركه اول قوناق مبارك اوله تا كه يمن خير كثير اوله حال بوكه سن انزال ايدجيلرك خيرلوسي سن باري تعالى يه صغنرم ارسلاندن و سياه يلاندن

والاسود ومن شر والد وما ولد اعوذ بكلمات الله

وهو العظيم و دخي طوغرجينك شرندن و اول طوغرجينك طوغرديغي شيئك شرندن الله تعالى يه صغنورم باري تعالى نك اسماسنه و صفاتنه صغنورم من الخبث

التامات كلها من شر ما خلق كوجدوكي وقتن

المخلين اسما و صفاته كه عيب و نقصاندن منزهدر باري تعالى نك كلمات تامانك كلسنه صغنورم خلق اتدوكي شيلرك شرندن

ممكن ايسه ايكي ركعت نماز قله و اول مقامك

اهلينه سلام ويروب السلام علينا وعلى عباد الله

باري تعالى نك سلامي و رحمتي بزه اوزرينه اولسون والله تعالى نك

الصالحين ديه زيرا هر مقام ايچون ملائكلردن

صالح قوللري اوزرينه اولسون

اهلي وار در اول مقامي حفظ ايدرلر و اخشام ايله

كوچميلر بلكه كيجه يارو سندن صكره كوچه لر

و كيجه قرا كوسي اولدقده مسافر بوني اوقيه

یا ارض ربی وربک الله اعوذ بالله من شرک وشر ما

ای یر بنم ربم وسنک الله تعالی در الله تعالی یه صغنورم سنک شرندن

فیک وشر ما دب علیک ومن شر کل اسود

دخی سنک ایچنده اولان اذیت ایدیجی دخی ای یرسنک اوزرنده کزوب یوزین حشرات وحیوانلردن الله تعالی یه صغنورم شیلرک شرندن الله تعالی یه صغنورم

واسد وحیة وعقرب ومن شر کل ساکن البلد

وهر ارسلانک شرندن وهر عقرب ویلان شرندن دخی انسدن وجنون وشیاطیندن الله تعالی یه صغنورم

ومن شر والد وما ولد ودخی ضرر ویتسز کندیله

شهرلرده وکویلرده ساکن اولنلرک کلیسنک شرندن الله تعالی یه صغنورم

بله سفرده کلب وچاک اولمیه برکوبه ویاخود

حدیث رسول عم بودر هرکم چلغو اوازن ایشتسه دخی دکلسه ... لهو ولعب حرام

برشهره کرسه بونی اوقیه اللهم انا نسئلک

یا الله تحقیق بز سندن

من خیر هذه القریة وخیر ما فیها ونعوذ بک من

خیرنی ایسترز ... واولقریه اولان شیلرک خیرنی ایسترز دخی

شرها ومن شر ما فیها ودخی سفردن اوینه

شو قریه نک وقریه ده اولنلرک شرندن ای بزم ربمز سکا صغنورز

کلدکده اهلنه واقرباسنه ممکن اولدوغی

مرتبه

مرتبه هدیه اهدی ایده ودخی مؤمن اولوب عاقبتی

فکر ایدنه لازم اولان بودر که صباح اولوب جماعتله

صباح نمازین قلوب ایت کریمه دن واذکاردن

اوقیه جقلرنی اوقود تضرع نفسنی جهالتدن

خلاص ایدوب طریق علیده اولمق ایچون براستاذ

اتخاذ ایدنوب هرکون تعلم علم اوزرینه اوله

هرنیه قادر ایسه عربیاتدن فقهدن تفسیردن

حدیثدن اوقومغه قادر اولور یاخود ترکی

رساله دنمی اوقومغه قادر اولور یاخود قرآن

ایکنجی ۸

قال رسول الله صلعم خیر الناس فی آخر الزمان الثالث والثالث قیل یا رسول الله ما الثالث وما الثالث قال عم الثالث مثلا اهل له والثالث مثلا ولد له من المصابیح

قاضیخانده کتاب الحضر والاباحه ده یشکدر ناسک مقتداسی اولیب مشهور اولنه باطل اهلنه وارب کلمک مکروهدر

قال النعمان رض الکتاب کالبلد والباب کالمحلة والفصل کالسکة والمسئلة کالبیت

کفایات الشعبیانه اخرنده یازدیغی اوزره اخبارده وارد اولمشدر که اهل سنت علماسندن برینک مجلسنه وارمه قرآن عظیمی بیک کره ختم ایتمکدن وبیک جنازه نمازی قلمقدن افضلدر دیدی

عظیم الشاننی اوقومغه قادر اولور بونلردن هرکون
صباحده واخشامده خالی اولمیه زیرا حدیث شریفده
وارد اولمشدر که من جاء اجله وهو یطلب العلم لقی
الله تعالی ولم یکن بینه وبین النبیین الا درجة النبوة
یعنی بر کمسه نك اجلی ایریشسه اول کمسنه علم
طلبنده اولسه دنیاده اویله کیده کی کندو ایله
پیغامبرلر بیننده انجق درجهٔ نبوت اوله
وعن ابی ذر رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله
علیه وسلم یا اباذر لان تغدو فتعلم آیة من کتاب

الله

الله تعالی خیر لك من ان تصلی مائة رکعة ولان تغدو
وتعلم بابا من العلم عمل به او لم یعمل خیر لك من ان تصلی
الف رکعة یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم اباذره
ایچون رض خطاب ایدوب بیوردیکه یا اباذر صباحه
داخل اولوب کتاب اللهدن بر آیت اوکرنمك سنکچون
یوز رکعت نماز قلمقدن خیرلیدر دیدی ودخی
صباحه داخل اولوب علمدن بر باب اوکرنمك انکله
عمل اولنسون کرك اولنماسون سنك بیك رکعت
نماز قلمقدن خیرلیدر دیدی بوندن صکره

اهل سوق ایسه بازاره کیده ولکن بازاره کیدنجه
کیجرك کیده اوینه کلدکده اولجه دونه زیرا
خبرده واردر اولمشدرکه شر البقاع الاسواق
وشر اهلها اولهم دخولا واخرهم خروجا یعنی مکانك
شرلوسی بازاردر واهلینك شرلوسی اول
واروب صکره چقاندر ودخی شرندن وفتنه
سندن تعوذ ایدوب کیردوکی وقتده بونی دیه
اوقیه اللهم انی اعوذ بك من شر هذه السوق
ومن الکفر والفسوق وبازارده اوتوردقجه

تهلیل

ط اسواقك شرلو اولمسنك علتی اولدرکه ذکر اللهدن غافل اولدر وایمان کاذبه ایله چوق اولور وخلق بر برلرینه خیانت ایدرلر ماللرنی بغیر حق اخذ ایدرلر وبیع جلالدن صکره قلمق کمال حرصدن ناشیدر وتیاجمعنه واخراجنه تجارتلرندن دخی قالمغه سبب اولمشدر

وچوق

تهلیل وتمجید چوق ایدوب استغفار ایده ما لا یعنی
ایله وکولب اوینامق ایله غافل اولانی اویارمق ایچون
بعض زمان اشکاره استغفار ایدوب ذکر ایده
زیرا خبرده واردر اولمشدرکه بازارده برکمسنه
استغفار ایسه بازار اهلینك عددی قدر الله تعالی
جل شانه مغفرت ایده یعنی کناهلرینی یارلغیه ودخی
واردر اولمشدرکه برکمسنه بازاره داخل اولدقده
بونی اوقیه لا اله الا الله وحده لا شریك له له
معبود بالحق یوقدر الا الله تعالی واردر یالکز اولدیغی حالده
الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده

جمیع خیرلر آنك الندهدر
الله کندوسی اولمز
اولدردوکی اولدر
دلدوکنی دیرلدور
وحمد انکا مخصوصدر
ملك انکا مخصوصدر

استغفر الله العظیم الذی لا اله الا هو الحی القیوم واتوب الیه واسئله التوبة والمغفرة استغفر الله من کل ذنب اذنبته ذنبا عمدا او خطأ او علانیة او سرا او صغیرا او کبیرا واتوب الیه من الذنب الذی اعلم ومن الذنب الذی لا اعلم انك انت علام الغیوب ستار العیوب فتاح القلوب واتوب الیه استغفر الله سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

ط بو ذکری جهر ایله دیمکلکدن غرض غفلتدن ایقاظ وخلقك کندو ذکرینه اقتدا ایتمکلری ایچون اولوب غایة دیار ویبعه دن ضاقه تعبیله اولمنیه علیه اولعل اخفا ایله دیمك اولی اولمش

الخیر وهو علی کل شیء قدیر انکچون بیك حسنه یازله

دخی اول الله تعالی هر ممکن اولان شیء اوزرینه مبالغه ایله قادردر

ابن عمر وسالم ابن عبدالله ومحمد بن واسع وبونلرك

غیری یازاره وارد اولدیکی بو ذکری دیو فضیلتنه

نائل اولمق ایچون واندن صکره وقتندن اول

ابدست آلوب حاضر اولکه اذانی اشتدوکی برله

جامعه واره زیرا افتتاح تکبیرینك ثوابنه

دنیا ودنیاده اولان شیلر مقابل اولمز جامعده

دعا وثنا تمام اولدقدن صکره چقه که دنیا

اخرت تحصیلنه مانع اولمیه واخرتنی دنیای

فانیه

فانیه تبدیل ایدنلردن اولمیه عصمنا الله تعالی

باری تعالی بزی حفظ ایده

عن الخسران ورزقنا التوفیق والغفران باب اول

دنیاده واخرتده زیاندن دخی بزی توفیق ایله ویارلغمق ایله رزقلندره

بیع شراده فساددن وکراهتدن صاقنمه نك بیانندهدر

بلکلکه رب الارباب ومسبب الاسباب الله تعالی

یعنی بجانا ربلرك وافندیلر ربسی ومالکی وسببلری ترتیب ایدوب کمال ممکن لرینه یتشدرجی دخی جمیع سببلری سبب قلیجی وخلق ایدجی الله تعالی

حضرتی جل شانه اخرتی ثواب ایچون وعقاب ایچون

شانی اولو اولدی

اوقلدی ودنیایی کسب ایچون ویلوب چالشمق ایچون

اوقلدی لکن یلوب چالشمق یالکز اخرت ایچون

ودخی یالکز دنیا ایچون اولمق اولماز بلکه اخرت

ایچون اوله دنیایی اکا وسیله قله دنیا اخرته

واسطه نسنه

اهدنا وارشدنا عصمنانك تفسیریدر یعنی باری تعالی بزی هدایت ایده وبزی ارشاد ایده بزی توفیق ایله الی الصراط مستقیم ما التوفیق طوغری یوله سبیله ولا تؤاخذنا بتقصیرنا ودخی تقصیریمزی بزی یارلغمق ایله مغفرت غفران [illegible] معنا یدر

ودخی جمیع سببلری سبب قلیجی وخلق ایدجی الله تعالی جمیع نقایصدن منزه وبری اولدی

وسیله اولمه سی انکله اولورکه دنیا طلبنده آداب
واسطه سبب

شرع اوزره حرکت ایده زیرا آداب شرع اوزره
یورمك

حرکت ایتمسه حرمتدن فسادن کراهتدن خالی اولمز
یورمك حرامدن بوزلقدن مکروهدن

امدی بلمك کرکدر که بیع شرا نقل ایلده اولور دیره
صتمق المق اولور

سیده آکر زمان معین اولورسه اما معلوم اولمسه
اجل وقت معین کون

نجه کلمه سنه بیع کبی و خرمانه بیع کبی بو اصل مجهول
صتمق بلنمز

اجل ایله بیع هر نقدر واراپسه فاسد اولور اما
وقت بوزلور

بیع شرا اجل ذکر اولنمق سزن مطلقا اولسه بعد
صتمق المق

بهاسنی بو وقتلردن بر ایله اجل ویرسه بیعده صحیح
صتمسی اولور

اذا اطلق البیع بغیر تسمیة الاجل
یصح البیع فعل الحال یعنی قمن بیع
مطلق ایله وعدم وقت ذکر ایلمیه
اولبیع صحیحدر وبهاسی اول حالده
لازم کلور نقل قنه

١٧

اولور بو وقتلرده تأجيلده صحيحا اولور نقده معلوم

اولمزسه زيرا دينى تأجيل ايدوب زمان ويرمكده

مهلت

ازجق جهالت ضرر ويرمز ودخى اهل تجارت اولان

بلنمامك

تجارتنده يكرمى بيرى افندن صاقنه اولكيسى بودركه

تجارتنده حرص اوزره اولميه كه اول حرص ورع نوديني

سيوندرميه زيرا الله تعالى نك تقدير ايتدوكى رزقى

حاصل حرصى چكوب كتورمز بلكه الله تعالى نك

امرينه اطاعت ايتمك ايله الله تعالى حضرتى نعمتى احسانى

مطيع ومنقاد اولوب امرينه يدلمك در

زياده ايدر ايكنجى

تعلما ايكنجى

زياده ايدر امدى تجارتنده الله تعالى يه متوكل

دوردنجى

والحاصل دينده اهمال

ويره سيه بيع د كلدر ديه

پرهيزكارلق وتقوى سنك نوري

جامع الفتاوا وتنبيه الغافليندن نقل ايدر ناس بيع و

شراسنده بش نوعدر اولكى رزقن كسبندن بلور

اشلرسم يريم اشلمزسم نه يريم ديرر بونلر كافرلردر ايكنجى

رزقن كسبدن بلور هم اللهدن بلور بونلر مشركلردر

اوچنجى رزقن اللهدن بلور لكن ويرمى ويرميه مى

ديو شبهه وارد بونلر منافقلردر دوردنجى

رزقن اللهدن بلورلر وكسبى سبب بلورلر لكن كسب

اجليچون الله تعاليه عاصى اولورلر اشلرينه ايودكلرندن

نچه فرائضى وواجباتى ترك ايدرلر بونلر فاسقلردر بشنجى

رزقن اللهدن بلورلر وكسبى سبب بلورلر دخى فرائضى

وواجباتى ترك اتمزلر بونلر مؤمن

مخلص لردر تمت

م م

م

اولوب رزقی و فضلی الله تعالی دن کوزدلر ایکنجیسی ۲

بوذکر ایلدوغی نسنه یی ذم ایتمیه و صتدوغی نسنه یی
یرمیه

مدح ایتمیه اگر سویلدوکی شیلر خلاف ایسه
اوکمیه

کذب ایتمش اولور اول سوز ایله مشتری آلاجق اولورسه
الجی

مشتری یه ظلم ایتمش اولور کندی ظالمین دن اولور
الجیه

مشتری قبول ایترسه کذب گناهی اوزرنده قلور

و دخی مروتسزلك ایتمش اولور و اگر سویلدوکی
ادمسزلك

سوزلر کرچك اولورسه هذیان و مالایعنی سویلمش
هرزه و مهمل سوزلر کذوبه

اولور هر بر سوز ایچون قیامت کوننده محاسب

کرك اولمیان سوزی انده گناه ده اولمیه ثوابده اولمیه

اولور

حتی فقهاده دیتاجر ایچون متاعنی
فتح ایلدوکی زمانده ترویج قصد اوزره
الله تعالی یی ذکر ایلمك و یاخود پیغامبر علیه
السلامه صلوات ایلمك مکروه در دیمك ایلك
اللهم صل علی محمد شونده کوزلدر نقل مجالس
دروکی یمینجی مجلسده و یا زان دنلدی
بر دانق مقدار مقابله سنده اول
بر درهمان التی یوز لکده بر بولکه
یدی یوز جماعت ایله قیلنمش مقبول
اولمش نمازنك ثوابی العرلرده
خصم ویریلور مجالس دروکی اوتعز
یدنجی مجلسده در

اولور مگر کیم مشترینك بلمدوکی صفتلر اولمش اوله

اول صفتلری مشتری یه بلدرمك ایچون سویلیسه

اول ضرورییه مزحدن ایترسه اوچنجیسی بو ذکر ۳
تجاوز
زیاده مدحلر
و صفتلر

متاعنه رواج ویرمك ایچون صادقا و کاذبا

اند ایچمیه زیرا کاذبا اند ایچرسه یمین غموس
طالمق

ایتمش اولور یعنی بالکلیه گناهه طالوب گناه کبائر

اشلمش اولور نعوذ بالله ثم نعوذ بالله و اگر صادقا
الله تعالی بی صغنور
اندن صکره الله تعالی یی صغنور

یمین ایدرسه ادبسزلك ایتمش اولور الله تعالینك
زیرا

اسم شریفیله الجق اولان دنیایی قصد ایتمش اولور

تحقیق رسول علیه السلام وردی
شول کمسنه که انك یانده بر قتی انله
مظلمسی اولمسه عرضدن و مالندن
انك ایله بوکون بکه کون حلال اولسون
شول کون کلمزدن اول که انده نه دینار یوق
و نه درهم یوق اگر عمل صالح وار ایسه
مظلمه سی مقداری اندن اخذ اولنور
و اگر حسنات اولمزسه انك سیئاتندن
اخذ اولنور و انك اوزرینه حمل
اولنور مجالس دروکی اوتوزیدنجی
مجلسده مسطوردر

ان الله تعالی حرم الجنة
علی کل جسد تغذی بحرام

مؤمن اولوب اخرته اعتقاد ایدوب اخرتی کوزدنه لایق

دکلدر در دنجی بودرکه مسائل شرعیه عالم اولمتسزن

٤

بازارده الم وصاتم اتمیه زیرا بازار موضع غفلتدر

فانع سنی

فقیه ومتقی اولوب نفعنی وضررنی بلمك کرکدرکه

علم حالنی د. کندو یه نافع ضار اولان افعال واقوال بلجی اهل تقوی یعنی حلالدن

افات صوقدن قورتله بشنجی بودرکه صاتدوغی

٥

چارشو فاتلرندن

شیئك عیبنی صاقلمیه بلکه هر نقدر عیبی وار

کزلو اولسون واشکاره اولسون اظهاری واجبدر

ایسه مشتریه بلدره ودخی بر کمسه نك یانینده

برنسنه بیع اولنسه اول کمسه انك عیبنی بلسه

مشتری بلمسه مشتری یه اول عیبنی بلدره بر کمسنه

واجبدر بیله اول عیبنی خبر وریلر اکی کنده ویم صند ایتمکدن خوف اولنمسه

اوچیوز

اوچیوز درهمه بردوه صاتدی واثله ابن الاسقع رض

اصحاب رسول الله دن

دخی یاننده حاضر ایدی مشتری دوه یی الوب کیتدکده

الجی

واثله اردنجه چاغردی ایتدی که بو دوه یی یوك ایچونمی

الورسن ات ایچونمی الورسن یوك ایچون الورم دیدی

واثله دیدیکه بونك عیبی وار درطبانی دلوکدر دیدی

کیرو دندردی صوکنده صتن یوز درهمه دنکجدی

دیدیکه بنم بیعمی فساده ویردك واثله دیدیکه بز

رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن مبایعه ایتدك

قال رسول الله علیه السلام الدین النصیحة

هر بر مسلم ایچون نصح اوزرینه اولمغه بونی

ط

نصیحت قادر بر کمسه نصیحت استمسه نصیحت اتمکدر اولدیغی مقدارنجه

نسنه

زمانه تاجرلرینه اشلمك كوج كلور لكن ایكی واردر
انی بلبسه‌لر اسان اولور بری بوكه تلبیس ترویج
رزقی زیاده ایتمز بلكه الله تعالی بركاتنی كیدرر
وبردن هلاك ایدر خرسز المق ایله یاخود ظلمله
المق ایله یا یانمق ایله یا غرق اولمغله ایكنجی بودركه
آخرتی دنیایه صاتمش اولور عاقل اولان فانی
اولوب مظالم واوزاری قلان دنیایی باقی ابدی
یعنی كناهلری كذروا وزرینه قلان الحق وفانی یعنی ظالملردن آخذ اولان نشیلر
اولان آخرتك نعمتلری اوزرینه اختیار ایتمز
اللهم احفظنا من التزویرات ایكنجیسی بودركه

یا الله سن بزی بلان نسنه یه حسن وزینت ویروب كوجك یرینه كچرمك معناسنه اولان تزویرلردن حفظ ایله

خیانتدن

ودخی حیله ایله خلقك مالنی یمك بودخی كسب خبیثدندر واكل بالباطلدندر انك كبی كه بر كمسه كندی نفسنده صالح اولمیه خلقه صورت صلاحده كورنه خلق صالح زعم ایله انكا بر مقدار نسنه ویرلر اكر نفس امرده اول كمسنك حالنی بلسه‌لر ایدی اندن نفرت ایدوب بر نسنه ویرمزلر ایدی بو وجهله خلقك مالنی المق حرامدر اكل بالباطلدندر

خیانتدن صاقنه صاتدوغی نسنه‌نك ایچنه بعضی
حیله ایله تلبیسلر
نسنه‌لر قتمق ایله شول كمسه كه سوده صو قتردی
بر كون بر سیل كلدی صغرلرنی اولدردی بر كوجك
قز چغرزی وار ایدی دیدیكه یا بابا سنك قتدغك
صولر جمع اولدیلر اینكلریمزی الدی كیتدی ودخی
كیلده وطارتوده وارشونده اكسك ایتمك
مقدارده خیانتدن بونك حقنده وعید شدید
یعنی قتی زیاده قورقودر
واردر كه الله تعالی حضرتی جل شانه ویل للمطففین
سوره‌سنده زیاده تخویف ایله بیوردی قیامت

كوننده مبعوث اولمغی انكار ایدن كافرلرك صفتی

اولدوغنه اشارت بیورمشدر یدنجسی بودركه

زیاده بها الوصا توب بركمسة آلدمقدن صاقنه‌لر

یعنی عادتا الدانلمیان شئی بر كمسة الدادوب غبن فاحش ایله نسنه صاتمیه

حكایتده واردا اولمشدر یونس بن عبیدك

برقاچ حله‌سی وار ایدی كمی دورت یوز درهملك

حله باشدن ایضدن اولان اثواب ایله رداء دن عبارتدر ایكی اثواب ولمدیچه حله دینلمز

كمی ایكیوز درهملك جامعه كتدكده قرنداشی

اوغلنی دكاننده قودی بر اعرابی كلدی ایكی یوز

كویلی

درهملك بهاسی اولان حله‌ء دورت یوز درهمه

الدی یونس دخی جامعدن چقدقده قارشو

داست

غبن فاحش اولدر كه بهایه كسجیلروك وبهای
بیلیجیلروك تقویمی التنه كیرمیه بوقدر
قیمت اتمز دیلر بعضیلر دیدیلر كه درهملك
شئ ایكی درهمه صاتمق غبن فاحشدر
منیة المصلی فی فصل التنعیم
متاعده غبن فاحش اوندر درهمده یارم درهم
زیاده بر صاتر سه غبن یسیردر ابراهیم حلبی
یارم درهم غبن یسیردر فی فصل التنعیم

داست كلدی حله‌ء كندینك ایدوكن بلدی دیدیكی

نجیه الدك اعرابی دیدی دورت یوز درهمه الدم

كویلی

یونس دیدیكی بو ایكیوز درهمدن زیاده اتمز كرو

دونده صاحبنه ویر اعرابی دیدیكه بزم ولایتمزده

بشیوز درهم ایدر بن بوكا راضیم دیدی یونس

دیدیكه النصح فی الدین خیر من الدنیا وما فیها دندردی

یعنی دینده نصح اتمك وخیر صاتمق دنیادن ودنیاده اولان متاعلرین جمله‌سندن خیرلودر

دكاننه كتوردی ایكی یوز درهمنی كرو ویردی

قرنداشی اوغلنه عتاب ایدوب الله تعالی دن

قورقمزمسین نصح ترك ایده‌سن دیو سویلدی

نصیحت

قرنداشی و غلی دخی کندی رضاسیله ویردی دیو

عذر ایلدی سکزنجی بودرکه مغبون اولوب الدنمقدن ٨

صاقنه زیرا مغبون اولان دنیاده خلق قتنده

محمود دکلدر واخرتده کنیچون ثوابده یوقدر

نیت بولنمدیغیچون سلف صالحین الوب صاتمقده

حضرت عمر و امام حسن وحسین وغیریلر

زیاده بصیرتا وزوه اولوب ازجق شیء فوت

انجه انجه حساب واهتمام

اتمزلردی هبه وصدقه ایتدکلرنده چوق نسنه

ویرلردی زیرا دیکی هبه وصدقه الله تعالینک

رضاسیچون اولور الله تعالی حضرت چوق احسان

ایدر

قال علیه السلام المغبون لا محمود ولا ماجور یعنی الدنن کمسه دنیاده اوکولمش دکلدر اخرتده دخی کا اجر وثواب یوقدر

ایدرا اما مغبونک الدنمسی بصیرتی اولمدوغندندر نفع

حاصل اولمامز اما الن یا خود صاتن فقیر اولسده

اوجوزجه ویرسه یا خود بها لوجه الله صدقه نیتی

ایله اول ضرری ویرمز بلکه ثواب حاصل اولور طقوزنجی ٩

بودرکه بخسدن صاقنه یعنی بایع ایله مشترینک

ما بیننه کیریده بهاسن بولمش کن کندی ارتورب

المق ایچون دکل بلکه بهالندرمق ایچون بودخی

حرام فعلدر اونجی بودرکه استیام علی سوم اخیه ١٠

یعنی بایع ایله مشتری راضی اولوب عقد قیلمشش

ایکن برینی کلوب انی المق مراد ایدیسوب کندی المغه سعی

ایدوب مشترینک الندن چقرمق مراد ایلسه بو فعل

مکروهدر اونبرنجسی بودر که مجلسده و مجلسدن

صکره بایعی مخیر قلوب اقاله مراد ایدرسه اقاله

ایدوب بیع فسخ ایتمکه راضی اوله اون ایکنجسی بودر که

اداسی ممکن ایکن الدوغی شیئک بهاسنی کیجکدرمیه

زیرا ثمنی تأخیر اذا و ظلمدر صاقنمق کرکدر

اون اوچنجیسی بودر که الاجقلیسنی چاره سز

فقیر اولنجه صقمیه زیرا حدیث شریفده وارد

اولمشدر که

اولمشدر که الاجقلیسنه وسعت ویرسه هر بر کوننه

صدقه ثوابی اولور اون دردنجیسی بودر که احوال

نقودده اهمال ایتمیه الجه زیوفی دن صاقنه ودخی

ودخی ویردوکی زمان زیوفنی ویرمکدن صاقنه

زیرا زیوف اقچه ویرسه الان بلمسه النه ظلم

ایتمش اولور الن بلسه ده ویرسه ینه ناسه ضرردن

خالی اولماز زیرا انی الن بر کمسه الدایوب ویرمده

خالی اولماز بو حال و زره کیده اول زیوف اقچه

باقی اولدقچه فسادی عام اولوب کندودن صکره

درهم و دنانیر زیوفدن مراد اولان درهمدن و اول التوندن اصلا وکمش ...

دخی خلقه ضرر اولمقدن خالی اولمان فطوبی لمن یموت
جون دولت وسعادت

و یموت معه ذنوبه وویل لمن یموت ویبقی بعده
یاخود جنتده اولان طوبی اغاجی شول کمسه ایچون در که کندو اولور حال بو که
ذنوبه ایکچون بعض سلفدن نقل اولمشدر که

ط ویل شدت شر عذاب الیم شول کمسه ایچون در که اولور کندودن صکره کناهلری دوکنمز بلکه باقی قالور کوندن کونه چوغالور

انفاق درهم واحد من الزیوف اشد من سرقة مائة
یعنی کچمز اکچه دن بر درهم انفاق وتصدق ایلمک ایو ویکی اکچه دن یوز درهم اقچه اوغرلمقدن
درهم من الجیاد زیرا یوز درهمی اوغرلمق معصیتدر که
اشد ویرامزدر
منقضیدر اما بر زیوف درهمی انفاق معصیته
یعنی کسیلیجیدر ودوکنجیدر کناه قاصر
مستمردر اول زیوف درهم خلقك الندن
دائم اولجیدر کناه متعدیه
دوراندکچه خلقدن ضرردن خالی اولماز و
کندو یر کناه اولمقدن خالی اولماز اما اول زیوف
اولان

اولان درهمی الوب بر اخر کومشه قاتوب بر الت یا بدیسه
خلقك ما بیننده ن دور اتمکدن قورتلسنده خلق
ضرردن خلاص اولسون ایچون انك ضرری یوقدر
بلکه ثواب واردر اون بشنجیسی بودر که بو درجی ١٥
چوق اتمکدن صاقنه احتیاج اولوب بو درج اتمك
لازم کلورسه اودمك نیتی ایله زیرا حدیث شریفده

و قرض صدقدن اون بش کره افضلدر محلنه و محتاجه واقع اولدوغندن اوتقدی طرنقیده
مکاندر شیطان بخشنده با
جشنك الیخیده مسطور

وارد اولمشدر که من ادان دینا وهو ینوی قضاوه
وکل به ملائکة یحفظونه ویدعون له حتی یقضیه
یعنی بر کمسنه اودمك نیتیله بو درج ایتسه اکا

ملا بنکه موکل اولالر کدائی حفظ ایدوب وانکچون

دعا ایده لر تاکه اوله بو رجی او دینه دکین اون آلتنجی
١٦

ط
بودرکه تجارتنده ربادن وربوایه مشابه قرضده
بکزین

جر نفع اتمکدن صاقنه ربوانک تفصیلی بابنی باب
فائده چکوب فائده کتوررن قرض ویرمکدن

ربواده کلور ان شاء الله تعالی اون یدنجیسی
١٧

بودرکه ظالمدن یاخود سارقدن یاخود مالی
حرسوزدن

غنیمتده خیانتی اولان کمسه دن برشیء اشترا
هرایشده خیانت ایدندن شیء المیه
المقدن

اتمکدن صاقنه لر اون سکزنجیسی بودرکه طشره دن

ط
کلن نسنه یی قارشولیوب المیه زیرا بونده اهل
حدیث شریفده وارد اولدیکه سن قوماشی ومتاعی
قرشولمه تاکه چارشویه انجه یه دکین الس دومی

بلدک

بلدک احتیاجی وار ایکن المق اهل بلده ضرر اولمش
شهرلینک
شهرلیه

اولور الدین النصیحة مقتضاسینی ترک اتمش اولور
دیننده دکی نصیحت

مسلمانم دین کمسنه لره لا ابیع دکلدر اون طقوزنجیسی
١٩

ط
بودرکه بر طولوق ایله بر نسنه الوب بده تولوغنی بجی
قاب

بطمان یاخود بر بطمان طوتمق بیع فاسددر اما
وقاب

طولوق ایله طارتنسه لرده صکره بوشلدوب
یعنی طلومدغ طاریوب ایجنده اولان شیء اوده بش اوقه کلسه بعده طلوعی بوشالدوب
طلوعی طرتسه لر طلوم قاچ اوقه کلورسه اول مقدار اخراج اولنه باقی نه قلورسه بیع شیء الاربعه بر

طولوغک اغرنی کروصندورسه لر جائز یاخود طولوغنی
قابنی
قابک

ایچنده کی نسنه دن عدا ایدوب بتوی هر نسنی
یعنی قابیله کوتری بازارایلسه لر

بارشر لرسه بارشوب آلسه لر جائز یکرمنجیسی
٢٠

بیع تعاطی اولدرکه مشتری ثمن ویره
وبایع مبیع ویره وبیع صحیحدر صیغه دن
بیع شرط التعاطی ذکر اولنماد

بودركه اتمكجيه بر مقدار آقچه ويروب ويده ديسكه بو

آقچه‌يه شوقدر اتمك اشترا ايتدوم هر كون ولدقجه

ويره ديسه عقد فاسد اولور مكروهدر اما آقچه

ويرسده سويلمكسزين هر كون بچق بطمان

ياخود بر بطمان آلسه اتمكون بهاسي بللو اولسه

جائز اولور زيرا بيع بو صورتده آلدوغي زمانده

منعقد اولور آلدوغي زمانده ايسه مبيع و اكر

بهاسي معلومدر بيع صحيح اولور يكرمي برنجي مسئله ۲۱

بودركه بقالدن بعض نسنه‌لر آلسه‌لر عقد

صحيح

ط فقهاء دين بو مسئله‌يي قرضه تصوير ايلديلر

ط بو مسئله‌يي امانتده تصوير ايلديلر

صحيح اتمكسزين و بيان ثمن اتمكسزين برنجه زماندن الخ

يعني بازار بغلمقسزين

حساب كورسه بو دخي جائزدر كلدي انجق بهاسي معلوم

و متعين اولندن جائز اولورات و اتمك كبي امدي

بهاسي معين اولميانلرك دخي آلدوغي وقتده بهاسني

تعيين ايتمك كركدر بيع بالتعاطي طريقيله جائز اوله

يعني آلجي ويرو صاتجي صاتدوغي شيئي ويرو اصلا

يكرمي ايكنجي بودركه ناسك حيواناتي يدكلرندن

برنسنه آلميه بها النسونده صاتيم ديو زيرا بو

حديث شريف

احتكاردر و المحتكر ملعون لعنت اولنان محتكر

الله تعالى رحمتندن اوزاقدر

اولمكسنه دركه ولايته بر نسنه كلدكده آني

ط بيع تعاطي اولدركه مشتري ثمن ويروب و بايع مبيع ويره

اصلا طرفيندن بيع و شرا لفظلري ذكر اولنميه اكر مبيع و ثمن

مجهول اولورسه بيع جائز دكلدر زيرا نزاعه موءدي اولور

ايكي طرفدن صاتمق المق سوزلري سويلمز تعاطي طريقيله

ط سبب لعنت اولدركه خلقه ضرر قصد ايتمش اولور ضرري دفع

نصيحت ايتمك لازمدر زيرا الدين النصيحة

الکه بها لنسونده صاتیم دیو آما کندی آخر ولایتدن

کتورسه یاخود عقارندن حاصل اولور لعنت

تارلسندن

اولنان محتکردن اولماز لکن خلقك احتیاجی اولنجه

افضلی صاقلمیوب صاتمقدر زیرا حدیث شریفده

وارد اولمشدرکه من جلب طعاما فباعه بسعر

یومه فکانما تصدق یعنی برکمسنه آخر ولایتدن

طعام کتورسه اول کوننك سعرینه صاتسه صدقه

نرخنه

اتمش مثابه سنده اوله ودخی بعض سلفدن حکایه

یعنی اول طعامی صدقه اتمش اولور

اولنمشدرکه واسطدن بصره یه برکمی بغدای کوندردی

وکیلنه

وکیلنه یازدیکه مکتوبنده بصره یه کیردوکی کون صاتسین

دیو بغدای وارد قده اوجوز ایدی تجار دیدیلرکه

بر جمعه تأخیر ایتسك چوق فائده ایدرسین بر جمعه

تأخیر ایدوب چوق فائده ایله صاتوب صاحبنه

احوالی بلدردی صاحبی دخی وکیلنه مکتوب یازوب

دیدیکه بز دینمزك سلامتی ایله آز فائده یه قناعت

ایلدك سن مخالفت ایلدك امدی مکتوب وصولنده

مالك کلیسنی فقرایه بصره یه صدقه ایدهسن امیددرکه

جملسنی بصره فقراسنه

احتکار کناهندن بشه باش قورتلهوز یکرمی

اوچنجیسی ٢٣ بودرکه بر صبی اوشاق بر نسنه کتوردسه

کندیچون اولان نسنه اسکتسه جوز کبی فستق

کبی اول صبیه انی بیع ایتمیه اما اوده انتفاع
یعنی صاتمیه

اولنجق نسنه اسکتسه طوز کبی صابون کبی

بیع ایتسه ضرری یوقدر زیرا ظاهر حال بودر که
صاتسه

آنک اوله صورتده مأذون دکلدر صکره کی صورتده
یعنی ویلیری اذن ویرمدکجه جائز دکلدر
یعنی ویلیری اذن ویردکده جائزدر

مأذوندر یکرمی دردنجیسی ٢٤ بودر که اهل مصرک

بر طعامه احتیاجی واردکن اهل مصره بیع ایتمیوب
صاتمیوب

بهالو صاتمنک اوچون اهل مصرک غیری کناره

اولنلره

ط ولحاصل صبیلر نسنه کتوروب صاتسه لر ویلیری اذن ویرمدکجه تصرفلری جائز دکلدر مسئله

ط ولحاصل بر طعام بر مصره کلمش و مصرک اهلی قیتلقدن احتیاجلری اولسه اهل مصرک اهل قریه نک احتیاجلری اولسه اهل قرادن زیاده اقچه ویرمکله اولسه اهل قرایه صاتمیه زیرا اهل مصرک حقی تعلق ایلدی اما ضعف ایدرلر اولسه بیع جائزدر کراهت یوقدر مسئله

اولنلره صاتمیه بودخی منهیدر احترازلازمدر یکرمی

بشنجیسی بودر که بر کمسنه اوزرنده بر قاچ کیله بغدای ٢٥

یا خود اربه الجغی اولسه اول بغدای یا خود اربه یی ویرسه

صاتسه جائز اولمازدر زیرا مجلس عقدده ثمن قبض
اقچه
یعنی بازاراولان مجلسده

اولنمایینجه افتراق عن دین بدین اولمش اولور بو ایسه
یعنی بوبیع مقابله سنه بوروجدن ایرلمقدر

منهیدر طریق جوازی بودر که اول بغدایه بر ثوب آله

یعنی بر اسباب آله و قبض ایده صکره اول ثوبی اجل
تعیین

معین ایله بیع ایده بو مسئله حفظی واجب اولندندر
وعده
صاتد

زیرا بعض کمسنه قرض بغدای الور صاحب طلب

اودج

ط شخص واحدک یعنی بر آدمک دین مقابله سنه دینی اتماتمن یعنی اقچه حالا اولسه یعنی بشین اولسه بیع صحیح اولعد بوندهمخصوص یعنی صاتقچی نسنه یوقدر دخی مثال بو بیلده اولعد نزلرده کر سلم طریقی اوزره ویررلر زمانی کلدکده اناایده مردم بر نسنه دکن اول نزی صاحبنه بیع ایده مسئله

دخی عادل بوبلده اولور بزاده

اتدکده ویرمزده ویره سیه اقچه ایله اوزنده کی بغدایی

واربابی صاتون الور یکرمی التنجی سی بودرکه کیله ایله ٢٦

الینان طارتیلان یا صایلان نسنه لری السه مشتری الجی

اولان بردخی تکرار اولچه وطارته ودخی صایه اکل

اتمسی وبیع اتمسی حلال اوله زیرا زیاده اولمق

احتمالی اولور زیاده سی بایعک در غیرک مالنده

صاتانک یعنی قوللنمق وخرج اتمک

تصرف جایز دکلدر اما بعد البیع مشترینک حضورنده

یعنی صاتدقدن صکره الجینک یاننده

کیله لنسه یا طارتیلسه یا صایلسه کفایت ایدر

بیعدن اول اولنه اعتبار یوقدر نقدر مشترینک

صاتمزدن اول الجینک

حضورنده

حضورنده اولورسه ودخی بونلری مجازفة قرلمیه

کوترجه بازار

اشترا ایتسه اولچمک وطارتمق وصایمق لازم دکلدر

السه

ارشونلنان نسنه ارشونله اشترا ایتسه بردخی

صاتون السه

تکرار ارشونلمغه حاجت یوقدر الا مکرکیم هر بر ارشونه

اقچه تعیین اتمش اوله اول زمانده مشتری تکرار

صاتون الجی

ارشونلمدیجه تصرف اتمک جایز دکلدر یکرمی ٢٧

قوللنمق وخرج اتمک

یدنجی بودرکه منقولات ولبده عقار اولمیان

یعنی یرندن قالدریلوب ایلتلور شیلر — یرندن قالمین شیلر

نسنه اشترا ایتسه قبض اتمکسزین بیع اتمک جایز

صاتون السه — صاتمق

دکل اما ثمننده تصرف قبض اتمکسزین جایزدر

اقچه ده قوللنمق وخرج اتمک

مثال بایع دیسه که شو طوپ اون ارشوندر بوز اقچه یه بیع ایتدم دیسه اما دیسه که اون ارشوندر هر بر ارشونی اون اقچه یه صاتدم دیسه تکرار ارشونلمق لازم اولدی

زیرا مبیعده تصرف قبل القبض جایز دکلدر

تمنده كرك تعيين ايله متعين اولسون كرك اولمسون

حتى بر قاج اقچه يه ياخود بر كيله بغدايه بر متاع صاتسه

اقچه نك ياخود بغداينك بدلنه بر اخر نسنه السه

يعنى بر بيه

جائز اولور **فصل** بلكلكه صحيح اولميان بيع ايكى قسمدر

اول كى بيع باطلدر ايكنجى سى بيع فاسددر بيع باطل

صاتمق صاتمق عين ذات صاتمق يعنى بيع صاتمق

اولدر كه اصلى ايلده و وصفى ايلده صحيح اولميه ودخى

والمق شئ شرعى وجائز اولمين

اصلا ملك افاده ايتمز قانى ومردار اولمشلك ايتى صاتمق

كبى ودخى حالا موجود اولميان نسنه صاتمق كبى

بر كمسنه حالا موجود اولميان قوزى ويا خود قيونى

صاتسه

البيع مبادلة مال بمال وينعقد بالايجاب وقبول بلفظي الماضي كبعت واشتريت ومايدل على معناهما او بالتعاطي في النفيس والخسيس هو الصحيح ولو قال خذه بكذا فقال اخذت او رضيت صح ملتقى

ط بيع فاسددن صكره يا خود باطلدن صكره بايع بيعى مشتريه ويرسه ومشترى ثمنى بايعه ويرسه تعاطى ايله بيع صحيح اولماز اولدن فاسد اولان فاسدلق اوزرينه واولدن باطل اولان باطللق اوزرينه قلور خلاصة الفتاوى يدى تاز ده

بشنجى بيع باطل

شول بيع جائز اولميه اول راجح تعدد موقوف فاسد و باطل و موقوفدن معروف اولدكيه بر كمسنه بر كمسنه نك شيئن اذنسز صاتمق كبى مجالس ده و ميده بشنجى مجلسده مسطوردر

٧٥

صاتسه بيع باطل اولور ودخى بر كيله بغداى صاتسه

يعنى صاتمسى والمه سى شرعى وجائز اولماز

كندى ملكنده صاتدوغى قتنده بغداى اولمسه بينه

بيع باطل اولور اما ملكنده بغداى اولسه ولكن ديدكى

يعنى صاتمسى والمه سى شرعى وجائز اولماز

قدر اولمسه بولنانده بيع فاسد اولور معدوم مده

يعنى يوقده صتمسى يوزلور

باطل اولور ودخى بر كمسنه بيع باطل ايله بيع اولنان

يعنى شرعى وجائز اولماز يعنى صاتمسى والمه سى شرعى وجائز اولميان نسنه ايله

نسنه قبض ايتسه بعضيلر قتنده امانت اولور تعديسز

بر شئ صاتون السه يعنى كندى قرمقسز

هلاك اولسه ضامن اولمز وبعض اخر قتنده قيمتنى

ضايع اودمك لازم كلمز

ضامن اولور مطلق هلاك اولمق ايله **بيع** فاسد ولدكى

ضايع اودمه لازم كلور

اصل ايله صحيح اولور وصفى ايله صحيح اولمز ملك افاده

باطل اولدى مال اولميان نسنه نك بيعى قان كبى ومردار اولمش كبى وحر كمسنه كبى ودخى باطل اولدى ام ولدك بيعى ودخى مدبرك بيعى ودخى بهايم كسلمك بيعى ودخى باطل اولدى شول مال المتقوم اولميانك بيعى خمر كبى وخنزير كبى اقچه ايله ويا التون ايله بيعى ودخى باطل اولدى شول قلك بيعكه بر حرقوشنده [illegible] ودخى شول [illegible] اولمشه قوشلريله صاتلدى بر مردار اولمشه نسنه نك كم هربرينك بهاسى ايله صاتلدى اگرچه [illegible] نعيين اولسه نقل ترجمه وقايه

التنجى بيع فاسدك بياننده

يعنى تعديسز هلاك اولسه اسرسه تعديله ايله هلاك اولسون ٢

بيع باطل [illegible] مبيع اولونمز بيع فاسد [illegible] خلاصة الفتاوى [illegible]

ایدر قبض ایتدکدنصکره ولکن علی وجه الطیب اولمز
یعنی حلال طیب وجه اوزره اولمز
بل علی وجه الخبیث اولور انکچون دیمشلردرکه مشتری
بلکه حرام ومردار اولور وجه اوزره اولور الجی
بیع فاسد ایله آلدوغی نسنه ده تصرف حلال اولماز
بوزوق صاتمق ایله وخرج ایتمک وقوللنمق
طعام ایسه یمک حلال اولماز جاریه ایسه جماع ایتمک
حلال اولمز بلکه بایعدن ومشتریدن هر برینه
صاتیجیدن الجیدن
عقدی فسخ ایتمک واجبدر فسادی دفع ایچون اما بایع
بوزمق بوزلمک بغلنمسی صاتیجی
ایله مشتری بیع فسخ ایتمسه بلکه شراء فاسد ایله
بوزنسلر مشتری یعنی الجی بوزوق المق
قبض ایتدوکی نسنه‌یی عقد صحیح ایله براخره صاتسه
صکره کی بیع نافذ اولور شراء فاسد ایله مشتری
صاتمق صحیح بوزوق المق
اولور

قبل القبض وکذا بعده ما دام في الملك المشتري ان كان الفساد في صلب العقد كبيع درهم بدرهمين ولمن له الشرط ان كان الفساد بشرط زائد كشرط ان يهدي هدية ذكره في الذخيرة ان هذا قول محمد اما عندهما فلكل حق الفسخ لان الفسخ لحق الشرع لا لحق المتابعين فانهما راضيان بالعقد هكذا ذكره صدر الشريعة

ان كان البيع في زمان الفقيه ومثله حضيفة ان كان في دوان الاول

اولان بایعنه قیمتنی ادا ایدر بیع فاسد ایله بیع ایدن ثمن
صاتیجیه بوزوق صاتمق صاتن الجیه
ایله فائده ایتسه اول فرزندوغی فائده بایعه طیب اولور
صاتیجیه حلال طیب
اما مشتری شراء فاسد ایله اشترا ایتدوکی نسنه دن
صتون الجی بوزوق المق صتون الدوغی
فائده ایتسه اول فرزندوغی فائده مشتریه طیب اولماز
صتون الجیه یعنی حلال
بلکه اول فائده تصدق ایدر شول شرطلکه عقد اقتضا
صدقه شرط ایکی درلو دربری عقدک مقتضاسی دکه ضرری یوقدر
ایتمیه ودخی بایع ایله مشتری دن برینه یاخود مبیعه
صاتیجی صتون الجی صاتلن شیئه فائده
نفع اولسه اول شرط ایله بیع فاسد اولور بر ادم بر
صاتمق بوزلور مبیعه
قولی صاتسه مشتری اولان ازاد ایتمک شرطیله یاخود
صاتون الجی نفعنه مثالیدر ازاد بایعه نفعنک مثالیدر
بر او صاتسه بایع ایچنده برای طورمق شرطیله
صاتیجی بایعه نفعنک مثالیدر

مشتریه نفعنک مثالیدرکه بایعدن ملکی اشترا ایلدی ویردوکی اقچه‌یی کندویه قرض اقچه ویرمک شرطیله

یاخود بایع صاتدوغی بزی بچمك شرطیله بونلرك جمیعسی
مشتری یه نفعك مثال بودرکه بایعدن ملکی اشترا ایدر و یردکی اجرة کندویه قرض الجر که شرطیله

بیع فاسد اولور بیعی فاسدلردخی چوقدر فقهاء عظامك
بو وقت صاتعقار والمقدار

یازدوغی اوزره کتابلرینی تتبع ایدوب یاخود تتبع
اراشدور نلرك معلومدر اراشدورنلره

ایدندن اوکرنوب صاقنمق لازمدر اللهم لا تجعلنا
سؤال ایدوب یا الله سن بزی فاسدلردن یعنی

من الفاسدین المفسدین واجعلنا من الصالحین
بوزغونلردن قلمه
ایله بوزغونلرکه غیریلریده بوزجیدر یارب سن بزی ایولردن قیل ایله ایولرکه

المصلحین بحرمت سید المرسلین **فصل** بلکلکه سلم
غیریلری اصلاح ایدجیلردر سلفا

دخی بیع نوعدن عقد صحیحدر ولکن شرائطی بلمك
یعنی صحیح عقد بازاردر

کرکدر وانصاف ایله اولمق کرك الانصاف نصف الدین
یعنی انصاف دینك نصفیدر

سلم یدی شرط ایله صحیح اولور جنسینی بیان کرك ادیمی
یا دیسیدر

بغدایمی

٢٧

بغدایمی و نوعینی بیان کرك یازلقمی کوزلقمی صولی یر بغدایمی
یعنی ایکیمی یعنی اسکی می
قرصو یله صولنان و یغمور صویی ایله صولنان

صوسز یر بغدایمی قدرینی بیان کرك بش کیله می اونمی
مثلا تکرطاغی بغدایی کبی در و روم ایلی بغدایی کبی
وکیله ده کوچلوب بویکلنمیه دینلك کبی

کیله می اجلینی بیان کرك اقلی اصح مذهبه اوزره بر ایدر
یعنی فتوی برایدر قهستانی نقل ایلدی
یعنی وقتنی قدرینی

و راس مالك بیان کرك دز کیلی یا وزنی یا عددی ایسه
بغدای اریه کبی کمش النوز کبی یمرطه جوز کبی

حتی شودر هملری بر کیلی بغدایه سلم ایتدم دیسه ه
یاخود شوادیه می یا شو برنجی یا شو کرهجی یا شو دموری یا شو یمرطه یا شو

در هملرك وزنی معلوم اولمسه صحیح اولماز تسلیم ایله چك
زیرا جائز که راس مالده بو عیب اوله ده دوندرمك اقتضا ایدر نزاعه مؤدی اوله

مکانی بیان کرکدر اما کنور مسنی مؤنتلری اولورسه
دیکلدر اعجابله و اخراجی دیلد مشقتلی یعنی مونتلی

اما کتور مسی مؤنتلری اولمسه مسك و عنبر کبی
مشقتلی

هر نه یرده ادا و تسلیم ایتسه جائز و راس مالی بر
یعنی ثمنی

برندن ایرلمزدن اوکدن قبض ایتمك کرك لکن قبل

اول ایرلمزدن اول

الافتراق قبض صحتنك شرطی دکلدر بلکه صحت

ایرلمقدن مراد بربرینك کوزندن غائب اولمقدر یعنی صحیح اولمغه اوزره

اوزره بقاسنك شرطیدر برکمسنه نك برجلده

دوره مه سنك شرطیدر

الاجنبی اولسه ده الاجنبی اولان اقچه اول رجله سلم

ایتسه بربرندن ایرلمقسزین اول رجل اقچه نقد

ایدوب حضوره کتورسه جائز اولور نقد ایتمزسه

جائز اولمز ودخی سلم هر بر قدری ووصفی بلنان

نسنه لرده جائز اولور مکیلات موزونات

کیله لن طارتلان

کبی تفاوت فاحش ایله تفاوتی اولمیان معدودات

یعنی زیاده اولمق لغی اولمیان شیلرده

صایلور

کبی

کبی جوز وبیمرطه مثللی آنما تفاوتی فاحش اولان قاون

وکر بیچده وکیر مدده دخی سلم جائزدر اکر کرپیچ وکرمدکسچه الت معین ایسه

وقربوز جائز اولماز قدری ووصفی بلنمیان حیوانات

وحیوانات باشلرنده وایقلرنده وقرنلرنده وبغرسقلرنده وجکرلرنده

کبی وات کبی ودریسی کبی بونلرده جائز اولمز ودخی

ودبلاقلرنده عدداً ووزناً بالاتفاق سلم جائز دکلدر

حیواناتده وقوشلرده عدداً ووزناً سلم جائز دکلدر امام اعظم ایله امام ابو یوسفدن مرویدر

جائزدر سلم بالاتفاق

ابن ملکده

معین کمسنه نك کیله سیله ویرمك اوزره یاخود

زیرا اول کیله ضایع اولوب نزاعه سبب اولمق احتمالی واردر

معین کویك بغدایسندن ویرمك اوزره سلم صحیح اولماز

اول کویك بغدایی برآفت ایله هلاك اولوب وقتی کلدکده اداءدن عاجز اولمق احتمالی واردر

ودخی حین عقددن اجل زمانینه دکین باقی اولمیان

یعنی بازارده وقتنده وعدهسی کلنجیه دکین یعنی زردالو وشفتالو کبی ... قلبیه

نسنه لرده سلم ایتمك جائز دکل قبضدن اول رأس مالده

یعنی اقچه ده سلم اتدوکی نسنه ده که انا مسلم فیه در معنا بیع سنه

وسلم ایتدوکی نسنه ده تصرف ایتمك جائز اولمز بر

یعنی مسلم الیه اولان بایع ایچون اقچه قبضندن اول تصرف ایتمسی جائز دکلدر

درهمی برکیله بغدایه سلم ایتسه اول درهمی قبض

اتمكسزين بر نسنه آلسه ياخود اجل كلدكده بغدايه
بر نسنه آلسه جائز اولمان قاعده هر بر نسنه كه مثليات
اولوب وهلاك ايديجه مثلى ايله مضمون اوله قيمت
ايله مضمون اولميه مكيلات وموزونات وعددى
متقاربات كبى انى قرض المق جائز وهر بر نسنه كه
مثليات اولميه هلاك ايديجه مثل ايله مضمون
اولميه قيمت ايله مضمون اوله قرض جائز اولماز
حتى بر كمسنه بر عبدى ياخود بر حيوانى قرض
الوب بو رجنه ويرسه قيمتنى ضامن اولور زيرا

قرض

قرض فاسد قبض ايله ملك افاده ايدر اويله اولنجه
خرج ايدوب هلاك اتمكله قيمتنى ضامن اولور بيع فاسدده كه
كبى قاضى خانده ذكر اولنمشدر كه اوتى قرض المق كيله ووزن
ايله جائز اولور ودخى اتمكى قرض المق جائز اولور وزنا
وعددا امام محمد قتنده انجق وزنا جائز اولور
امام يوسف قتنده وفتوى امام يوسف قولى
اوزره در فصل باب ثانى ربوادن صاقنمه نك
بيانندهدر معلوم اولسونكه الله تعالى ربوايى
حرام قلمشدر وزياده تشديد وتهديد ايله بر نيجه

ولا يستقرض الخبز اصلا وعددا وعند ابى يوسف يجوز وزنا وعند محمد يجوز عددا ايضا ملتقى الابحر

قال الله تعالى واحل الله البيع وحرم الربوا

ط الآخذون له وانما ذكر الاكل
لانه اعظم منافع المال لا يقومون
اذا بعثوا من قبورهم الا كما يقوم
الا قياما كقيام المصروع قاضي

مواضعده حرمتني بيان بيورمشدر كه اعوذ بالله من
الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الذين
ياكلون الربوا لا يقومون الا كما يقوم الذي يتخبطه
الشيطان من المس يعني شول كمسه لركه ربوا مالن
ييه لر قبورلرندن طورميه لر الا مصروع اولوب
جن طوتمش كبي طوره لر بونلرك جن طوتمش كبي
يقلوب دوشمه لري عقللرندن حلل اولدوغندندر
دكلدر بلكه الله تعالى جل شانه بونلرك قرنيني
زياده بيوك ايدر حتى اوقدر اولوب كندويه

ثقلت

ثقلت ويرده اهل محشردن هر بر ادم بيلهلركه بونلر
دنياده ربوا ايتمشلردر و دخي روايتده وارد اولمشدركه
رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم معراج كيجه سي
يدنجي كوكه ايرشدكده بر قومه اوغرادي كه قرنلري
اوقدر بيوك قرنلرينك ايچنده يلانلر واردر شنده
كوروب سورديكه جبرائيل عليه السلام بونلر كيملردر ديو
سؤال ايتدكده جبرائيل عليه السلام بيوردي كه بونلر
ربوا مالن ييانلردر و دخي روايتده وارد اولمشدركه
ربوا يتمش اوچ بابدر ايسري اناسيني نكاح ايتمش

ط يعني يتمش اوچ
ضرری واردر

عن ابي هريرة رض قال رسول الله ع م الربوا اثنان وسبعون بابا ادناها مثل اتيان الرجل امه نقل من ... نقل من ... الحديث الصحيح بالوعيد

كبيدر ودخي ربوا مالن بركاتني كيدرر وربوا
داخل اولان مالي هلاك ايدر نتكيم كلام قديمده
حضرت الله جل شانه بيورر كما قال الله تعالى يمحق الله
نتكم الله تعالى ددى يعني ربوا
الربوا ويربي الصدقات امدي عاقل اولوب آخرتك
مالي محو ايدر هلاكنه سبب اولور اما صدقات مالن زياده اولمسنه وبركاتنه سبب در
خوفني دوشونمه لازمدركه ربوانك احوالي
بلوب صاقنمغه زياده سعي ايده بلككه ربوا
ايكي قسمدر بري فضل ايله يعني زياده ويرمسيله
وقتلنمسيله ايكسي ايله بردن اولور وبريسي انجق
قتلنمسيله اولور زياده سي ربوا اولمز ايكسي ايله

معنا بيمي ابو هريرة رض روايت اولنديكي رسول الله ع م بيوردي ربوا ايتمش ايكي بوبكلك كناهدر بونلرك اولي ايتمشي ... ايكي كناهدن زياده بر كونكلي بر كمسه اناسنه زنا اتمك ...
طقوز بيك

بردن

٢١

يعني عوضين اي مبيع وثمن

بردن اولدوغي عوضين جنس ايله قدرده متحد اولسه
يعني ايكسي بر جنسدن اولسه ودخي مكيلات ياخود
يعني بو ايكسي جمع اولسه
موزونات قبيلندن اولسه اول زمان زياده سيده
حرام وقتلنمسيده حرام اولور بش درهم كومشي التي
درهم كومشه صاتسه بونده زياده سي حرام
قتلنمسي حرام اولور اوليه اولنجه شمديكي زمانده
شايع اولان اوزده بر كمسنه بش غروش التي غروش
ياخود يدي غروشه اغري كمشدن يا بلمش بر نسنه
السه ربوا اولمش اولور ودخي ايكي التونه ايكي جوق

كلدبانكي بله زايكي

آلتون اغری آلتون دن یاپلمش نسنه آلسه دبوا اولور
زیرا آلتونک وکومشک غشی غالب اولمدقجه وزنده
زیادهسی ربوادر وعملهٔ ایسه اعتبار اولمز بو اصل
نسنه لرده زیادهسی وقتلنمسیده حرام اولور
حیلهسی بودرکه وزنی یتینی اولان کمسنه جمیعسنه
آقچه ویرمیه بلکه بر مقدار اوجندن خلاف جنس
اولان بر نسنه ویره ودخی یدا بید ویروب آله
اگر ویره جکی آقچه حاضر اولمسه آلاجغی یاپلمش
ایشی یاننده امانت آله آقچه حاضر ایتدوکده

ط قدرده وجنسده متحد اولدقجه ... مسئله

ط تاکه طرفین اخرده اولان زیاده اولخلاف جنسه صرف اولنغه ربا مندفع اوله مسئله

عقد

عقد ایدوب یدا بید آلوب ویره هر نقدن مکیلات
یعنی بازار ایدوب — کیلن
موزونات جنسیله آلسه کمش ایله کومشدن یاپلمش
طارتلان
نسنه کبی آلتون ایله آلتوندن یاپلمش کبی وباقر ایله بقردن
یاپلمش نسنه کبی ودمور ایله دموردن یاپلمش
نسنه کبی ونحاس ایله نحاسدن یاپلمش نسنه کبی
پرنج
کبی بونلرک جملهسنده زیادهسیده حرام قتلنمسیده
حرامدر بو خصوصده ناس غافللردر تنبیهی واجبدر
وشونلکه زیادهسی ربوا اولماز انجق قتلنمسی ربوا
اولور مکیلات موزوناتی خلاف جنسنه صاتسه
کیلن وطارتلان

مکیلات بغدایی بغدایه اربهیی اربایه خرمایی خرمایه بیع کبی منه

ط ذی اربعلر ونبتیاتیدر
مطلب خلاف جنس اولدیغی
ط اوپنجی زیادهسی ربا اولماز انجق قتلنمسی ربا اولور آفی بالاد

یاخود ارشونلکنی جنسنه صاتسه جمله دن بری
بر درهم کومشه بر درهمدن اکسك التون السه یاخود
بر کیله بوغدای ایکی کیله اربیه صاتسه جائز ولکن
یدا بید کرکدر قتلنمسی ربوادر ودخی بش ارشون
بزی التی ارشون بزه صاتسه یینه جائز ولکن یدا
بید کرکدر قتلنمسی ربوادر ودخی بش یمورطه ء
التی یمرطیه صاتسه جائز ولکن یدا بید کرکدر
قتلنمسی ربوادر ودخی کیلده معتبر اولانك
اقلی نصف صاعدر اما نصف صاعدن از اولانی

لانهما اذا قدر اولهما غیر موزون ط

ط قدردن تنقیص یعقدر واز اولدقده غیری

یعنی بشیوز یکرمی درهمدن

یعنی بش یوز یکرمی درهم

زیاده‌سیله

22

۲ سعیان یالکز اولمامغله ربوا یوقدر مثلا

زیاده‌سیله صاتسه جائز بر اوج بغدای ایکی اوچ بغدایه
صاتسه جائز ولکن یینه قتلنمسی ربوادر یدا بید
کرکدر بر جنسدن اولان ایله بر جنسدن اولمیانی
بلمك لازمدر یاش اوزم نقدر لونی مختلف اولورسه
بر جنسدندر حتی یاش اوزمی بعضیسنی بعضسنه
بیع ایتمك جائز دکل الا برابر جائز اولور ودخی
خرمانك جمیعسی بر جنس صایلور نقدر نوعی
مختلف اولورسه ودخی میوه دن هر بر نوع
جنس واحد صایلور المایی اکا بکزر بر آخر

آلمیه صاتسه انجق برابر جائز اولور بقر ایله جاموس
بر جنسدن ایکسندن برینک اتنی آخره بیع ایلسه
ینه انجق برابر جائز اولور اما دوه ایله اوکوزک و قوینک
اتلری و سودلری جنس مختلفدر بونلردن برینی
آخره زیاده سیله صاتمق جائز ولکن ینه یدا
بید گرکدر و دخی مود و قلاوی و نحاس و طوج
خلاف جنسدر بونلردن برینی آخره زیاده سیله
صاتسه جائز ولکن یدا بید گرکدر بز ایله
ایلک دخی خلاف جنسدر ایلک ایله پنبه امام
یوسف

یوسف قتنده بر جنسدر زیاده سیله بیع جائز دکل
امام محمد قتنده خلاف جنسدر زیاده سیله بیع جائز
یدا بید اولدقجه و فتوی امام محمد قولی اوزره در دیو
اولمش
اختیارده تصریح و دخی بلمک گرککه که هر بر نسنه که
شارعدن نص و تصریح اولمش اوله وزن ایله الوب
صاتلمغه اول وزنی صایلور نقدر وزنک غیری
ایله الوب صاتلرسه کومش ایله التون کبی
و هر بر نسنه که شارعدن نص اولمش اوله کیله ایله
تماس
الوب صاتلمغه اول کیله صایلور نقده کیلک

غیر یلده الوب صاتارلرسه بغدای کبی آرپه کبی خرما
کبی توز کبی بو التی نسنهنک ماعداسی عادات
ناسده وزن ایله ایسه وزنی صاتیلور عادات
ناسده کیله ایسه کیلی صاتیلور امدی ناسک
اکثری حالده اشلدکلری صرف کبی وقرض ربادن
حالی دکلدر زیرا اقچه بوزمقده عرف شی اوقه
اقچه ایله بوزنسه وزنده برابر دکلدر زیادهسی
ربوا اولور ویدا بید اولمسه ایکیسندن بری
اول مجلسدن صکره قبض ایتسه جمیعسی

کما قال علیه السلام ومارآه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن
درر فی باب الربوا

یاخود

یاخود بعضیسنی قبض ایتمسی بینه ربوا اولور حیلهسی
بودرکه وزنده قلیل اولنه خلاف جنسدن بر نسنه
ضم ایتمک کرکدر ولکن ضم ایتدوکی کندی ایچون
قیمتی اولمین نسنه ایسه بر اوچ طیراق کبی اصلا
صحیح اولمز اکر ضم ایتدوکی زیادهنک قیمتی قدر
یعنی ضم ایتدوکی شیء عرفده اولان زیاده قدر اولورسه
اولهجق اولورسه صحیح اولور ودخی کراهتدن اولمان
واکر ضم ایتدوکی از شیء اولسه برجوز کبی یاخود
بر میوه کبی ویاخود بر کاغد کبی صحیح اولور ولکن
مکروه امام محمددن بویله روایت اولندی امام

محمد رحمة الله عليه دديلركه بونى قلبكده يخه بلودسن
دديكى مثل الجبل ومجلسده قبض ايدن اقچه صاحبى
كركدر ياخود وكيلى كركدر اما صارفه بر كمسنه
ايله بر غروش كوندرسه بوزمق ايچون رسول
اولان كمسنه بوزسه ومجلسده قبض ايتسه بيته
جائز اولماز زيرا رسولك قبض وتسليمى معتبر
دكلدر اول كوندردوكى ادمى وكيل ايتمك كركدر كه
قبض وتسليمى معتبر اولوب صحيح اوله ودخى ثمن
صرفده قبض ايتمزدن اول تصرف صحيح دكلدر

بر

اوت اوچ جنبى صرف وبعض
اقچه بوزمق بلدن

بر غروشى اوفق اقچه يه بوزسه اقچه يى قبض ايتمكسيزن
اول اقچه نك جميعسنه ياخود بعضسنه بر شى السه
صحيح اولماز بلكه اقچه ايله اول شيئى ايكيسنى بردن
اول غروشه بيع ايدوب غروشى صاحبى غروشى ويره
اول شى ايله اقچه يى اقچه صاحبى ويره ودخى وزنى
اولانى التون كومش كبى اولچى ايله برابر صاتسه
جائز دكل معيار شرعيسى اولان وزندر كوره زياده
توهمى اولدوغيچون وينه بغداى بغداى ايله وزن ايله ودخى
برابر صاتسه جائز دكل معيار شرعيسى اولان كيله

۲ ربوا بابندن توهم حقيقت ربوا كبيدر

فلا يجوز بيع الذهب بمثله
متساويا كيلا الا في رواية شاذة
عن ابي يوسف انه جاز اذا
اعتاده الناس من القهستاني في فصل الربا
الكبير

فلا يجوز بيع بر ببر متساويا وزنا
الا اذا علم انهما متماثلان كيلا
الا في رواية شاذة عن ابي يوسف
وقد اختاره بعض اصحابنا كما في
الخزانة وعليه الفتوى لعموم البلوى
كما في المضمرات من القهستاني في
فصل الربا الكبير

ایله زیاده توهمی اولدوغیچون ودخی بغدای بغدایه

یاخود التونی التونه مجازفه بیع ایتسهلر آلان وصاتان

مقدارلرینی بلمسهلر بیله جائز اولماز نقدذ واقعده

برابرده اولورسه زیرا عقد وقتنده برابر ایدوکنی

بلمك عقدك صحتنك شرطیدر ودخی بلمك کرکدرکه

قرض وزنیله اولمق کرکدرکه زیاده نقصان اولمیه

امدی بر غروشی قرض ویروب اوفق اقچه آلسه

یاخود اوفق ویروب غروش (آلسه) زبوادن خالی اولمز

حیلهسی بودرکه قرض الان آدم قرضی ادا ایتدوکده

الدوغی

ربوا بابنده تقدم حقیقت ربوا ...

قرض اوفق اقچه المش غروش ویرمکی شرط ایتسه البتده اقچهدن زیادهده غروش ویرسه اولان زیادهیی مستقرض مستقرضه هبه ایلیسه صحیح اولمز اولغروشك الدوغی مستقرض جانبنه هبه ایدرسه جائزدر

اوندوردنجی

الدوغی اقچهدن بیتی اولورسه قرض ویرن اول اقچه الوب

باقی قلان زیادهسینی ابرا ایتسه صحیح اولور زیرا الدوغی

مقداری ادا اولمش اولور اوزرنده قلان زیادهیی

ابرا ایدوب اول قرض النه هبه ایدوب بحکم جائز

اما الدوغی اقچهدن زیاده اولسه قرض الن

زیادهسینی هبه ده (ایتسه) جائز اولمز زیرا مشاعا هبه ایتمش

اولور مشاعك هبهسی صحیح اولمز حیلهسی بودرکه

قرض ویرن کندونك ویردوکی مثللی اقچه برشی ضم

ایله صرف ایدوب بعده قرض الن اقچه اودنجه

٢٧

مثلا بر غروش بکیرمی اقچه دینی اولسه مستقرض مستقرضه بر کتاب یاخود بر نعلین بیع ایدوب غروشی زائده دینی مقابلهسنده العایب قبض ایلدکدنصکره مقرض مستقرضه اول غروشه اول کتابی بیع ایدوب غروشی آله

ويره يا خود قرض النندن قرض ويردوكي اقچه مقابله
سنده بر شيء صاتون آله الوب قبض ايتدكدن صكره
اول شيء قرض النك كتوردوكي اقچيه صاته ودخي
قرض ويروب الدقده ازجق زياده يوز درهمده
سدس درهم كبي ضرر ويرمز چوق زياده جائز اولمز
يوز درهمده بر درهم كبي اما يوز درهمده بچوق
درهم زياده بعضيلر كثيردر جائز دكلدر ديرلر
در ديرلر
وبعضيلر قليلدر جائزدر امدي ربوادن صاقنه
نه لازم اولان بو ذكر هر كسنده بر سنجله درهم

بولنور

وبيع مائة بمائة ودانق ثم قال ان الفضل يسير لا يعتبر شرعا من القهستاني في الكبير في فصل الربا

۲۸

بولنمق كركدر بر كمسنه يه قرض ويردكده سنجيله
طارتره ويره قرض الن اقچه كتوردكده ينه سنجيله
طارته كتوردوكي اقچه ييني كلورسه اول مقدارني
سبله
الوب باقيسني ابرا ايده اكر زياده كلورسه يوقاروده
بيان اولنان وجه اوزره حيله سيله عمل ايده
ودخي قرض ويرنه زمان تعيين ايتميه اوذكون
كبي بر آي كبي زيرا زمان تعيينله درهمي درهمه ويره
سيه بيع ايتمش اولور بو ايسه ربوادر زمان
تعيين ايتمكسزين ويردكده هر نه زمانكه مراد

سنجيله وزن ديمكدر منه

ایدرسك استیوب المق جائزدر و لودعوام الناس
اداسنده قرض ویرلن اقچه‌ء استیوب النجه ثوابی
اولمز ایمش دیوب سویلدکلری سوزك اصلی یوقدر

فصل ربوادن احتراز ایچون ایتدکلری معامله‌که
اڭا حیله‌ء شرعیه دیرلر بعضلر قتنده مکروهدر
و بعضلر قتنده مکروه دکلدر فقهاء عظامك
ذکر ایتدوکی حیله‌ء شرعیه بودرکه جمله‌دن بری
برسنه‌یه اون غروش المق مراد ایتسه اون ایکیه
اقچه مراد ایدن کمسنه اقچه صاحبنه اون

غروش

غروش دکر بر متاعی اون غروشه صاتوب اول متاعی
قبض ایدن کندی اون غروشی قبض ایدن صکره ینه
متاعی برسنه‌یه اون ایکی غروشه صاتون الوب
کندینك اون ایکی غروش بورجی اولور یاخود اقچه
ویرمك مراد ایدن کمسنه بر متاعی اون ایکی غروشه
اقچه المق مراد ایدنه برسنه‌یه ویره اولدخی متاعی
بر اجنبی کمسنه‌یه اون غروشه بیع ایده اجنبی متاعی
قبض ایتدکدن صکره ینه اول متاعی ابتدا صاتن
کمسنه‌یه اون غروش بیع ایدوب اون غروشی اقچه

مراد ایدن کمسنه یه ویردیو حواله ایدم متاع صاحبنه
اولاشور اقچه مراد ایدن غروشی الوب اون ایکی
غروش بورجلو اوله ویلمك کرککه که معامله ایتدوکی
نسنه التون وکومش قبیلندن اولمیه زیرا التونلی
وکمشلی اولان نسنه ویرسیه صاتمق جائز
دکلدر لکن فرمان شریف صادر اولمشدرکه
اونی اون بر بچقدن زیاده یه معامله شرعیه
اولنمسون دیو امدی اونی اون بر بچقدن زیاده یه
ایتمك کرککه ممکن اولدوغی مرتبه معامله شرعیدن

صاقنمق

صاقنمق کرکدر زیرا مکروهدر دینك قولی ترجیح
اولنمشدر وفقهاء عظامدن بعضیسی ذکر ایتمشدرکه
ایاکم والعینة فانها لعینة **باب ثالث** مزارعه
یعنی اقچه معامله ایتمدن قتی حذر ایدك زیرا معاملیه لعنت اولنمشدر
فسادن صاقنمه نك بیاننده در مزارعه یعنی
بوزلمقدن — اکنده اورتا قلقده
اکنده اورتاقلق ایتمك امام ابو یوسف ایله امام
محمد قولی اوزره صحیحدر ومفتی به اولان بو ایکی
امامك قولیدر مزارعه یدی شرط وارددر **اولکیسی**
یرك زراعته صالح اولماسیدر **ایکنجیسی** عاقدین
یعنی اکماله قابل اوله — یعنی حر اوله وبالغ اوله وعاقل اوله
اهل اولماسیدر **اوچنجیسی** بریله می ایکی بیله می

ط وصرح بکراهتها صاحب الهدایة والعنایة والکافی والزیلعی واکمل الدین وغیرهم حتی قال العینی ایاکم والعینة برکلی فی اخذ الاقتباس

اون التنجی اوجنجی بابده مزارعة یعنی اکنده اورتقجیلغی بلادرد

تعیین مدت ایتمکدر محمد بن سلمه دن روایت اولندیکه

تعیین مدت ایتمکسزین مزارعه جائزدر بر سنه

اوزرینه واقع اولمش اولور یعنی بر اکیمه عقد اولمش

اولور و فقیه ابو اللیث دخی بونی اختیار ایدوب

دیمشدر که اهل کوفه نک بونی بیان مدتی مزارعه

شرط ایتدکلری اننک ایچوندر که انلرک قتنده وقت

مزارعه متفاوتدر ابتداسی انتهاسی مجهولدر

اما بزم بلادمزده وقت مزارعه معلومدر

انکیچون جائز اولور دوردنجیسی بودر که بذری کیم

ویره

ویره جکینی بیان ایتمکدر لکن بعض ائمه بلخدن

شهر

روایت اولنمشدر که اکر بر موضعده اولسه که ما بینلرنده

عرف ظاهر اولسه بذر قنغیسنک اوزرینه اولدوغی

عادت ناس — تخم

اول موضعده بذر ایکمک اوزرینه اولدوغی بیان شرط

اول یرده — تخم

دکلدر بشنجیسی اکیلن بذرک جنسنی بیاندر آرپه می

تخمک

بغدایمی بو شرط اولدوغی قیاسادر استحساناً بو دخی

کوزل

بیان اولنمسه جائزدر التجنیس خارجده شرکته مانع اولمز

وجه اوزره نصیبنی بیاندر نصفیتاً اوزره اولمق

یاریه

کبی یا خود اثلاثاً که ایکیلی برلی اولمق کبی و دخی بو مثللی

خارجدن مراد یردن حاصل اولان حاصلاتدر

یعنی دورتده بر بشده بر التیده بر وغیری کبی

اولنلردن اما وارسه ایکیسندن برینه بر قاج معین
اولجق شرط اولسه یاخود صاحب بذرا ولان بذری
مقدارینی الوبده باقیسنی تقسیم اتمکی شرط ایلسه لر
یاخود ضمان برینه دانه اخرینه اولمغی شرط ایلسه لر
یاخود دانه بینلرنده اولوب ضمان بذر صاحبنک
غیری اولمغی شرط ایلسه لر بونلرده مزارعه فاسده
اولور صاحب بذر خراجک عشرینی الوبده باقیسنی
یاری اولمغی شرط ایلسه لر یاخود ضمان صاحبک بذرک
اولمغی شرط ایلسه لر بو ایکی صورتده جائزدر

یعنی ... الا عنده ابی یوسف ... نصفی

اکر

اکر مزارعه عقد ایتدکلری وقتده ضماننه تعرض ایتمسه لر
ضمان ایکیسی بیننده اولور دید ایکنجیسی یر ایله عامل بیننده
اکن اکن
تخلیه کرکدر حتی یر صاحبنک عملنی شرط ایلسه لر
یعنی اکمکه مانع نسنه اولمیه
مزارعه فاسد اولور تخلیه بولنمدوغیچون ایرشمزدن
اول اولان عمل صولرمق کبی حفظ کبی عامل اوزرینه
در اما ایرشدوکدن صکره اولان عمل دیرمک
کبی قالدرمق کبی سورمک کبی صاورمق کبی
حصه لرینه کوره ایکیسنک اوزرینه در عامل
اکن اکن
اوزرینه شرط ایلسه لر مزارعه فاسد اولور

لكن امام ابو يوسف دن روايت اولنمشدر كه صحيح اولور

اصح بودر فتوى دخى بونكله اوزرينه در مضارعة صح

المضارعة على سبعة اوجه

يدى وجه اوزرينه در اوچى صحيح در درت فاسددر

يير برينك باقى اخرك ياخود عمل برينك باقى اخرك

ياخود يير و بذر برينك باقى اخرك بو اوچ صورتده

صحيح در اما يير ايله اوكوز برينك بذر ايله عمل اخرك

ياخود بذر ايله اوكوز برينك يير ايله عمل اخرك

ياخود اوكوز برينك باقى اخرك ياخود بذر برينك

باقى اخرك بو درت صورتده فاسددر مزارعه

صحه

صحيحه اولورسه حاصل اولان شرط ايتدكلرى وجه

اوزره بولوشورلر مزارعه فاسده اولورسه حاصل اولان

صاحب بذرك اولور اكر فاسده اولدوغى تقديرجه

صاحب بذر يير صاحبى ايسه اخرك عملنك اجر مثلى

واردر واكر صاحب بذر عمل صاحبى ايسه اخرك

يرينك اجر مثلى واردر اجر مثلى امام محمده كوره بالغا

ما بلغ كه هر نه ايرشورسه لازم اولور امام ابو يوسفه

كوره اجر مثلى حاصل اولندن كندويه دوشجك

قدردن زياده اولماز مزارعه فاسده اولسه

مفتى بهدر بو قول صح

نغلاى حاصل اولمادن خارجدن

اصلا كلية حاصل اولورسه ده

بزده بر صاحبنك اولدوغى تقديرجه حاصل اولنك
كليسنى كندويه طيب اولور اما بذر عاملك اولدوغى
تقديرا وزره فاسد اولسه عامل تصدق ايده
بذرك ويرك اجرتنك مقدارندن زياده سنى
ودخى مزارعه عقد ايلدكدن صكره عامل رجوع
ايدوب اورتاقلق اتمم ديسه عامل جبرا اولنور
اما صاحب بذر رجوع ايتسه جبرا اولنماز صاحب
بذر رجوع ايتدوكنده عامل يرى سورمش اولسه
صاحب بذره قضاء بر نسنه لازم كلمز اما

زيرا اكنى اكدوكى تخم كندونككدر

تارلا غيره بيكلك

شريكنه ضرر ويرديكيچون

ديانة

٤٤

ديانة بر نسنه ويروب عاملى راضى قلمق كركدر و
دخى ايكيسندن برسينك موتيله مزارعه باطل
اولور لكن على طريق الاستحسان اولدكه برقاچ
سنه يه عقد مزارعه ايتسلرده ايكيسندن برسى
اكن بتمدكدن صكره اولسه ايدى اولسه اكين
قالقنجه دكين عقد مزارعه ابقا اولنور طرفينك
حقنه رعايت اجلچون باقى قالان سنه لرده باطل
اولور ضرورت اولمدوغيچون خاتمه كسب خبيث
اولنلرى بيان ايدر ولا حيواناتدن اركگى دشيسنه

بو صورتده مزروعه مالى هلاكه واردر

اون يدنجى خاتمه بعض كسب خبيث اولانلرى بلدرر

چكوبده بر نسنه المق كسب خبيثدر جائز دكلدر زيرا
منهيدر و دخى بر عورتك وليسى اولان عورتى آخره
تزويج ايدوب باشلق نامى ايله بر نسنه المق كسب
خبيثدر رشوتدر جائز دكلدر رشوت ايسه حرامدر
لكن جائز اولمدوغى اول زماندركه عورتك وليسى
اول نسنه يى استسه ده السدن ياخود الن آدم اول
نسنه يى ويرمينجه عورتى تزويج ايتمدوكى بلسه
رضاسى يوق ايكن ويرسه اما الن آدم كندى
رضاسيله ويرسه كه فرضى اول نسنه يى ويرمسه

اول ولى اولان اصلا بر نسنه رجا سنده اولمسه
هديه اولمش جائز اولور (اولور) و دخى قاضيلرك و حاكملرك
و بوندرك قبوسنده مصلحت كورنلرك رشوت طريقيله
الدقلرى كسب خبيثدر حرامدر زيرا اجرت (قائم) كتابتكه
غيرى كمسنه اول مقدار كتابته هر نكه الورسه
قاضى دخى اول مقدار المق جائز بوندن زياده سى
رشوت اولمش اولور استرسه حكمدن اول اولسون
استرسه صكره اولسون كركسه حق ايله حكم ايتسون
كركسه خلاف حكم ايتسون لكن رشوت الوبده

حق ایله حکم ایلدوکی صورتده حکمی نافذ اولورمی
اولمازمی اختلاف اولنمشدر رشوتی ویرن خلاف
ایش ایچون ویررسه ویرنده النده ودخی ایکیسنک
آراسنده واسطه اولنده ملعوندر نتکیم حدیث
شریفده وارد اولمشدرکه عن ابی هریرة رض قال لعن
رسول الله صلی الله علیه وسلم الراشی والمرتشی والرائش
اگر رشوتی ویرن اوزرندن ظلم دفع ایچون اولورسه
ودخی رشوتسز ظلم دفع اولنمز اولسه ویرنه ضرر
یوقدر ضرورت اولدوغیچون اما النه حرامدر لعنته

داخل

داخلدر زیرا مسلماندن ضرری دفع ایتمک واجبدر
واجبی اشلمک ایچون مال المق جائز دکلدر اکل بالباطل
اولمش اولور وقد قال الله تبارک وتعالی لا تاکلوا
اموالکم بینکم بالباطل ودخی حیله ایله خلقک مالنی
یمک بودخی کسب خبیثدر واکل بالباطلدندر وانک
کسبی که برکمسنه کندی نفسنده صالح اولمیه ده خلقه
صورة صلاحده کورینه خلق صالح صنوب اکا برمقدار
نسنه ویره لر اگر نفس امرده حالنی بلسه لر اندن
نفرت ایدوب بر نسنه ویرمزلردی بو وجهله

قال علیه السلام من قضی لاخیه المسلم حاجة قضی الله له اثنین وسبعین حاجة فاقلها المغفرة

خلقك مالنى الموت حرامدر اكل بالباطلدندر ودخى
بر كمسنه‌يه اهل علم ياخود علوى ياخود فقير ياخود
صاحب كرامت شيخ ظنيله بر نسنه ويرسه
نفس امرده بويله اولمسه بو وجهله دخى اخذ
ايتمك حرامدر اكل بالباطلدندر ودخى بر كمسنه
دن بر جماعت ايچنده بر نسنه استسه اول كمسنه
دخى جماعتدن اوتانسده ويرسه ياخود خوف
ايتسه كه ويرمسه ذم ايدوب هجو ايدر عرضنى حفظ ايچون
بر نسنه ويرسه بو وجهله دخى الموت حرامدر

اكل

اكل بالباطلدندر ودخى قوت يوميه‌سى اولان
سؤال طريقيله بر نسنه كسب ايتمك ياخود ازه چوق
نسنه ويروبده چوق نسنه اومق بو دخى كسب
خبيثدر جائز دكلدر ودخى فالجيلق ونسخه‌جيلق ايدوب
بر نسنه كسب ايتمك خبيثدر جائز دكلدر زيرا
حديث شريفده وارد اولمشدر كه ليس منا من
تطير او تطير له او تكهن او تكهن له او سحر
او سحر له ومن اتى كاهنا فصدقه بما يقول
فقد كفر بما انزل على محمد صلى الله تعالى عليه وسلم

یعنی بر کمسنه قوش اوتمه سی کبی بو مثللی بر نسنه
شوم طوتنسه یاخود کندو امر اتسه ده آخر
کمسنه کندی چون شوم طوتسه یاخود فالجیه
کندو نفعیچون فال اچدرسه یاخود فال اچسه
یاخود سحر اتسه یاخود آخر کمسنیه کندی نفعیچون
سحر ایدرسه اول کمسنه لر بزم بلوکمزدن خارجدر
دیمک اولور ودخی بر فالجیه وارسه اول
فالجینک غائبدن سویلدوکنی تصدیق ایلسه
اول کمسنه کافر اولور حضرت محمد صلی الله
علیه

علیه والسلامه اوزرینه اینن قرآن عظیمی انکار ایتمش
اولور ودخی بالغ اولمیان کوچک اوشاقجقلرک کسبندن
ومالندن بر نسنه المق جائز دکلدر الا مکر کم آناسی
وباباسی محتاج اوله لر بو ایکیسنه جائز اولور حتی
کوچک اوشاق مباح اولان صودن بردق ایله صو
کتورسه آناسی وباباسی غنی اولجقلر اولورسه اول
صودن ایچمک جائز دکل اشباه نظائرده احکام
باب صبیانده واقع اولدیکه ولو ملاء صبی کوزا
برصبی بر بردانی بر حوضدن دولدورسه
من حوض ثم صبه فیه لم یحل لاحد ان یشرب
اندن صکره اول صویی حوضه ایچینه دوکسه بر احد ایچون اول حوضدن ایچمک حلال اولماز

ط اذ کمال العقل انما یکون عند تعارضه الاربعین اوله عند مراهقة البلوغ انما یتم عند ... ومبادیه تظهر عند سبع سنین من الاحیاء من الجلد الرابع من کتابة التعبة

اون سکز یشنده بالغ اولمیان کوچک اوشاقلرک کسبندن ومالندن بلادر

مِنْهُ وَدَخِي وَاقِعْ اولدیكه وَاِذَا اُهْدِیَ لِلصَّبِیِّ
وبچق صبی ایچون برشئ اهدا اولنسه
شَیْءٌ وَعُلِمَ اَنَّهُ لَهُ فَلَیْسَ لِلْوَالِدَیْنِ الْاَكْلُ مِنْهُ لِغَیْرِ
وبلنسه اولا هدا اولنان شئ صبی ایچوندر والدین ایچون اندن حاجتسز
حَاجَةٍ وَدَخِي شِرْعَه شَرْحِنْدَه اِخْتِیَارْدَنْ نَقْلَا
برشئ یمك حلال جائز دكلدر
وَاقِعْ اُولْمِشْدُرْ كِه وَاِذَا مَلَاءَ صَبِیٌّ اَلْكُوزَ مِنْ مَاءِ
قچان برصبی برداغی حوضك صوبندن
اَلْحَوْضِ وَاَرَاقَ بَعْضَهُ فِی الْحَوْضِ لَا یَحِلُّ لِاَحَدٍ اَنْ
طولدرسه وبعضنی حوض ایچنه دوكسه براحد ایچون اندن ایچمك
یَشْرَبَ مِنْ ذَلِكَ الْحَوْضِ لِاَنَّهُ خَلَطَ مِلْكَهُ بِالْمَاءِ
حلال اولماز زیرا اول ملكنی مباح صویه خلط ایلدی انك
اَلْمُبَاحِ وَلَا یُمْكِنُ تَمْیِیزُهَا وَكَذَا لَوْ جَاءَ الصَّبِیُّ بِالْكُوزِ
وكنه بو یله صبی برداق صوبی كتورسه
تمیز ممكن اولماز
مِنْ مَاءٍ مُبَاحٍ لَا یَحِلُّ لِاَبَوَیْهِ اَنْ یَشْرَبَا مِنْهُ
انك اناسی وباباسی ایچون اول صودن ایچمك حلال اولماز اگر انا
اِذَا كَانَا غَنِیَّیْنِ لِاَنَّ الْمَاءَ صَارَ مِلْكَهُ بَعْدَ الْاَخْذِ
وبابا غنی اولورسه زیرا صو اخذدن صكره انك
ملكی اولدیغیچون انا وبابا ایچون حاجتسز مبنك

وَلَا

وَلَا یَحِلُّ لَهُمَا الْاَكْلُ مِنْ مَالِهِ مِنْ غَیْرِ حَاجَةٍ اِنْتَهَی
مالندن اكل حلال اولماز شرعه شرحنده كلام نهایت بولدی
وَدَخِي یَتِیمی اجرتسز استخدام جائز دكل اگر قرنداشی
اولورسه ومعلمده اولورسه الا اناسنه جائز
وبر دخی حوجسی شریكنی چاغروب كتورمك
ایچون صالسه جائز بو مضمون دخی اشباه نظائرده
مسطوردر اِسْتِخْدَامُ الْیَتِیمِ بِلَا اُجْرَةٍ حَرَامٌ وَلَوْ
لِاَخِیهِ وَمُعَلِّمِهِ اِلَّا لِاُمِّهِ وَفِیمَا اِذَا اَرْسَلَهُ الْمُعَلِّمُ
لِاِحْضَارِ شَرِیكِهِ كَمَا فِی الْقُنْیَةِ اِنْتَهَی لَكِنْ اُولْمِسْدَه
قنیده اولدوغی كبی دخی اشباه نظائرك كلامی تمام اولدی
بَابَاسی كُوچُكْ اُوشَاغِی صَنْعَتِنَه وِیرُوبْدَه بُو كَا

صنعت اوکرت بو دخی سکا خدمت ایتسون دیمك
جائز اولور بو مضمون دررده مسطوردر و
ذکر شمس الائمة فی کتاب الوکالة للاب ان یعیر
شمس ائمه کتاب وکالتده ذکر ایلدی بابا ایچون ولد صغیرینی
ولده الصغیر ولیس له ان یعیر ماله قال تأویله
عاریته ویرمك واردر مالنی عاریته ویرمك یوقدر درر صاحبی دیدی
اذا کان ذلك فی تعلم الحرفة بان دفعه للاستاد
بونك تأویلی بو صنعت تعلمنده اولورسه درا وستاده ویرمك
لیعلمه الحرفة ویخدم استاده اما اذا کان بخلاف
ایله که استاذ انا صنعت اوکرده واستاذنه خدمت ایلیه
ذلك لا یجوز کذا فی الفصول انتهی ینه بو مسئلدن
اما ذلك نك خلافنه اولسه جائز اولماز فصولده دخی بویلدر
دخی ظاهر اولور بوکه صنعته ویردوکی استادی
دررك کلامی نهایت بولدی
دخی خدمت ایتدرر ولکن کتوردکی صوینی

ایچمك

ایچمك جائز دکل زیرا صویی مباح اولان صودن المغیله
اوشاغن
اوشاغن ملکی اولور ملکینی کندیه اخره ویرمك
جائز دکل باباسی دخی ویرمك جائز اولمز بو مسئله
دن خلق غافلدر تنبیه واجبدر و دخی عبادت
طریقیله برنسنه المق کسب خبیثدر ختم اوقیوبده
اقچه المق کبی وجزء اوقیوبده اقچه المق کبی وجامع
لرده جمعه کونلرنده دعا ایدوب یاخود سوره
اخلاص شریف اوقیوبده اقچه المق کبی خلق ما
بیننده مشهوردر اولان اقچه وقف ایدوب جزء

اون طقوزنجی عبادت
طریقیله کسب خبیثدر
بلدر

اوقومق ایچون یا ختم قرآن ایچون یاخود جامعده

دعا ایتمك ایچون بونلرك جایز اولمیوب الننه حرام

اولور وقف ایدننه اصلا بر فائده‌سی اولمدوغنی فقهاء

عظام رحمة الله علیهم تصریح ایتمشلردر و بر

کلی محمد افندی رحمة الله علیه وقفا صحیح اولمیوب

اوقیانه و اوقتدوره‌نه بر فائده اولمیوب الدوغی

حرام اولدوغنی بیاننده انقاذ الهالکین ادلو

بر رساله جمع ایتمشدر که انصاف ایله نظر ایدن

حقیقت حالنی ایدوکنی درست فهم ایدر

اصلا

اصلا بر شبهه‌سی قالمز ضرورت اولدوغیچون امامتی

و تأذینی و تعلیمی بو اوجنی متأخرین اجرت ایله جایز

کورمشلردر بونلردن ماعداسنی سوزنه اعتماد

اولنان کمسنه‌لردن جایز کورمش یوقدر اکثر خلق

مبتلادر دیو مغرور اولمقدن صاقنمق کرکدر وقد

تحقیق

قال فضیل بن عیاض ما معناه الزم طریق الهدی

فضیل بن عیاض دیدی شول کلام دیدکه اول کلامك معناسی سن طریق هدایه ملازمت ایله

ولا یضرك قلة السالکین وایاك وطرق الضلالة

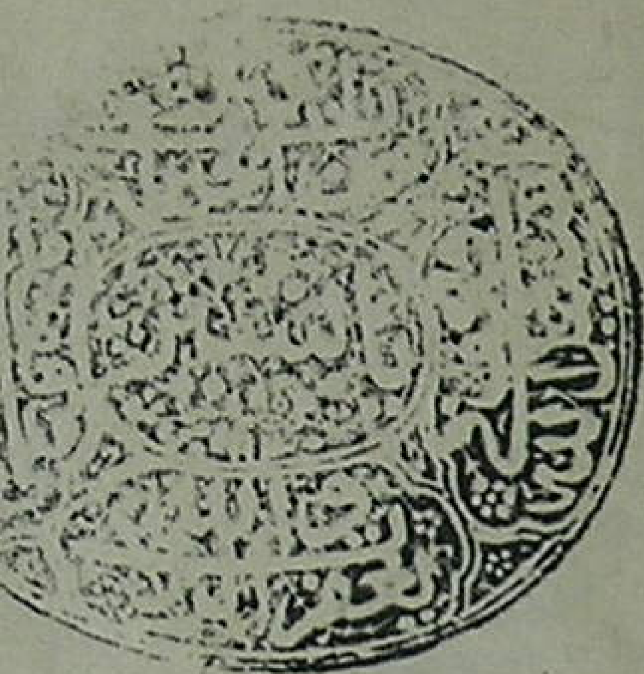
طریق اخرته سلوك ایدنلرك قلیل اولماسی سکا ضرر ویرمز سن کندکی صاقن

ولا تغتر بکثرة الهالکین ودخی مدرسه و زاویه

و امامت و مؤذنلك بو اصل سنلرك وقفنی بو بده

شرط واقفه رعایت ایتمیوب یاخود اداء خدمتده
قصور ایتمك بودخی کسب خبیثدر جائز دکلدر
زیرا نیتکیم بیع شراده شرع شریفك جائز کوردکی
وجه اوزره اولنجه حلال اولوب جائز اولدوغی کبی
بونلر دخی شرع شریفك جائز کوردکی وجه اوزره
اولوب ودخی شرط واقفه رعایت ایدوب خدمتنده
قصوری اولمینجه حلال طیبدر اصلا حلیتنده
شبهه یوقدر اما شرع شریفك جائز کوردکی
وجه اوزره اولمسه یاخود شرط واقفه

رعایت

رعایت ایتمیوب اداء خدمتده قصوری اولسه
الدوغی حرام اولوب کسب خبیث اولمش اولور
الله تعالی اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب
بو رساله‌ده اولان مسائل هر نکه وارسه بر تاج
کتابدن اخذ اولنمشدر فتاوای خلاصه قاضیخان
اشباه نظائر درر ملتقی الابحر مجالس رومی
تبیین محارم شرعه (شرح) طریقه محمدیه بو ذکر اولنان
لردن غیری کتابدن اخذ اولنمشدر که محلنه
مراجعت ایتمك مراد ایدن کمسنه یه آسان

اولوب شبهه دن خلاص اوله الحمد لله الذي
الشكر اولسون الله
هدانا لهذا وما كنا لنهتدي لولا ان هدانا الله
بزی هدایت ایلدی شو صراطه مستقیمه بز بو صراط مستقیمه مهتدی [illegible]
اللهم اجعلنا من الذين يعملون لرضائك ويرضون
ای بنم اللهم سن بزی قل شول کمسه لردن که انلر عمل ایدرلر
بقضائك ويأمرون باوامرك وينتهون عن نواهيك
سنك رضانی تحصیل ایچون دخی انلر راضی اولورلر سنك قضا و قدرکه
اللهم اجعل خاتمتنا خيرا بحرمة حبيبك
ای بنم ربم سن قل بزم صوکومزی خیر قل حبیبك محمد المصطفی حرمتنه
المصطفى ونبيك المجتبى عليه افضل الصلوات
دخی نبیك مجتبی حرمتنه مجتبی محمد علیه السلامك اسملرندن بر اسمدر
واكمل التحيات وعلى آله واصحابه الذين فازوا
حبیبك محمد المصطفی اوزرینه اولسون صلوتلرین افضلی دخی تحیاتك
بافضل الكرامات آمين يا رب العالمين قد وقع
اك افضلی دخی صلوتنك اك افضلی و تحیاتك اك اکملی محمد علیه السلامك
من شهر ربيع الاول من يوم السبت سنه ١١١٦

الاصحاب اوزرینه اولسون بالتبع و ایله الاصحابك انلر
ظفر بولدیلر کرامتك اك افضلنه

سنك امر ایلدیکك شیلری دخی انلر امتثال ایدرلر
سنك نهی ایلدیکك شیلردن دخی انلر اجتناب ایدرلر

بر كمسه تجارت اوزره اولوب يعني المغه
وصاتمغه مشغول اولسه مسائل شرعية يعني
بيع وشرايه متعلق اولان مسائلي بلمسه
البته ربايه غرق اولور يعني ربا ايچنه بوغولور
نتكم حضرت علي كرم الله وجهه دن منقولدر كه
بيورمشلردر من اتجر قبل ان يتفقه فقد ارتطم
في الربوا ثم ارتطم في الربوا ثم ارتطم في الربوا
يعني غرق فيه حضرت علي رضي الله تعالى
عنه بيوردیلر شول كمسه كه تفقه ايلمزدن
اول تجارت ايلسه يعني تجارته متعلق اولان
علم فقهي اوكرنمزدن اول تحقيق اول ربوايه
غرق اولور تحقيق اول ربوايه غرق اولور
تحقيق اول ربوايه غرق اولور و دخي بالغ اولميان
كوچك اوشاقلرك كسبندن و مالندن برنسنه
المق جائز دكلدر الا مكر كم اناسي و باباسي

محتاج اوله لو بو ایکیسنه کوجوکلرک کسبندن
ومالندن یمک جائز دکل حتی کوجک اوشاق
مباح اولان صودن بر برداق ایله صو کتورسه
اناسی و باباسی غنی اولسلر اول صودن ایجمک
جائز دکلدر اشباه نظایرده احکام صبیان
بابنده واقع اولدیکه وَلَو مَلأَ الصَبِيُّ كُوزًا مِن
حَوضٍ ثُمَّ صَبَّهُ فِيهِ لَم يَحِلَّ لِاَحَدٍ اَن يَشرَبَ
مِنهُ برصبی بر برداغی بر حوضدن طولدرسه
اندن صکره اول صویی حوض ایجنه دوکسه بر
احد ایجون اول صودن ایجمک حلال اولماز
ودخی اشباه نظایرده واقع اولدیکه وَاِذَا اُهدِيَ
الصَّبِيُّ شَيءٌ وَعَلِمَ اَنَّهُ لَهُ فَلَيسَ لِلوَالِدَينِ الاَكلُ
مِنهُ لِغَيرِ حَاجَةٍ وقجن صبی ایجون برشی اهدا
اولنسه وبلنسه اول اهدا اولنان شی صبی
ایجوندر والدین ایجون اندن حاجتسنه برشی

يمك

یمک جائز دکلدر ودخی شرعة الاسلام شرحنده
مختار شرح اختیاردن نقل وذکر اولنمشدر
وَاِذَا مَلأَ الصَبِيُّ الكُوزَ مِن مَاءِ الحَوضِ وَاَرَاقَ
بَعضَهُ فِي الحَوضِ لَا يَحِلُّ لِاَحَدٍ اَن يَشرَبَ مِن
ذَلِكَ الحَوضِ لِاَنَّهُ خَلَطَ مِلكَهُ بِالمُبَاحِ وَلَا يُمكِنُ
تَميِيزُهَا قجن برصبی بر داغی حوضک صویندن
دولدورسه وبعضنی حوضک ایجنه دوکسه
براحد ایجون اندن ایجمک حلال اولماز زیرا
اول ملکنی مباح صویه خلط ایلدی انک تمییزی
ممکن اولماز وَكَذَا لَو جَاءَ الصَبِيُّ بِالكُوزِ مِن مَاءٍ
مُبَاحٍ لَا يَحِلُّ لِاَبَوَيهِ اَن يَشرَبَا مِنهُ اِذَا كَانَا
غَنِيَّينِ بِاَنَّ المَاءَ صَارَ مِلكَهُ بَعدَ الاَخذِ وَلَا
يَحِلُّ لَهُمَا الاَكلُ مِن مَالِهِ مِن غَيرِ حَاجَةٍ وینه بویله
صبی بر برداق مباح صویی کتورسه انک اناسی
وباباسی ایجون اول صودن ایجمک حلال اولماز

اكر انا و بابا غني اولورسه زيرا اخذدن صكره
انك ملكي اولدي چون انا و بابا ايچون حاجتسز
صبي نك مالندن اكل حلال اولماز انتهى
شرعه شرحنك كلامي نهايت بولدي ودخي
يتيمي اجرتسز استخدام جائزدكلدر يتيم باباسي
اولميان كوچك صغيره ديرلر اكر قرنداشده
اولورسه و معلمده اولورسه يعني خوجه سي
اولورسه الا اناسنه جائزدر ودخي .
خوجه سي يتيمي كوندوب شريكني چاغرسه
جائزدر بو مضمون دخي اشباه نظائرده مسطوردر
استخدام اليتيم بلا اجرة حرام ولو لاخيه
ومعلمه الا لامه وفيما اذا ارسله المعلم
لاحضار شريكه كما في القنية اجرتسز يتيمي
استخدام حرامدر اكرچه قرنداشي ايچونده
اولورسه و معلم ايچون اولورسه الا اناسي

ايچون

ايچون حرام اولماز ودخي معلم شريكي ايچون
يعني شريكني احضار ايچون كوندرسه اول دخي
حرام اولماز كما في القنية قيدده اولدوغي كبي
انتهى اشباهك كلامي نهايت بولدي .
لكن يتيم اولمسه ده باباسي كوچوك اولاني
اوشاغني صنعته ويرمده بوكه صنعت اوكرته
بو دخي سكا خدمت ايتسون ديمك جائزاولور
بو مضمون دُرَر وغُرَرده مسطوردر
وذكر الشمس الائمة في كتاب الوكالة للاب
ان يعير ولده الصغير وليس له ان يعير ماله
شمس ائمة كتاب وكالتده ذكر ايلدي بابا ايچون
ولد صغيري عاريته ويرمك واردر مالني
عاريته ويرمك يوقدر قال تأويله اذا كان
ذلك في تعلم الحرفة بان دفعه للاستاد
ليعلمه الحرفة ويخدم استاده دردصاحبي

ديدي بونك تأويلي بو صنعت تعلمنده
اولورسه در استاده ويرمك ايله كه
استاده اكا صنعت اوكرده واستادنه
خدمت ايليه امّا اذا كان بخلاف ذلك
لا يجوز امّا ذلكنك خلافنده اولسه جائز
اولماز كذا في الفصول فصولده دخي بويلدر
انتهى دردك كلامي نهايت بولدي

تمت

م

الحمد لله على التوفيق واستغفر الله من كل تقصير
مرحوم بركلي رحمة الله عليه ميكائيل ذكر ايلمديكي
ميكائيلك ذكري اسرافيل ذكرنده داخل اولديغيچون
اسرافيل مماته موكّل اولديغي كبي حياته دخي
موكّلدر نفخ اوّل ايله ذي روح فنا بولديغي
كبي نفخ ثاني ايله ذي روح حيات بولور كذلك
ميكائيل دخي بويلدر رزقه موكّلدر ذي
روحن انس وجندن حيات رزق ايلديكي
ممات رزقسزلق ايلدر رزقه سبب حياتدر
رزقسزلق هلاكدر نفخهٔ اولى سبب هلاك
اولور نفخهٔ ثانيه سبب حيات اولديغي كبي
بعض محققين دورت ملكدن برينك ذكرن
ترك ايتمكه باعث حكمة بو اولدقلريچون در
ديو بيورديلر مراد ومقصودلري بودر ايكيسنك
دخي حكملري بردر ايكيسي دخي حياته ومماته

موکل اولمش اولور ایکسنك دخی حکم
بر اولمش اولور اول حکم حیاته ومماتدن

وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ
قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا
فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ
فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ
مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَإِذَا مَرِضْتُ
فَهُوَ يَشْفِينِ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ اَفْضَلَ صَلَوٰتِكَ عَلٰى اَشْرَفِ مَخْلُوقَاتِكَ سَيِّدِنَا وَ
نَبِيِّنَا وَرَسُولِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَحَبِيبِكَ وَرَسُولِكَ
النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ عَدَدَ خَلْقِكَ وَرِضَاءَ
نَفْسِكَ وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ وَعَدَدَ مَعْلُومَا
تِكَ كُلَّمَا ذَكَرَكَ الذَّاكِرُونَ وَغَفَلَ عَنْ ذِكْرِكَ الْغَافِلُونَ
وَرَضِيَ اللّٰهُ تَعَالٰى عَنْ بَقِيَّةِ الصَّحَابَةِ وَالتَّابِعِينَ اَجْمَعِينَ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذی حکم علی القلوب ولم یحکم فیها اصحابها
وتصرف فی الامور وهیاء الاقضیة اسبابها وکتب
المقدور فی النفوس لها وعلیها وختم کتابها وجعل
الرحمة سابقة للغضب وفتح وجوه الخلق ابوابها الهم
بعض العقول صوابها وکشف حجاب الغفلة عن
بعض واسدل علی بعض حجابها فسبحان من یجلی لاسرار
محبته فاطابها وتولی نیات قاصدیه فاجادها
واجابها وقدر اقوات مخلوقاته من ماکلها وشربها
واوجب لبعضها اخبثها ولبعضها مستطابها فجل
من قاسم فی ام الکتاب لحجب بعضها وکشف عن الاخرین
نقابها والصلوة والسلام علی من اظهر لامته

طریق

طریق ثوابها وعقابها وعلی آله واصحابه الذین هم هداة
هذه الامة من انذالها وانجابها وبعد فان العبد طال
ما اختلج بباله وتجلجل فی خواطره مما ابتلی هذه الامة
من ارذالها واضرابها وتحیرها واضطرابها فی امر ما
استحدثته الشیاطین من ابوالها واشرابها ولتسطیر
احکامها وکتابها مجدا انی اذا جعل فی سلک التحریر
ما یترتب علی شاربها وشرابها وحکمها لیس یخفی
علی اولی النهی من اعجامها واعرابها فکل من اراد
دخول فیها فمفتحة ابوابها ومن اعرض عنها فله معیشة
من اصحابها واضرابها وکنت حررت احکام هذه
البلیة من هذه الامة بالفاظ مغربها واعرابها
لکن خفت ان لا تکون عمومة لکافة اصحابها
فحولت لجام قلم التحریر بلغة اهل الروم علی دأب
المرسوم لیعم خطابها خطابها وبالله استمد فی
تجیز الفاظها والقابها یس اولی الباب خفی

ونهان دکلدرکه دخانک خبیثنک بیان وتبیانی یعنی
احکام حرام وحلالی قرآن عظیم الشانده علی وجه
التصریح معلوم ومذکور اولمدوغی علماء ذوی العلا
بیننده نزاع ومرا یوقدر ولکن حق تعالی جل شانه فرقان
کریمنده بیورر که ما فرطنا فی الکتاب من شیء ودخی
بیورر که ولا رطب ولا یابس الا فی کتاب مبین
پس علمده ادنی ممارستی اولان کشی یه عیاندر که
کتاب کریمنده حکما وتبیانا اولمسی اقتضا ایدر
یا عموم تحتنده دخولی طریقیله ویا شروطیله نظیری
اوزرینه حمل اتمکله قیاس معلومده مقرر
اولدوغی کبی پس بو قاعدهٔ مرضیهٔ اصولیه در و
قضیهٔ مسلمه در اصول احکام شرعده علاقه
اولمیان کمسنه دن غیری انکاره مجالی یوقدر امدی
نتیجهٔ کلام اشغنیده کلجک نجه ادلهٔ شرعیه
اصولیه ایله دخانک شربی جایز اولمدوغی

وحرام

وحرام اولمسی ذره قدر شبهه یوقدر اما اشیاده
اباحت اصلدر دیمک یرنده دکلدر زیرا اسلام ظاهر
اولدقده واحکام شرع شریف بیان وعیان اولندقده
اشیا اباحت اصلدر قولیله اخذ ایلمک مراتب
معتبرنک اخر مرتبه سیدر وبونک بیانی اولدر که
اشیاده اصل اباحت اولمسی بعثتدن اول ایدی عکسنده
انک نسخ مکرری لازم اولدوغندن اوترید رپس
اسلامدن صکره اندن برشیده مبیح وارد اولسه
اباحت اصلیه نک اوزرینه باقی واکر انده محرم
وارد اولورسه تأخره تعیین اولندوغندن اوتری
مبیح ایچون ناسخ قلنوب واکر ایکی دلیل وارد اولورسه
بری مبیح بری محرم اولسه وایکسنک دخی تاریخی
بلنمسه احتیاطدن اوتری حرمتیله اخذ اولنور
زیرا پیغامبر صلی الله علیه وسلم بیورر که حلال
ایله حرام جمع اولمدی الا حرام غالب اولدی

واکر انده اصلا دلیل وارد اولمسه انك ایچون
نظیر تفحص اولنور کر انده دلیل ناطق وارد
اولمشدر بر دلیل ایله که اول دلیلك حکمنده اوله
پس نظیری بولنوب وشروطی متحقق اولورسه
انك اوزرینه حمل اولنور والا بولنمز ایسه اباحت
اصلیه اوزرینه باقی قالور لکن بونك برله حلیتنك
ثبوتنه جزم اولنماز زیرا حلیتنك ثبوتنه مستلزم
دکلدر زیرا بعض اشیاده مفترق اولورلر پس
امدی بو قاعدهٔ مرضیهٔ اصولیه مقرر اولندقده
معلوم اولکه بونك صددنده اولان کمسنه
وظیفهٔ شرعیه سی بودرکه اولا دلیل تدبر
ایده اندن صکره نظیرین تفحص ایلیه اندن
صکره اباحت ایله اخذ ایلیه حال بوکه قرآن عظیم
الشانده دخانك حرمتنی ایجاب ایدن نیجه
ادله وارد اولمشدر وبو دلیللرك هر بر سیله

استدلال

استدلال ایتمك احری در جمله دن بری پیغمبرك حقنده
نازل اولان ایت کریمه در ذکر قوله تعالی یأمرهم
بالمعروف وینهیهم عن المنکر ویحل لهم الطیبات
ویحرم علیهم الخبائث دیو بیوردی پس بوندن
الله تعالی اعلم بمراده لغت یوننده اولان طیبات
وخبائثدر بو خسه اصطلاحده اولان حلال
وحرام دکلدر زیرا شمدیکه حالده فائده دن خالیدر
وایکسنده ده لام استغراق جنس ایچوندر پس امدی
حلنده جمیع طیبات وحرمتده جمیع خبائث لغویه
مندرجدر ودخان انك حرمت مصرحه نك تحتنده
بطریق اولی داخل اولمشدر زیرا دخان برخبیثدرکه
انك خبیثنه برخبیث مدانی ومشابه دکلدر شاهدی
حالی اولدرکه دخانك قمشی ایچنده حاصل اولان
چرکنك نجاست اندن اخفدر اول سبب ایلهکه
نجاستی ایکی اوچ صو ایله یوسك زائل اولوب

پاك اولور واما انك چركنی اصابت اولنان یری پاکه
نجه قالب صابون ایله زائل اولوب کتمز اثری باقی قلور
ورایحهٔ کریهه سی نجاستدن دخی اشنع در وزهردن
دخی قاتلدر پس امدی بونك شدّت خبیثی
کمسه انکار ایلمز مکر کم معاندمطموس بصیرت
اوله وحقه قائل اولمیه امدی دخان خبائثك
الك ایلرودن اولمشدر واکرسؤال اولنسه که اوکه
ما نندخبائثدن برایکیسن کتورکنوره لم قیاسه
حیتر قبولده میدر دکل میدر پس سرورکائنات
علیه الصّلوة والسّلام بیوردکه من اکل الثّوم و
البصل والکراث فلایقربّن مسجدنا فانّ الملائکة
تتأذّی کما یتأذی بنوادم بیوردی وفقهاء
الاسلام علیهم الرّحمة بیوردیلر مسجد مسلمین
چرکین اولان قوقولردن صیانت وحفظ و
حراست ایتمك واجبدر ابن حجر بخاری شرحنده

صوغان وصرمسق وغیری کبی
طعام ایکن خبائثدن اولیجق
مرادی تعفنك احوال الخبر اولسه
کرکدر

ومالك

ومالك ابن انس واحمد ابن حنبل حضرتلرینك مؤلفاتنده
ومحیط سرخسیده وهدایده وغیریده بویلجه بیوریلمشلر
در پس برادم صوغان وصرمسق وکراثدن یوبده
مسجده وارسه واجبی ترك اتدوکندن اوتری
فاسق اولور واغزی قوقار ویارسی قوقار
وقصابه بکرز لباسی قوقار وتورب یین کمسنه
جملهسی ذکر اولنان بصل ایله ثوم ایله کراثه
لحاق اولنمشدر واکر سؤال اولنسه که سنك
بوسوزنکه کوره صوغان صرمسق کراثك حرمتنه
مستلزم اولور لازم ایسه باطلدر زیرا بو اشیانك
اکلنه مشتمل نجه احادیث وارد اولمشدر خصوصا
بعض غزواتده صحابه کوزین انلری قوت وقاتق
اتمشلردر ونهی ایسه انجق قرب مسجد ایچون
صادر اولمشدر زیرا اجماعیله نماز قلنور
رایحهٔ کریهه ایله انسان وملائکه علیه السّلام

متأذی اولندوغندن یوخسه اکل متعدی دکلدر
د نلسه جواب ویلنور که انک لزومنه تسلیم ایتمزز
زیرا انلرك اکلنه امر ایتدی اولان حرمت مصرح
سندن ماعدا تخصیص ایدربو کذا آیت شریفه عام
ایله مخصص بالدلیل قبیلندن اولور اصولده
محلنده تحقیق اولنمشدرکه مخصص به اولان
قطعی الدلاله افرادنده باقی قلور تخصیصدن
اول اولدوغی کبی پس مدی انلرك هر بری حرمت
سلکنه مندرج اولمدنجقر ولکن اندن
ماعداسنك حرمتنه قطعی الدلاله اولمسنه
قدح اولنماز دخان اولسون غیری نسنه اولسون
واشیاء ثلاثه نك تناولینك جوازینه دخانك
تناولینك جوازینه مستلزم دکلدر قیاسا
زیرا دلیلك یرنده جائز دکلدر اصولده تحقیق
اولندوغی سؤال وزرینه ودلائل فرقانیدن

بری دخی بودرکه حق تعالی قران عظیم الشانده بیوردکه
کلوا من الطیبات واعملوا صالحا وقوله تعالی کلوا
من طیبات ما رزقناکم بو ایکی آیتك توضیحی اصولده
مقرر اولان قاعده بیان ایتمکه موقوفدر پس شارع
برشئ ایله امر ایلسه واول شیئك دخی ضدی
اولسه اول شئ ایله امر ایتمك انك ضدینك اجتنابی
ایجاب ایدر انك ضدی ایسه منهی عنه دراکرکم
فائده مطلوبه بالامر ایچون فوت ایدیجی اولورسه
نهی انك حرمتنه موجبدر نتکم آیت تربصده
اولدوغی کبی زیرا آیت تربصده امر مبرز جمله فعلیه در
نکته ایچوندرکه محلنده ذکر اولنمشدر پس تربص
ایله امر مدت مذکورده تزوجك نهیني ایجاب
ایدر زیرا ایکیسنك مابیننده تضاد واردر پس
نهی تزوجك حرمتنی ایجاب ایدر مدت تربصده
زیرا تربص ایله مأمور بهك مقصودینه مفوتدر

ما نحن فيه مزك حالى دخى بويله در زيرا طيبات
ايله امر ايتمك خبائثك تناولنى نهينه موجبدر
ضديت حكميله پس خبائثك تناولنك نهى
تغو ينك حكميله حرمتنى اقتضا ايلر بو كز منهى
عنها اولان خبائث بو ايكى يتده اندن نهيله
قائله اولان قاعده سى وزرينه در واما انك
معنائى لغويسى ويحل لهم الطيبات ويحرم عليهم
الخبائثده اولدوغى منوال اوزرينه اوله ياخود
معناى اصطلاحى سى اوزرينه اوله پس على
كل التقديرين بو ايكى ايتلر دخانك حرمتنه
دليل اولورلر اما اولكى تقديرا وزرينه ضديت
مغوينك حكميله حرمتيله موجبه اولان
نهيك سلكنه مندرج اولدوغى حيثيتله
انك ايله قائله اولان قائده نك ذكرى اوزرينه
در زيرا خبيثات طيباتك مقابليدر اما

ايكنجى

ايكنجى تقديره كوره ايت سابقده صريح الحرمة اولان
خبائثك تحتنده داخل اولدى ايسه حرامه خبائث
ايله معبر اولان ايكى ايتده دخول اولوبر ايله اولمشدر
پس امدى شول حرامكه منهى عنه نك تحتنده
داخل اولور پس دخانك شربى بر حال ايله جائز
دكلدر خصوصا حلينك اعتقاد ايتمكله نعوذ بالله
تعالى من ذلك زيرا انك خبث عظيمى بر شئ خبيثه
مدانى دكلدر واكر سؤال اولنسه كه ذكر اولنان نهيك
ثبوتى مفهوم طريقيله اولور ايسه بزم عندمزده
معتبر دكلدر جواب اولنور كه اقتضا طريقيله
ثابتدر مفهوم طريقيله دكلدر اولور ايسه جميع
علمانك قتنده مقبولدر زيرا معناسى اوزرينه
نظم كريمك طرق دلائلينك بر سيدر اينز بقده
اولدوغى كبى ودخى دلائل فرقانينك برى دخى
قوله تعالى الخبيثات للخبيثين والخبيثون

للخبيثات والطيبات للطيبين والطيبون
للطيبات وبونك دلالتی ایکی مرتبه اوزرینه در
اولکی بودرکه الله سبحانه وتعالی نك قول
شریفکه ان الذین یرمون المحصنات الغافلات
المؤمنات لعنوا فی الدنیا والآخرة ولهم عذاب
عظیم دامیلر ایچون وعید عظیم تأکید ایله
ناطقدر واما وعید مذکور سبب اولان
رامیدن ساکتدر وعید ایسه دکلدر الا
کلمات خبیثات ایچوندرکه انك تعبیر اولنمشدر
قوله تعالی ان الذین جاؤا بالافك پس الله تعالینك
قول شریفی الخبیثات بیوردیکه مقدر موصوفك
صفتیدرکه کلمات مومیه در پس تقدیری
بو اوله الله تعالی اعلم که الکلمات الخبیثات
للمتکلمین الخبیثین یعنی خبیث اولان کلمات
خبیث اولان متکلمر ایچوندر انلره راجعدر

شول

شول حیثیتله که اول کلمات که وعد اولنان لعنت
وعذاب عظیمه سبب اولدوغندندر پیش موعود
اولان لعنت وعذاب عظیمك سبب اولمسنه
اصل اولدرکه سبب کلمات مومیه دن وصف
اولدوغیچون در وعید ایسه سببك حرمتنه
موجبدر زیرا مرغوب فیه اولماسی سببك حلی
ایله جمع ومرغوب فیه اولمسنه ممتنعدر زیرا
اول وقتده فائده مطلوبه فوت اولدوغیچوندر
پس وعید مذکور خبیثله متصف اولان کلمات
حرمتنه موجبدر اندن صکره محقق خبیثك
سببیتی هر شیکه ذاتنده خبیث یاخود
خبثله متصف اولانك حرمتنه موجبدر اما
حدیث ایله مخصوص اولان ثوم وبصل وکراث
نکم وار ایسه انلرك حرمتنه موجب دکلدر
زیرا اصولده مقرر ومحققدرکه انك علتی

عامه اولدوغی زماننده مورد حکمك عمومنه
مانع دکلدر پس بونکله دخانك حرام اولدوغنه
ثبوت بولدی خبیثات محرّمه نك سلکنه
انخراطی سبب اولدوغیچون زیرا حرمتك سببنه
موجب اولان وعیدینه سببیّتدن اوتریدر
واما ایکنجی مرتبه شمولحیثیّله که آیة مذکوره
هر طیبات وخبیثاتده تکرار ایله مؤکّد
اختصاص اوزرینه مشتمل اولمدوغندن
اوتروددر شمولحیثیّتله که انلرك هر برسینی
اخردن امتیازینه موجب اولدوغیچوندر
وایکسنك هر برینك اهلی اخرك سلکنه
اهل اولمسنه انتظامنك حرمتنه موجبدر
پس دخان ایچنکر خبیثات اهلندن اولدوغنه
محققدر هیچ انده نزاع یوقدر وخبیثاته
مخصوص اولان جمله سندن اولمسنه دخی

شك شبهه یوقدر پس امدی طیبّنك سلکنه
منخرط اولمسندن محرومملردر وخبیثات اهلی
طیبّاتك اهلندن ممتیّزلردر شمول آیت شریفه
ایلکه قوله تعالی لیمیز الله الخبیث من الطیب ویجعل
الخبیث بعضه علی بعض فیرکمه جمیعا فیجعله
فی جهنّم بو آیة شریفه دخان ایچنلری مجرّد اشدّ
خبیثله مخصوص اولنلر ایله جهنّمده اولمسنه
موجبدر دخانك حرمتنه ثابت اولدوغنه قطع
نظر ایله زیرا که هر خبیثك حرمتی بو آیت ایله
ثابت اولمسنه دلیلدر زیرا محققدرکه بو وعید
مؤکّدك وانذار اشدّك سببّنه خبیثده متصف
به کرکسه خبیث لعینه اولغیره اولسون زیرا
یوقاروده سبقت ایتمشدرکه هر وعید وانذارکه
وارد اولمشدر سببك حرمتنه موجبدر زیرا
حلك سببیله ایکسنك اجتماعی ممتنعدر وجمله

دلائل فرقانینك بری دخی قوله تعالی یوم
تأتی السماء بدخان مبین یغشی الناس هذا عذاب
الیم وقوله تعالی یرسل علیكما شواظ من نار
ونحاس وقوله تعالی وظل من یحموم لا بارد ولا
كریم ونحاسدن مراد الله اعلم بحقیقته دخاندر
منصورك قولی اوزرینه ویحمومدن مراد دخی
دخان اسوددر وظلتدن مراد بر بری اوزرینه
تراكمیدر شول حیثیتلكه انده اولنلری غشی ایلیه
اوتر پس شرب دخانك حرمتنه داله اولان
آیاتك كیفیتی دلالتی بودركه اول آیات شریفه نك
هر بری عذاب الیمك آلتی اولمسنه ناطقه در
واول آلت انذار وتحذیر ایچون سوق اولنمشدر
شول شیدنكه آنكله تعذیب موجبدر پس
امدی حرمتك آیات شریفه لری بودركه مرارا
سبقت ایتمشدر ولكن حجة بالغة فما تغن النذر

زیرا هدایت وتوفیق ربانی اولمینجه مشكلدر من یهدی
الله فهو المهتد ومن یضلله فلا هادی له درامدی
انذار وتحذیرك معناسی اصول قاعده سی اوزرینه
بودركه حمله جامع دكلدر زیرا قائده مطلوبه
فوت اولمشدر حالك تقدیری اوزرینه زیرا آنكله
عذاب ایتمك هلاكه مؤدی یدر بعض امم سابقیه
اولدوغی كبی پس دخان مهلكات محرمه دن
اولدی پس امدی مهلكات تناولنه حرام
اولمسنه نزاع یوقدر ودخی كمسنه دیه مزكه
مشروب اولان دخان قرآن عظیم الشانده
مذكور اولان دخان دكلدر زیرا شو دخانده
ایلام ایله هلاك صفتی منعدمدر وهلاكه
مؤدی اولان آلت عذابك سلكنه منخرط
دكلدر آنك جوابی بودركه اندن ایلام وهلاك
اولمسنه سبب غشی وتراكم دخاندر پس اول

دخانك غشينده اولان كمسننك ايلامى واهلاكى
مقرر ومحققدر كوردمز مسنكه برادمى بر منفذى
اولميان خانه نك ايچنه حبس استه لر وايچنده توتونى
حواله استه لر وقپويى بركيتسه لر اول ادم
هلاك اولمسى مقرردر لانزاع فيه در پس محقق
معلوم اولديكه دخان آلت عذابدر ومهلكدر
وشربى حرامدر شول علمانك قتنده كه علمدن
اصولدن خبرى اوله اول بر وجهله انكار
ايلمز اما جهلهٔ ناس قتنده انلر الفاظ كفريايى
ازبرده اوقورلر بو اياتى بيناتى دخى انكار اسلر
عجب دكلدر اعاذنا الله تعالى من ذلك انه هو البر
الرحيم واكر بر ادم ديسه كه اوشته دخانى شرب
ايدرلر وهيچ كمسنه هلاك اولميور جواب اولنور كه
انلر بركز دخانى قميشندن صورر جكر اندن
صكره صالى ويروب وصافى هوا بر يانده

استنشاق

استنشاق ايدرلر والا اويله اولمسه هلاك
اولورلرى مقرر ايدى ودخى دخان حرام اولمسنه
دليله قوله تعالى ولا طعام الا من غسلين وقوله
تعالى ليس لهم طعام الا من ضريع لا يسمن ولا يغنى
من جوع پس دخان عذاب آلتى اولمسنه موكددر
زير دخان ضريع كبيدر كما لا يسمن ولا يغنى من جوعدر
ودخانك قميشندن حاصل اولان چركن غسلين
كبى لجيدر بلكه كندوسى اجى زهردراندن متولد
اولان چركن اهل نارك يدكلرى طعامك صفتيله
موصوفدر وآلت عذاب اهل نار اولمسى مقرر
ومحققدر وحرمتى دخى ثابتدر هذا والله تعالى به
عباده پس يوقاروده سبقت ايلدوكى منوال
اوزره دخان مزبورك حرمتى ثابت اولمسنه
مقرردر زيرا بر شى ايله تهديد واقع اولسه
اول شيئك حلينه جامع دكلدر زيرا حلك

تقدیری اوزره تهدید ایله فائده سی فوت اولمشدر
الله تعالی حقیقت حال اوزره علیمدر و دانادر
امدی ای جماعت مؤمنین قرنداشلرم کلک
انصاف ایدلم حق تعالی نک رسولی صلی الله علیه
وسلم که صاحب شریعتدر امتنه نفیس طعاملردن
مسواک ایله اغزلرنی پاک اتمکه امر ایلدی زیرا
مؤمنک مبارک اغزی محل مجاری قرآندر
ملائکه کرام علیهم السلام مؤمنک مبارک
اغزینه قرشو اطوروب هر بارکه قرآن عظیم
الشان تلاوت ایدر اغزندن اخذ ایدوب
قبیشرلر و تکریم یرله واول نفیس طعام ددکمز
یا بورک یا بقلاوه وی یا کباب یا محلبی یا دزوا
یا هریسه یا غیری اولکه هر بری ذاتنده
وصفاتنده لطیف و کوزل قوقولو و طتلی
نفایس شیء ایکن مؤمنلر مسواک ایله برک
اغزلرین

اغزلرین یویوب تعظیم و تکریم ایدرلر یوقاروده
کچی خصوصلردن اوتری پس حکم بویله اولدی
ایسه مؤمنک شاننه دوشرمیکه عدو اکبر اولان
شیطان رجیمک ذکرندن چقان بولندن ظهور
ایدن دخان خبیثی اول دکلو ایچه کریهه ایله اغزنه
المق لایق انصاف میدر اولدخی طورسون مؤمن
اولنه لایق میدرکه فرنک کافرینک ایجاد ایلدوکی
بدعت شنیعه سنی و مذهب باطله و عاطله سن
اجرا ایدوب و رسول ثقلین اولان سرور کائنات
علیه السلام سنت غراسنکه مسواک شریفدرکه
استعمالی سنت هدی اولدی شیطان بولبینک
قمشنه تبدیل ایدرسن قیامت کوننده جوابک
ندر انصاف ایدوب تأمل ایدرسز و اکر
دیرسنکه شیطان بولی اولدوغی نه دن معلومدر
بیان ایدرسز جواب اولنور که قدیما و حدیثا

نجه امّت محمّد روايت و درايت ايدوب كتابلرنده
تحرير ايتمشلردر امّت محمّدى البتّده ضلالت
اوزرينه جمع اولمازلر فكر ايدوب تدبّر ايده سز
وصوغان ايله صرمسق يه ينك حقنّده فلا يقربنّ
مسجدنا بيوروب يقارووده سبقت ايتمشلردر
خود سز بلورسز كه صوغان وصرمسق زيتون
وزيتون ياغيله اولان صلته سى وطرطورى كه
طعامك غايت مشتهاسى ايكن وخاطرينه
خطور ايلدوكى زماننده لذّتندن اغزين
يارى اقر بويله ايكن انلرى استعمال ايدن
مؤمن مسجده وارسه شرعا واجبى ترك ايلدكدن
او ترى فاسق اولور شهادتى بله قبول اولمان
ديمشلر ايكن اول خبيث دخانكه اول دكلو
مردار رايحهٔ كريهه ايله متصّف اولانى
ايچوبده مؤمنلر ايله مسجده وارمق خلق

وملائكه

وملائكه عليه السّلام متأذّى اولوب مردود
شهادت فاسق اولمق لايق انصاف ميدر اولدخى
طورسون بدعت شنيعه اولدوغنه اقرار
ايتمزسين وهر بدعت نار جهنّمده اولاجغين بلمزسن
اولدخى طورسون اقچه چيغنى اتشه براغوب كل
ايدوب بى فائده اولدوغى اسراف حرام اولدوغنه
تأمّل ايتمزمسنكه اسراف يانده ديمشلردركه
برنج يوركن اوچ دانه سى يره دشوب قلدرمسك
مبذّرين بلوكندن اولورسن ديمشلر وانّ
المبذّرين كانوا اخوان الشّياطين ايتنى تفكّر
ايتمزسن اكر ديرسك كه دخان ايچنى ايچمينلر ذم
ايدر ايچنلر دخى چوقدر وبو ذمّك اصلى يوقدر
جواب اولنور كه ايچنلر ايكى بلوك ايچمينلر بر بلوك
تقديرايدلم واما ايچنلرك اغزلرندن استماع
اولنوركى بحقيق حرامدر ديركمى مكروهدر ديركمى

وکمی یرامزدر دیر وکمی بدعت دردیر حق اجرا ایدرلر
ومعترف اولورلر انجق مبتلا اولدک دیرلر والله
تعالی یرنا لش ایدرلر که ترک ایده لر وچوغی انصاف
ایدوب ترک اتمشلردر امدی ایچنلرک شهادتی
ایله ایچمینلرک شهادتی بربره کلسه شبهه یوقدر که
حرمت طرفی غالب اولور وحکم ایسه غالبکدر
وغالب ایچون حکم کل واردر وسواد اعظم اولمش
اولور وجماعت کثیره نک حکمی لا تجتمع امتی علی
الضلالة در بوکز دخان حرام دکلدر دینلرک
قولی مردود وباطل اولوب دخانک حرمتی بالضروری
ثابت اولدی بوکا جواب ویرلمز زیرا اجماع امت
ایله حرمتی ثابتا اولمش اولور فضلا عن الادلة
الشرعیة اجماع امت ایسه دینده مجتهدلرک
اقوا سندندر فقهانک مذهبی بونک اوزرینه
در بونلره تابع اولمیانلر اجقده قلورایشلری

مولایه

مولایه قلمشدر پس امدی ای مؤمنلر ای قرنداشلر انصاف
ایده لم بوقاعدهٔ مرضیهٔ شرعیهٔ یی قبول ایده لم جمله مز
یکسان اولوب اهل سنت وجماعتدن اولالوز غرض
وبغض وعداوتدن اجتناب ایده لم کلمهٔ حقی قبول
ایده لم بونده بر غرض دنیوی یوقدر انجق امر بالمعروف
نهی عن المنکر بو امت محمدینک اوزرلرینه واجبدر
ودینده مداهنه یوقدر ومراد حفظ اوصول
شریعتدر الله تعالی جل شانه جمله مزه عدل و
انصاف ویره جمله مزی اصلاح حال ایلیه بمنه
وکرمه وسنت اولان بودرکه مسجده کیدن ادم
ایو رایحه لو کوزل قوقولو اشیلر سورینه ولباسن
ایو سنکیه زیرا مناجات رب العباده کیدر
احیاء علومده دیمشلر که کوکچک رایحه لو
اولان ادمک عقلی وفراستی زیاده اولور وغم
وقصاوتی از اولور وحکما دیمشلردر که دخان

خبیثنك طبیعی رطوباتی تخفیف ایدر و امراض
کثیره یه مؤدّی اولور و ادنی مرتبه ضرری انسانی
دماغنی افساد ایدر و ملوّث ایدر قمیشلك
ایچنده ملوث ایلدوکی کبی و خازنسنه ملائکه
کرمز و ضرری حدّو پایانز کلمن اول دکلو اطناب
اوزرینه بعض کتابلرده یازمشلر درکه بتن اون
جزء اولمق اقتضا ایدر عارف اولان و هدایته
موفق اولان بر کلمهٔ حقی استماع ایلدوغی زماننده
قبول ایدر موفق اولمیان بیك کتاب اوقوسه
فائده ویرمز همان جناب باری تعالی یه جمیع امورمزی
تسلیم ایدوب لطف و کرملر ایله معامله ایده
امین بحرمت محمد صلی الله علیه وسلم حرر
ذلك بعون الله تعالی فی شهر
المحرّم الحرام سنه عشرین
ومائة والف سنه ١٢
١٧م

فی زماننا ظهور ایدن دخان نام شجرهٔ خبیثه حقنده
دار السلطنت رئیس العلماء عظام مفتی الانام شیخ
الاسلام دام ذکره الجمیل الی یوم القیمة حضرتلری
حرمتنه فتوی ویروب مرجنجه استعمالنده خلقی
منع و زجر ایچون خلیفهٔ زمان نصره الله تعالی
و انصاره الی انتهاء الدوران حضرتلری طرفنده
مؤکدا اوامر شریفه وارد اولمغله و بر دفعه دخی
محروسهٔ مصرك علماسی و مشایخی طرفلرندن
بعض حدیث نقل اتمغله خلقك اکثری استعمالنده
فارغ اولمشلر ایکن بو دیارده علما نامنده اولنلردن
بعضیلری فتوی شریفه اعتبار و اعتقاد و اوامر
منیفه یه اطاعت و انقیاد ایتمیوب عناد اوزره
اولدقلرندن غیری خلقه اغواطریقله کلام قدیمه
وکتب معتبرده دلیل یوقدر و بو حدیث موضو

عائدندر و بونی منعك اصلی یوقدر دیملری سببیله
جملهٔ افساد واضلاله وقاعدهٔ امر معروف ونهی
منکری ابطاله وخلق آراسنده اختلاله باعث
اولوب نهی ایدنلره رغمًا علی ملاء الناس کالواسو ایلر
دخان بلع ایلسەلر بو مقوله علمایه و انلری کوروب
تابع اولان جهله وسفهایه شرعا نه لازم اولور
حسبة لله تعالی علی التفصیل قوی دلیل ایله بیان
بیورلور مثاب اولنه الجواب الله تعالی اعلم
حق سبحانه وتعالی حضرتلری قرآن عظیمده دخان
حقنده یغشی الناس هذا عذاب الیم دیو بیوردی وتفسیر
قاضیده رسالت پناه علیه السّلام حضرتلرینه
وما الدّخان یا رسول الله دیو سؤال اولندقده
دخان آیتنی تلاوت بیوروب جواب شریفلرنده امّا
المؤمن فیصیبه کهیئة الزّکام وامّا الکافر فهو
کالسّکران یخرج من منخریه واذنیه ودبره دیو

بیوردقلری یعنی قرآن شریفه وحلال وحرامه وسائر احکام
اسلامیه ایمان کتوروب مؤمن اولانلرده دخاندن زکام
هیئتنده بر حال عارض اولور امّا قرآن شریفه وحلال و
حرام وسائر احکام شرع شریفه اینانمیوب کافر
اولان سرخوش کبی اولوب دخان بورنلری دلکلرندن
و قولاقلرندن ودبرندن چقار دیو بیوردقلری بو زمانده
بلع ایدن فسقهده بو علامات عینی ایله ظاهر ومشاهد
اولدوغی وحدیث شریفده یملأ ما بین المشرق و
المغرب قولنی علماء ثقاتدن بعض شرق وغرب جانبلرنده
شیوع اولمغله توجیه ویمکن اربعین یومًا کبی ده
اربعین خمسین وسبعین ومائة ده کاه عدد معیّن
مراد اولمیوب مجرد کثرت مراد اولنور ویوم لفظندن
مراد طول مدّت زمان مراد اولنور دعلم تفسیر واصول
معلوم اولدوغی کبی دیوتا وبله بیورمالری بو اول
دخان معهود اولماسنه احتماله شاهد و بو علامت

ایله بلع ایدن دخی معهود اولان کافر اولدوغنه
مساعد اولماسی وکل مسکر حرام حدیث شریفنک
مضمون منیفی حکمنده داخل اولماسی خصوصا رئیس علماء
عظام وشیخ مشایخ اسلام حضرتلری حرمتنه
فتوی بیوردقلرندن استعمال ایدنلرک حقنده کوندز
آتش ایقاد ایدوب اکا توجه تام کوسترمک لعیاذ
بالله تعالی سنت مجوسیه‌یی احیا وآیین کفری اجرا
وکندویی طریق ضلالته القا ایدوب اولو الامره واهل
شرعه مخالفت وعصیان اتمکله اقامت شرع محمدی
وناموس عرض پادشاهی پامال مجد وساعی اولمغله ضال
ومضل ومفسد ومبطل اولدقلرندن غیری مَنْ
تَشَبَّهَ قَوْمًا فَهُوَ مِنْهُمْ حدیث شریفنک مفهوم منیفنه
ماصدق اولوب وماوراء اسلامدن اولوب کافر
اولدقلرینی تحقیق بیورمالری اول مُسْتَکْرَهک استعمالی
حرام واستعمال ایدنلر فاسق وفاجر وملحد وکافر

اولمغله لائق عذاب ضرام ایدوکنه بوندن اوکرکم قوی
دلیل اولماز وعلما شکلنده اولوب علم تفسیر وعلم
احادیث بیلمیوب وجمیع مصنفاتی شنیع احمد بن خاطب لیل
علی العمیا کبی بعض نسنه‌یی سنوندن بوندن الوب اصلین
وفصلین بیلمدین آیات واحادیثه طعن وردینه
متصدی اولنلر ملاحده طائفه سندن اولدقلری
اکلانور اول مکروه مُسْتَکْرَهِ استعمال ایدنلر حکم شریفی
استخفاف وامر منیفه انقیاددن استنکاف طریقی ایله
ایدیجک تجدید ایمان وتجدید نکاح لازم اولوب
تعزیر شدید وحبس مدید ایله زجر اولنوب صلاح
حاللری ظاهر اولنجیه دک زنداندن چقارمموق لازم
اولور کتبه الفقیر الحقیر الشیخ حسن آق
حصاری المفتی بآق حصار
عفی عنه رحمة الله
علیه

هذا کتاب انقاذ الهالكين وبه نستعين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله على آلائه • والصلوة والسلام على افضل
انبيائه • محمد واله وصحبه واحبائه • والذين اتبعوهم باحسان
من اوليائه • اما بعد بو بندن اول اجرت ایله قرآن عظيم
اوقمق ثوابی اوقودنه اولمق شرطیله جائز دکل ایدکنی
اثبات واظهار ایچون انقاذ الهالكين ادلو بر رساله
تصنیف اتمش ایدك • بو مسائلی انده تمام تدقیق و
تحقیق اتمش ایدك • لكن عربی و نوع اطنابی مشتمل اولدوغندن
اعز اخوانمز واصدق خلانمز • رزقه الله تعالى ما
اراد • وبلغه الى اقصى ما يراد • بو رساله اختصار اولنوب
ترکی ایله ترجمه اولنسه نفعی عام اولوردی دیدیلر •
بو کلام نفسنده حق وصدق اولوب • وانلره مخالفت
بو حقیره سایغ و واسع اولمدوغی اجلدن بو عجاله تعجیل
اولندی • جانب فیاض مطلقدن جل جلاله وعم نواله

متو

متوقعدر که بو حقیره حسن نیت واخلاص ومبتلا
اولنلره حسن قبول وعمل میسر ایده امين يا مجيب السائلين
بو مطلوبك اثباتنده آیات کریمه قرآنیه واخبار شریفه
نبویه واقوال ائمه حنفیه دن دلالتی اظهر واقوی اولنلری
بیان ایده لم اما آیات کریمه بشدر اولکیسی الله تعالینك
بو قول شریفیدر ولا تشتروا بآياتي ثمنا قليلا •••
معناسی بنم قرآنمله دنیا اخذ ایلمك و شارعدن
دخی نهی مطلق وارد اولمشدر نهی مطلق تحریم ایچوندر
ثمن قلیلدن مراد دنیادر زیرا آیات قرآنیه نك بعضسی
بعضسنی مفسردر قرآنده قل متاع الدنيا قليل بیورلمشدر
ایکنجیسی • ان الذين يكتمون ما انزل الله من الكتاب
ويشترون به ثمنا قليلا اولئك ما يأكلون في
بطونهم الا النار • معناسی تحقیقا شونلر که حق تعالینك
کتابنده اندردوکی کزلرلر وانکله دنیا الورلر
انلر یمزلر قارنلری ایچنده الا اودیرلر یعنی اوده يمغه

سبب اولور ستى يولى اوچنجسى من كان يريد الدنيا
وزينتها نوف اليهم اعمالهم فيها وهم فيها لا يبخسون
اولئك الذين ليس لهم في الآخرة الا النار وحبط
ما صنعوا فيها وباطل ما كانوا يعملون معناسى
شول كمسه لر كه عمل ايله دنيا دليه لر انلره دنيايى ويروز
اكسكسز انلر ستونلردر كه آخرتده انلره بو عمللرى
مقابله سنده يوقدر الا جهنم اودى واردر اول اتدكلرى
عمللر حبط و باطلدر دردنجسى قل لا اسئلكم
عليه اجرا ان هو الا ذكرى للعالمين معناسى دى يا
محمد بن سيزدن اجر استمزز قران اوزره قران دكلدر
الا عالمينه ذكر يدر انكله دنيا طلب واخذ اتمك
جائز دكلدر بشنجسى من كان يريد العاجلة
عجلنا له فيها ما نشاء لمن نريد ثم جعلنا له جهنم يصليها
مذموما مدحورا ومن اراد الآخرة وسعى لها سعيها
وهو مؤمن فاولئك كان سعيهم مشكورا

معناسى

معناسى بر كمسه كيم عملى ايله دنيا ديلى بز ديلدوكمزى
دنيادن ديلدوكمز كمسه لره تعجيل ايدرز اندن
صكره آخرتده انكچون جهنم قيلورز اول جهنمه كيرور
مذموم و مدحور اولدوغى حالده و بر كمسه كيم
عملى ايله آخرت ديليه انكچون سعى مخصوص ايله
سعى ايليه يعنى اخلاص ايله اشليه اصلا دنيا غرضى
قصد ايتميه انلرك عمللرى مقبول اولور اما احاديث
شريفه سكزدر اولكيسى صاحب الهدايه ذكر
اتدوكيدر كتاب اجاره ده رسول اكرم عليه الصلوة
والسلام بيورمشدر اقرؤا القران ولا تأكلوا
به شيئا معناسى قرانى اوقك وانكله بر شئ يمك يعنى
انكله دنيا قزنمك ايكنجسى امام ترمذى روايت اتديكيدر
عمران بن حصين دن كيم بر قصه ايدر بر كمسه يه
مرور اتدى قران اوقوردى دخى سؤال ايدردى
عمران حضرتلرى بونى كوريجك انا لله وانا

الیه راجعون دیدی وایدی رسول الله صلی الله علیه
وسلم دن اشتدم ایدردی من قراء القران فلیسئال الله تعالی
به فانه سیجیء اقوام یقرؤن القران ویسئالون الناس به
معناسی بر کمسه قران اوقسه انکله الله تعالی دن
استسون زیرا یقنده بر طائفه کلسه کرکدر قرانی اوقوب
انکله ناسدن سوال اتسه لر کرکدر پس حضرت رسالة
قران ایله دنیا اخذ اتمکی قیامت علامتیدر دیدی اوچنجی
شیخ رحمه الله تفسیرنده ایراد ایلدوکیدر قال علیه
الصلوة والسلام لا تأخذوا للعلم والقران ثمنا فیسبقکم
الدنیا الی الجنة معناسی علم ایچون وقران ایچون ثمن المکز
تاکه دنیا سزی اوکوردوله سن جنته دوردنجیسی
امام احمد وغیری روایت اتدکلری در ابی بن کعبدن
رضی الله عنه رسول حضرت ایدی بشر هذه الامة
بالسناء والدین والرفعة والتمکین فی الارض فمن عمل
منهم عمل الاخرة للدنیا لم یکن له فی الاخرة من نصیب

معناسی مشتولیه بو امته ضیا ودین ورفعت ویر
یوزنده تمکین ایله بونلردن بری اخرت عملنی دنیا ایچون
اشلسه انکچون اخرتده اصلا نصیب یوقدر بشنجیسی
امام طبرانی رحمة الله تعالی اوسطنده روایت اتدوکیدر
حضرت ابی هریره دن رضی الله عنه ایدی اشتدم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ایدردی
من تزین بعمل الاخرة وهو یریدها ولا یطلبها لعن
فی السموات والارض معناسی بر کمسه اخرت عملی
ایله برنسنه اشلسه انکله اخرت دیلمسه کوکلرده
ویرلرده اکا لعنت اولنور التنجیسی امام طبرانی
روایت ایدوکیدر کبیرنده حضرت رسالت
پناه ایدی من طلب الدنیا بعمل الاخرة طمس وجهه
ومحق ذکره واثبت اسمه فی النار معناسی بر کمسه
اخرت عملی ایله دنیا طلب ایلسه قیامت کوننده یوزی
بلور اوله یعنی کوزی وبرنی واغزی اولمیه وانک

وانكْ ادى جنّتلك دفتريدن قرنه جهنّملك دفتريدن
يازيله العياذ بالله تعالى يدنجسى ابن ماجه روايت
ايدوكيدر ابى هريره دن رسول الله صلّى الله تعالى
عليه وسلّم ايتدى تَعَوَّذُوا بِاللهِ تَعَالَى مِنْ جُبِّ الْحُزْنِ
قالوا يا رسول الله وما جبّ الحزن قال وادٍ فى جهنّم
كُلّ يومٍ اربعمائةِ مرّةٍ قيل يا رسول الله من يدخله
قالَ أُعِدَّ لِلقُرّاءِ المُرائِينَ بِأَعمالِهِم وَإنَّ أَبغَضَ القُرّاءِ إِلَى
اللهِ تَعَالَى الَّذِينَ يَزُورُونَ الأُمَرَاءَ معناسى الله
تعالىيه صغنوك جبّ حزندن اصحاب ايتديلر جبّ حزن
نه نسنه در يا رسول الله اول ايتدى بر دره جهنّمده
جهنّم اندن الله تعالىيه كونده دورت يوز كره صغنور
ايتدى يا رسول الله اكا كيملر كيرور ايتدى شول
قاريلر كه عمللرى ايله دنيا ديليه و دخى الله تعالىنك
قاتى سومدوكى قاريلر شونلردر كه بكلرى
زيارت ايده لر زمانمز قاضيلرينك اكثرى بكلر

معنه

معناسنه در بلكه بونلرى زيارت دخى اشدّ در
بوايات ده واحاديثده ذكر اولنان عمل اخرتدن
مراد شول عمللردر كه انك وضعى بالذّات الله تعالىيه
يقينلق ايچون اوله نماز قلمق واوروج طوتمق وقران
اوقمق وتسبيح وتهليل اتمك كبى امّا امامت
واذان اوقومق وقران وفقه اوكرتمك امامل بيزدن
مقدّملرى قتنده بونلر دخى نماز قلمق كبيدر
بونلرى اجرت ايله اتمك جائز دكلدر امّا مؤخّرلرى
قتنده بونلرى اجرت ايله ايلمك جائزدر نهايت ثواب
حاصل اولمز سكز نجسى رسول الله نك صلّى الله عليه و
سلّم قوليدر إِنَّمَا الأَعمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَلِكُلِّ امْرِئٍ
مَا نَوَى معناسى عمللرك ثوابى اولمز الّا نيّت ايله
اولور هر ار ايچون نيّت اتدوكينك ثوابى واردر نيّتك
معناسى قلبى اويچوبله عمله قصد ايلمكدر الله
تعالىيه يقين اولمق ايچون يعنى اول عملى اشلمسى مجرّد

الله تعالى يه يقين اولمغيچون اوله غرض دنيويه وتتميمه
پس بو كمسه قرآن عظيمى اقچه ايچون اوقيه انده نيت بولنمز
اول اوقودغى عبادات اولمز وانك ايچون اصلا ثواب
اولمز اوقودن كمسنه يه قيامتده اقچسنه طوته نه ويرسه
كوكدر اما اقوال ائمهٔ حنفيه ايكى قسم اوزره در
برى عموم اوزره در وبرى خصوص اوزره در
عموم اولان عامهٔ كتبده مذكور اولان در عبارتى
بودر لا تجوز الاجارة على الطاعة معناسى طاعتلر
اوزره اجاره جائز دكلدر بعض كتبده هدايه كبى
تعليم قرآن استثنا اولنمشدر وبعضنده امامت وتأذين
وتعليم فقه دخى بيله استثنا اولنمشدر اما هيچ برنده
قرآن اوقمق ثوابى اوقودنه اولمق شرطيله استثنا اولنمامشدر
پس تحت عمومده باقى قالمشدر خصوص اوزره اولان
غايت چوقدر لكن سكز كتابك نقلن ايده لم اولكسى
اختيار كه مختارك شرحيدر كه و مصنفكدر امامت

وتأذينه استيجارك جوازنى تصريح ايتدوكندن صكره
ايتمشدر لو اوصى بان يطين قبره او يجعل عليه قبة
او يدفع شيء الى يقرأ عند قبره القرآن فالوصية باطلة
لان عمارة القبور للاحكام مكروه واخذ الشيء
للقراءة لا يجوز لانه كالاجرة معناسى بر كمسه وصيت
ايلسه قبرمى صوك يا اوزرنه قبه قلوك يا قبرم قتنده
قرآن اوقيه برنسنه ويرك ديسه بو جمله باطلدر
زيرا قبرى محكم اولمغيچون تعميرى مكروهدر
ودخى قرآن اوقومغيچون برشى المق جائز دكلدر
زيرا اجرت كبى اولور ايكنجسى مجمع الفتاوى در
انك عبارتى دخى بودر يعنى اختيارك عبارتى كبيدر
اوچنجسى تاتارخانيه ده محيط برهانيدن نقل
اولنان در عبارتى بودر واذا اوصى الى انسان
كذا من ماله ليقرأ القرآن على قبره فهذه الوصية
باطلة قال بعض اذا كان القاري معينا ينبغي

ان يجوز وصية له على وجه الصلة دون الاجرة
والصحيح انه لا يجوز وان كان القارى معينا
وهكذا قال ابو نصر وكان يقول لا معنى لهذه
الوصية ولصلة القارى بقرائته لان هذا بمنزلة الاجرة
والاجارة فى ذلك باطلة وهو بدعة ولم يفعلها
احد من الخلفاء معناسى بودركه بوكمسنه
وصيت ايلسه مالندن بو مقدار نسنه ويرك قبرم
اوزرنده قران اوقنسون ديو پس بو وصيت باطلدر
بعضيلر ديديلر قارى معين اوليجق لايق بودركه
صله طريقيله جائز اوله اجرت طريقيله دكل صحيح
بودركه اصلا جائز دكلدر قارى معين اولسون
اولمسون ابو نصر دخى بويله ددى ودخى ايدر كه
بو وصيتك معناسى يوقدر زيرا اجرت منزلهسنده در
بوده باطلدر ودخى بدعتدر خلفادن بركمسه اشلمشدر
صلهنك معناسى يوقدر ديدوكنك اصلى بودركه

صله

صله اولدركه الله تعالى ايچون بو مقدار اقچه
ويره سين اوقودوغيچون اولميه دردنجسى خلاصه
اولندر رجل اوصى لقارئ القرآن ان يقرأ القرآن
عند قبره بشيء فالوصية باطلة معناسى بر ار وصيت
معناسى بر ار وصيت اتسه قبرى قتنده قران اوقيان
ايچون بر نسنه ايله وصيت باطلدر بشنجسى محيط
سرخسيده اولاندر اولده خلاصه كى كبيدر
التنجى فتاواى ظهريهده اولندر اول محيط برهانيده
اولان كبيدر نهايت قارينك معين اولمسيله اولمامسى
فرق اتمشدر معين اولدوغى وقتن لايق بودركه
جائز اوله صله طريقيله اجرت طريقيله دكل ديمشدر
يدنجسى قنيهده اولاندر فعينة الوصية لمن يقرأ
عند قبره كل سنة بشيء مقدر باطلة ومثله فى
البطلان وقيل ان عين احدا يجوز بطريق الصلة و
الا فلا معناسى اوچ كتابك نقلى قبر قتنده قران

اوقنمسنه مطلق وصیّت باطلدر بعضیلر قاری
معیّن اولورسه جائزدر دوصله طریقیله والا جائز دکلدر
دیمشلر سکز بحسی تاج الشریعة رحمه الله تعالی
هدایه شرحنده نقل ایدوب کید ان القراءة بالاجرة
لا یستحق بها الثواب لا للمیت ولا للقاری والآخذ
والمعطی آثمان معناسی اجرت ایله قرآن اوقوق ایله
اصلا ثواب حاصل اولماز نه میّته ونه اوقیونه بلکه
ایکیسی دخی بیله آثم اولور یعنی کنهکار اولور وجهی
بودرکه نیّت بولنمز نیّت اولمیجق عبادت اولمز ونهی
ارتکاب اولور تذنیب بلکه ای طالب خیر زمانمزده
شایع اولان اقچه وقف اتمکدر قرآن اوقوق ایچون
واقفک یا والدینک روحیچون معامله اولنمقدر
اودخی ویروب ویرنسنه صاتوب کیرو المق طریقیله
بونده دوت دورلو فساد واردر اولکسی اقچه
وقفی امامیمز قتنده جائز دکلدر امام زفردن بر

روایت ضعیفه واردر جوازنه لکن زفر وقفک لزومنه
قائل دکلدر بلکه ابو حنیفه کبی محیطده ایتمشدر
واما شرط جواز الوقف فقد اختلفوا فیه قال ابو حنیفة
وزفر شرطه ان یکون موصًا به حتی لو لم یکن لا یصح
ویبقی علی ملکه یجوز بیعه ویورث عنه معناسی
وقفک جوازی یعنی نقودی شرطنده علما اختلاف
ایتدیلر ابو حنیفه وزفر ایتدیلر شرطی وصیّت طریقیله‌در
حتی اکر وصیّت طریقیله کرمسه صحیح اولمز وقفک
ملکی اوزره باقی قلور صاتمسی جائز اولور اولدکن
میراث اولور پس زمانمز قاضیلری امام زفر قولی اوزره‌ده
لزومنه حکم ایدم دیدکلری باطلدر اصلا نافذ
دکلدر فرض اتسک کمسه امام زفر وقفک لزومنه
قائل اولسه زمانمز قاضیلری قضایی رشوت ایله
اخذ ایدرلر اقلی بر آنه اقچه ویررلر انک رشوت اولمه‌دن
غیری محمل یوقدر کتب فتاوی ده مسطوردر

که قضایی رشوت ایله اخذ ایدن کمسنه قاضی
اولماز و حکمی نافذ اولمز بوندن ده تنزل اتسک کرچکه
قاضیده اولسه لو سجلک و وقف نامه نک اجرتنده
اجر مثلندن ارتوق الورلر کبی و حکملری نافذ اولمز
بوندنده تنزل اتسک مصرف بیان صحیح و شرعی اولمیجق
وقف بالاتفاق باطلدر حکم قاضینک فائده سی اولمز
چون وقف صحیح اولمیجق اول اقچه نک زکاتی لازم
اولور اولدکده وارثنه انتقال ایدر بونلری اتمزلر
واقف بونلره سبب اولدوغیچون اثم اولور ایکنجسی
اقچه معامله اتمکدر بو خود فعل مکروهدر حتی
علماء دین ایتمشلر اِیَّاکُمْ وَالْعِینَةَ فَاِنَّهَا اللَّعِینَةُ معناسی
اقچه معامله اتمه دن قتی حذر ایده لو زیرا معامله یه لعنت
اولنمشدر و دخی بونی ربایه ایلچی دیمشدر رسول
اکرم ذم اتمشدر ایدنلر ذلیل اولور دشمنلری انلره
غالب اولور دیمشدر اوچنجسی بو معامله نک

جوازی اکرچه کراهت ایله ایسه ده فتاواده ذکر
اولنان طریقی اتمه کلریدر و رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم كُلُّ قَرْضٍ جَرَّ نَفْعًا فَهُوَ رِبًا دیدکی
قولنده داخلیدر یعنی اودنج که فائده چکه اول ربادن
دیمشدر و دخی بونلرک اتدکلری معامله دن حاصل
اولان ربح متولینک اولور زیرا کیدوکی قفتانن یا بو
غیری سنه سین صاتمدن حاصل اولمشدر دردنجیسی
اَكْلُ بِالدِّينِ وَاَبْتِذَالُ الْقُرْاٰنِ الْعَظِيمِ یعنی دین ایله
اکل ایلمک و قران عظیمی ابتذال اتمک یعنی خوزلمق ایله
زمانمز جزخوانلری کبی سبب اولدقلریدر اعنی ربایه
واخرت عملنی دنیا ایچون اشلمکه سبب اولور
بو جهتدن دخی اثم اولور پس اخرتده انلرک مثلی شونلرک
مثلی کبی اولور که حق جل جلاله انلرک حقلرنده
قران عظیمده بیوردی وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَحْتَسِبُونَ و يَحْسَبُونَ اَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا بو ایتلره

مظهر اولورلر نعوذ بالله من افعالهم واقوالهم **فصل**
في بيان القرابين التي يذبحها بعض الجهلة من العوام
في بعض الاماكن والازمان ظنا منهم بانهم يتقربون
به الى ربهم عز وجل وهذا الظن فاسد بلا ريب علماء
دين ديمشلر كيم شول نسنه كه بزم زمانمزده شايع
اولمشدر وهم مسلمانلر عورتلرينك اكثرى اكا مبتلا لردر
اول نسنه در كم اوغلنجقلرده بلور دقيزامق كبي
بونك كبيلر ايچون طاشدن بر صورت كبي نسنه
ايتمشلردر اكا تعظيم ايدوب اوغلنجقلره اندن شفا
ديلرلر دخي اعتقاد ايدرلر كه اول طاش اوغلنجقلره
شفا ويرر بو عورتلر بو فعللرى ايله وبو اعتقادلرى ايله
كافرات اولورلر دخي انلرك ارلرى كه بو فعللرينه
رضا ويررلر كافر اولورلر وبر دخي بو جنسدن
اولدر كه چشمه باشلرينه كيدرلر دخي اول چشمه
باشلرينه قيون التورلر واول صولره تعظيم ايدوب

شول نيتلرى كه واردر اول نيت اوزره قيونلرنى
اول چشمه باشنده بوغزلرلر اول قيونلرى بوغزليلر
كافر اولورلر دخي اول قيونلرك اتى مردار اولور ييملرى
جائز اولمز مجمع مسائلده شيخ الاسلام عارف
سنانى بيان ايتمشدر هر كيم كه سلطان كلدوكى
وقتن يا لشكر سفردن يا حاجيلر حجدن دوندوكى
وقتين يا تهنيت وقتنده قربان ايلسه امام فضل ديمشدر
كه بودوكلى قربانلر اوبونلردر وهر كسه كيم
الله تعالى دن غيرى ايچون قربان بوغزلنسه اول قربانك
اتى حرامدر زيرا اول قربان الله تعالى ايچون اولماز
بوغزليجيسى كنهكار اولور وبر روايتده هر قربان كه
الله تعالى دن غيرى ايچون اوله حرامدر وبوغزلنان مردار
اولور وامام اسماعيل زاهد ديمش كه بونك كبي قربانلرده
قتى كراهت واردر اوت امام ابي حفص كبير و
ابو على بن خضر وعبد الرحمن كاتب وعبد الواحد وابو

الحسن النوری رحمهم الله تعالی فتوی ویرمشلر که
بونلرک کبی قربانلری ایدنلر کافر اولورلر و اول قربانلر
حرام اولور و اکر بر کمسه قیونی ویا بر قوشی بونده قوشدن
مراد خوروس یا تاوق ویا قاز یا اوردکدر کندونک
قرابتی مقبره سی اوزرنده یا بر شهید مقبره سی اوزرنده
ویا کندو اولولردن بریسنک مقبره سی اوزرنده
یا بر مزار باشنده که بعض کمسنه لر کندو یانلرندن
چیقرمشلردر دخی درلرکه بز بو موضعده شهیدلری
دوشمزده کورمیشیزدر یا اولولرندن دیرلک دیکوب
یا اوست اغاجن ایتدکلری وقتن یا قیو قازدقلری
وقتن یا هر یاپو ایو ایتمك دیلدکلری وقتن یا خسته
ایو اولدوغی وقتن قربان اتسه لر بو دوکلی قربانلر
الله ایچون دکلدر بو قربانلرک جمعسیله کفر
لازم کلور قربانلر دخی مردار اولور مؤلف فتاوای
تاتارخان بو محلی کتابنده فارسی دل اوزره

یاز

یازمغن اکا بناء بز دخی بونی ترکی دل اوزره ترجمه
ایدوب مناسبتله بو محله یازدق فائده سی عام
اولوب خیر دعایه سبب و باعث اوله منیة الفقهاده
دیمشکه بو بر فصلدرکه خواصک اکثری بوندن
غافلدر عوام قنده قالدی و اکر زمانه علماسندن
ویا مشایخندن ویا غیریسندن هر کیم که بو ذکر اولنان
ذبایح غیر مشروعه یه منکر اولوب لا بأس به دیرسه
هم ضال هم مضل اولوب آخرتن هدم ایدن جهاله دن
اولور بونلرک کبینک قولنه اعتبار یوقدر سوزنه تابع
اولمیه لر بلکه فتاواده مسطور اولان مسائل شرعیه
تابع اوله لر منقولة من المجموعة المسماة بزبدة
المسائل من ملفقات لطفی ابن عبد المعین وزیر
سلطان سلیمان خان علیه الرحمة والغفران ...

تمت الکتاب بعون الله
الملک الوهاب
تم

مِنَ السَّمَاءِ اَلنَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مُحَمَّدٌ پيغامبريمز اوكلمشدن تكرى تعالى انى اوكمش
بيواتمش اَحْمَدُ پيغامبريمز تكرى غايتله اوكيجيدر
مَحْمُودٌ پيغامبريمز يوزدورت كتاب ايچنده اوكلمشدر
مَاحِي شركى كفرى محو ايديجيدر يوق ايدر حَاشِرٌ
جمله مخلوق انك سنجاغى التنده حشر اولنور عَاقِبٌ
جمله پيغمبرلرين صوكيدر اردنق پيغمبر كلمز طَاهِرٌ
هر شيدن پاكدر مُطَهِّرٌ عالم خلقنى پاك ايديجيدر
طَيِّبٌ قلب شريفلرى پاكدر غلّ و غشدن سَيِّدٌ
جمله خلقك اولو سيدر رَسُولٌ كمال صاحبى
پيغمبردر نَبِيٌّ الهام صاحبى پيغمبردر قُثَمٌ فرد
كاملدر اقران و امثال يوقدر جَامِعٌ جمله عالم
جمله اخلاق جامعدر مُقَفِّي جمله پيغامبرلرك يولنه
كيدجيدر مُدَّثِّرٌ مال كثير صاحبى مُزَّمِّلٌ •
لباس فاخره صاحبى عَبْدُ اللّٰهِ اللّهك قولى حَبِيبُ اللّٰهِ

اوكردلنمش اللّهك دوستى صَفِيُّ اللّٰهِ خلقدن سچلمش
نَجِيُّ اللّٰهِ الله تعالى نك دشمنلرندن قورتلمش •
كَلِيمُ اللّٰهِ الله تعالى ايله سويلجى واسطه سز •
خَلِيلُ اللّٰهِ تكرينك دوست خَاتَمُ الرُّسُلِ پيغمبرلرك
آخرى مُحْيِي اولمش قلبلرى احيا ايديجى مُنْجِي اللّهك
قوللرينى كفردن و شركدن قورتريجى ذَاكِرٌ تكرينى
ذكر ايديجى مُذَكِّرٌ تكرينى اكديجى نَاصِرٌ اللّهك
قوللرينه يردم ايديجى مَنْصُورٌ تكرى طرفندن يردم
اولنمش حَرِيصٌ قوللرك ايمانه حريص مؤمن اولملرينى
استر عَزِيزٌ جمله نك اوزرينه غالب عَلِيمٌ علوم
انبيايه عالمدر رَحِيمٌ جمله خلقى اسركيجى رَؤُفٌ مرحمت
صاحبى شَهِيدٌ شهادت ايديجى اللّهك قوللرينى •
مَشْهُودٌ جمله پيغمبرلر پيغمبريمزك پيغمبرلكن خبر
ويرديلر مَعْلُومٌ جمله اهل كتاب انى بيلور •
بَشِيرٌ جنت ايله مشتلجيدر مؤمنلره نَذِيرٌ جهنم ايله

قودقوديجيدر مشركلره نور عالملره نوردر ايدنلق و
رجيدر سراج عالملرك جراغيدر منير عالملره ايدنلق
ورجيدر هادي اللهك قوللرينه يول كوسترجيدر مهدي
هدايت اولنمشدر پيغمبرلر يولنه كورمشدر داعي
اللهك قوللريني دينه دعوة ايديجيدر مدعو دين اسلا
دعوت اولنمشدر مجيب دعوته اجابت ايديجيدر
مجاب دعاسي اجابت اولنمشدر حفي كوكلي دقيقه علم
خوينه سي عفو صوچلوين باغشليجدر ولي مؤمنلرك
دوستيدر مؤمنلراني سودر قوي قوت صاحبيدر
امين وحيه امين در برشيئه خيانتدن مأمون
خلقه محمدا امانتدر هرشيدن حفظ اولنمشدر •
كريم لطف وكرم صاحبيدر مكرم حسن
خلق صاحبيدر مكين مرتبهٔ عاليه صاحبدر
عند الله وعند الخلق متين قولنده فعلنده متين در
مبين حلالي حق باطلي حرام بيان ايديجيدر مؤمل

حقه يتسبجي خلقي اصلاح ايديجيدر مطيع اللهك امرنه
اورجي طوتيجي مطاع سوزي طوتلمش قدم جملهٔ
انبيانك امتلرينه شفاعت ايدجيدر صدق يعني
اولو منزل صاحبيدر نعمة الله تكرينك نعمتي عروه
وثقى قولب قويمز ضيف الله تكرينك قونغي حزب الله
تكرينك عسكري بولكي نجم ثاقب اشكاره دين صاحبي
مصطفى اورندلنمش سچلمش اوكردلنمش صافي خالص
مجتبى خالص مخلص صافي ايردلنمش منتقى تميز پاك
ايردلنمش امي انه دن طوغدوغي كبي كمسه دن
اوقمادي شافع شفاعت ايديجي مشفع شفاعتي
مقبول رد اولماز صالح ايو كوزل مصلح اصلاح ايديجي
فصيح اللسان طوغري سوزلو اچق سويلر مطهر
الجنان قلبي تميز پاك صادق كرچك سويلر مصدق
حقي انابجي مهيمن طوغري سويليجي امام المسلمين
مومنلرك اتاسي وانا سي بر خلقه ايلك ايديجي

تواب خلقه نسوجلرین باغشلیجی فصیح اچوق سوزلو
بلیغ سوزی کورل مبلغ حقی خلقه اولشدرجی ناصح
خلقه ایلك صابجی وکیل خلقك اشلرنی یتورجی کفیل
هر اموری کودجی هرکسه شفیق اسرکیجی خلقه مرحمت
صاحبی کافی خلقه یتشیجی شافی دردلره درمان
سائق خلقی جنته سورجی فاضل علم صاحبی مفضل
علم اوکردجی فاتح بغلولری چوزیجی قتلو قپولری اچیجی
مفتح بغلو قپولری اچدرجی فتح ایدیجی دلیل یول
کوسترجی صاحب المقام المحمود مقام محمود صاحبی
شفا صاحب الکتاب کتاب صاحبی صاحب
الشریعة شریعت صاحبی صاحب دین الاسلام
دین اسلام صاحبی صاحب الحوض والکوثر کوثر
حوضنك صاحبی صاحب المعجزة الباهرة چوق
معجزاتلر صاحبی برمغندن صولر اقتدی صاحب
التاج والحلة تاج وحله صاحبی صاحب البراق

صاحب

صاحب البراق صاحب الحجة القاطعة کتاب شریعت
صاحبی صاحب اللواء الحمد حمد سنجاغینك صاحبی
صاحب الخاتم پیغامبرلرین آخریدر صاحب البرهان
حجة قاطعه صاحبی صاحب البیان نطوق فصیح صاحبی
اصلا غلط سویلمز سید الکونین دنیا واخرت پادشاهی
رسول الثقلین انس ایله جنه پیغامبردر اشرف
خلق الله جمله خلقك اشرفی افضل احسن نور
عرش الله الله تعالی نك عرشنك نوریدر

هذا شرح حلیة النبی صلی الله علیه وسلم

ازهر اللون تنلری بغدای اکلو ایدی ملیح الوجه کوزل
یوزلی ایدی وسط القامة اورته بویلو ایدی تام
القد اتنه جانبنه طلو ایدی ضخم العظام اری کمکلی ایدی
عظیم الهامة باشی دکرمی ایدی طویل العنق بیونلری
اوزون ایدی اقنی الفرنین انسلری دوز ایدی صغیر
الاذنین قولقلری کوچك ایدی اسود الشعر قره

صچلی ایدی رجل الشعر طرنمسی کوزل ایدی ازج
الحاجبین قاشلری اینجه ایدی رحب الجبهة اچوق النلی
ایدی واسع الجبین کلک النلی ایدی انجلی العینین با دم
کوزلی ایدی افلج الحاجب اچوق قاشلی ایدی ادعج
العینین قره کوزلی ایدی اکحل العینین قدرتدن سورملی
ایدی اشکل العینین کوزنك اغی قرمزیه مائل ایدی
املاء العینین طولو کوزلی ایدی اهدب الاشفاد
اوزون کربکلی ایدی اقنی الانف چکمه بورنلی ایدی
بلیغ الکلام اچوق سوزلو ایدی انور المتجرد صویونغونی
کوزل ایدی اشم الانف اینجه بورنلی ایدی سهل الخدین
طولو یکاقلو ایدی حاجب الشاربین قاش بیوقلی ایدی
کث اللحیة قبه صاقللو ایدی کهل اللحیه قوصقللو
ایدی مجتمع اللحیة صیق صقاللو ایدی عریض الذقن
ابلج الوجه یوزی نورلی ایدی اشکل العینین کوزلرینك اقی قرمزیه مائل ایدی
چکمه لری یصی ایدی شیب الرأس باشی قلی اغرمش
ایدی ضلیع الفم کوجك اغزلی ایدی دقیق الشفتین

انجه دوداقلی ایدی فصیح اللسان فصیح دللی ایدی
احمر الشفتین قرمزی دوداقلی ایدی اشنب الاسنان
اوفق دوزاینجو دیشلی ایدی ابلج الاسنان سیرك دیشلو
ایدی عریض الاظفار یصی طرنقلی ایدی بادی البشرة
یکاقلری تویسز ایدی مدور الوجه دکرمی یوزلو ایدی
اعدل الخلق اعضاسی یرلو یرنده ایدی احسن الخلق
بوغزی کوزل ایدی عریض الصدر کوکسلری اتلی ایدی
سواء البطن قرنی کوکسی ایله برابر ایدی دقیق المسربة
چقور کوبکلی ایدی عاری الثدیین ممه لری اتلی تویسز
ایدی بعید المنکبین یصی یغرنلی ایدی عبل العضدین
بازولری ایری ایدی طویل الذراعین قوللری اوزون
ایدی رحب الکفین یومشق اللی ایدی لیس فی بدنه
شعر تنلرنده قل یوق ایدی الا الخط من الصدر
الی السرة انجق کوکسندن کوبکنه دك براینجه قیل
وار ایدی بین کتفیه خاتم النبوة ایکی یغرینك ارارینده

بیغامبرلق مهری وار ایدی مثل بیضة الحمامة كوكرجین
یمورطه سی قدر مكتوب فی مهر النبوة مهر نبوتك ایچنده
یازلمش ایدی تجنح یا محمد انت منصور یا محمد
سن فرحلن اسمله مسمی اولان ذات شریف سن
توجه حیث شئت یا محمد سن یونلدوغك یره
فانك منصور تحقیق طرف الله دن یاردم اولنمش سن
صغیر الیدین اللری جوجك ایدی رقیق الزندین
سائل الاطراف برمقلری اوزون ایدی دقیق الانامل برمقلری اینجه ایدی
بلكلری اینجه ایدی دقیق العرق برمعی اوزون ایدی
طیب العرق برمعی اینجه ایدی غلیظ الفخذین طمرلری
طیب العرق
اینجه ایدی ~~خفیف الساقین~~ تری مسك كبی قوقردی
غلیظ الفخذین اویلقلری قالین ایدی خفیف الساقین
یوفقه اینجكلی ایدی مسیح القدمین اوكجلری اتسز
ایدی احمص الرجلین ایاقلری التی چقور ایدی
سریع المشی تز تز یوریردی خافض الرأس باشی
اشغه ایدی بعید الخطوة آدمی سیرك ایدی صاحب

الحیاء

الحیاء اوتانغن ایدی ضحك التبسم صریمه كولشلی ایدی
ضاحك الوجه كولر یوزلی ایدی عذب اللسان طاتلی
دللی ایدی لطیف الصحبة مصاحبتی طاتلی ایدی ..
مستقبل القبلة قاعد الركبتین قبلیه قرشو اوتوردی

دیو جوق ایدی

هذا حلیة النبی صلی الله تعالی علیه وسلم شعر

بو حدیث ایچره بودر قولهم • یعنی الله تعالی اعلم
نیجه پاكیزه سخندن صكره • فخر عالم دیدی بندن صكره
حلیهٔ پاكیمی كم كوره سه بنم • اوله كورمش كبی وجه حسنم
كوردكچه متشوق اوله سه • حاصلی حسنمه عاشق اولسه
آرزو اتسه یوز كورمكی اول • قلبنه نسنه شوق ایتسه حلول
اتش دوزخ اولور آكا حرام • ایلر اكرام ایله فردوسه خرام
فتنهٔ قبرده اولمز خذلا • یوم میزانده ك امن اوزره اوله
دخی حشر اتمیه عریان انی حق • اوله غفرانینه حقك ملحق
انی حرز ایلسه بر اهل سفر • ضرر ایرمزدی آكا پیغامبر

بو دوات الكثیر البركات •
نقل اولدی علیدن بالذات •

باسمه سبحانه نسئل منه واحسانه

بسم الله الرحمن الرحيم

قال رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم الايمان
بضع وسبعون سبع شعبة اعلاها لا اله الا الله
وادناها اماطة الاذى عن الطريق صدق المصطفى
ورسوله المجتبى حضرت رسول اكرم وحبيب مكرم
صلى الله تعالى عليه وسلم بيورمشلر دركه ايمان
يتمش يدى بوداقدر يوقاروسى لا اله الا الله
كلمه سى وقتى اشاغسى يول اوزرندن مسلمانلرى
انجيدن نسنه لرى كيدرمك پس امدى يول اوزرنه
وطريق مسلمينه حجاب وقان ونجاست دوكمك
دخى ايمانسزلق علامتلرندن قتى ظاهردر واهل
اصناف اولنه غايت اشكاره وباهردر حذر ايتمك
لازمدر بو حقير مراد ايتدم كه اول بوداقلرى جمع
ايدوب بين الاخوان نظر وعمل اولنه لكن هر برينك

دليلى وحديثلرى عربى لسان ايله جمع ايتمش
حالا اخوانى مؤمنينه تركيجه يازمق مراد ايتمكين
ديلدمكه اول يتمش يدى بوداقلرى يادخى زياده
على الاجمال لسان تركى ايله يازوب اشارت ايدم
تاكيم ايمان كامل ايله ختم اولمغه باعث اوله عمل ايدن
اخواندن خير دعا رجا اولنور اما بيهقى رحمة الله
عليه شعب ايمان نام كتابنده يازدوغى اوزره جملة
جمع اولنمشدر الايمان بالله تعالى اولكيسى الله
تعالى حضرتلرينك برلكنه اينانمقدر وملائكته
ايكنجيسى ملكلره اينانمقدر وكتبه اوچنجيسى كوكدن
انن كتابلره جمله اينانمقدر ورسله دردنجيسى پيغمبرلره
اينانمقدر والبعث بعد الموت التنجيسى اولدكدن
صكره ينه قالقمغه اينانمق والقدر يدنجيسى دنياده
انسانك باشينه هر نه كلورسه اللهدن بلمكدر و
المحشر سكزنجيسى بعد القيمة حضور حقه وارمقدر

وفريق في الجنة وفريق في السعير طقوزنجسى
بعد القيمة خلق ايكى بلوك اولوب بر بلوكى جنتده
وبر بلوكى جهنمده كيتمكدر ومحبة الله تعالى اوننجى
الله تعالى يى سومكدر والخوف من الله تعالى
اون برنجى حضرت رب العالمين دن قورقمقدر
والرجاء من الله تعالى اون ايكنجى هر نسنه الله ذو
الجلال دن رجا اتمكدر والتوكل على الله اون اوچنجى
هر شيء الله سبحانه وتعالى يه توكل اتمكدر وحب رسول الله
اون دردنجى رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
سومكدر جميع اشيادن زياده وتعظيم رسول الله
اون بشنجى رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم تعظيم
وحرمت اتمكدر زياده سيله والثبات على الدين
اون التنجى دين اسلام اوزره ثابت قدم اولمقدر وطلب
علم الشرعي اون يدنجى شريعت علمنى طلب اتمكدر
ونشر العلم الشرعي اون سكزنجى شريعت علمنى خلقه

اوكتمكدر

٩٧

اوكرتمكدر وتعظيم القران العظيم اون طقوزنجى قران
عظيمه وفرقان كريمه تعظيم اتمكدر والطهارة من
الحدث يكرمنجى ممكن اولدوغى مرتبه ابدست سز
يورومكدر والصلوة الخمس يكرمى برنجى اوقات
خمسهٔ ترك اتميوب قلمقدر والزكوة يكرمى ايكنجى
غنيلر سنه ده بركرة فقرايه زكوتن ويرمكدر وصوم
شهر رمضان يكرمى اوچنجى هر سنه ده رمضان شريفى
صايم اولمقدر والاعتكاف يكرمى دردنجى شهر مزبورك
عشر آخرنده معتكف اولمقدر والحج يكرمى بشنجى عمرنده
بركرة قادر اولنه حج اتمكدر والجهاد يكرمى التنجى غزالر
اتمكدر والرباط يكرمى يدنجى سرحدلرده عسكر اسلامى
حفظ ايچون بكلمكدر والثبوت عند الحرب يكرمى سكزنجى
جنك وقتنده قچميوب مكاننده ثابت قدم اولمقدر
واداء الخمس للامام يكرمى طقوزنجى غزادن النان مال
غنيمتك بشده برين پادشاهه ويرمكدر وفك رقبة

اوتوزنجی کوله وجاریهٔ حسبیجه رضاء الله آزاد
ایتمکدر وکفارة الجنایة اوتوز برنجی حجاج مسلمین
محرم ایکن حج شریفده واقع اولان جنایلرینه کفارتی
حق بیلوب کفارت ایتمکدر وایفاء العهد اوتوز
ایکنجی هر کسنی عهدینه ونذرینه وفا اتمکدر ومعرفة
النعمة وشکرها اوتوز اوچنجی الله تعالینک نعمتلرنی
حق بیلوب مقابلهسنده شکر اتمکدر وحفظ اللسان
اوتوز دردنجی لسانینی شرعه مخالف اولان یرامزدن
حفظ اتمکدر والاجتناب عن القتل اوتوز بشنجی
بغیر حق ادم اولدرمکدن غایت ایله صاقنمقدر واداء
الامانة اوتوز التنجی امانتلری صاحبنه ویرلو یرینه
کتورمکدر وحفظ الفرج اوتوز یدنجی اودیرینی حرامدن
ونظر انتظاردن صاقنمقدر والامتناع عن الاموال
المحرمة اوتوز سکزنجی الله تعالینک حرام اتدوکی
مالدن کندوپی منع ایدوب صاقنمقدر والامتناع

عن

عن المأکولات والمشروبات المحرمة اوتوز طقوزنجی
حرام یمکدن وحرام ایچمکدن غایت حذر ایدوب
صاقنمقدر والامتناع الملبوسات المحرمة قرقنجی
حرام ومکروه لباس کیمکدن غایت ایله صاقنمقدر
والاجتناب عن اللهو واللعب قرق برنجی اویون
اوینمقدن زیاده سیله صاقنمقدر والاقتصار
فی النفقة قرق ایکنجی اهل واولادلرینه نفقه لرنده
اورته حلال اوزره اولوب زیاده ایدوب یاخود
از ایدوب اسراف اقتداردن حذر اتمکدر وترک
البغض والحسد قرق اوچنجی بغض وحسدی
ترک اتمکدر وصیانة المسلمین قرق دردنجی مسلمانلرک
عرضلرینی کندونک عرضی کبی صیانت اتمکدر
واخلاص العمل لله تعالی قرق بشنجی عمل اتدکده
شرک وریادن حذر ایدوب انجق حضرت رب
العالمینک تخصیص اتمکدر والسرور عند عمل الجنة

قرق التنجی کندودن ایو وصالح الله تعالی یه راضی
اولدوغی عمل صدور ایدیجك اکه شکر ایدوب
سونمکدر والغم عند عمل السیئة قرق یدنجی دخی
یرامز جرکن جهنم عملی صدور ایدیجك غم چکوب الم
حزن اوزره اولمقدر والتوبة قرق سکزنجی کناه
صادر اولدوغی وقتده توبه اتمکدر والقرابین قرق
طقوزنجی اضحیه قربانی وقتله وزمان ایله وشروط ایله
اتمکدر والطاعة اولی الامر اللنجی امر صاحبی اولنلرك
ومخصوصا پادشاهك امرلرینه اطاعت اتمکدر والتمسك
بما علیه المسلمون اللی برنجی اصحاب رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم یولنه کیدن اهل سنت وجماعتدر
انلرك یولنه کیدوب سوزلرینی حجت وتمسك اتمکدر
والحکم بالعدل اللی ایکنجی دائما عدل اوزره اولوب
حکم اتمکدر والامر بالمعروف والنهی عن المنکر اللی اوچنجی
مؤمنلره ایلك ایله امر ایدوب نهی حرام اولان شیلردن

منع اتمکدر والتعاون عن البر والتقوی اللی دردنجی
ایلکده تقوی اوزره اولان قرداشلرك شرع شریفه
موافق اولان عمللرنده اعانت ومعاونت ویاردم
اتمکدر والحیاء اللی بشنجی حیاء شرعی اوزره اولوب
حرام ارتکابندن خلقه دائما اوتانوب حیا سببیله
کندوی منع اتمکدر والاحسان بالوالدین اللی التنجی
اتاسنه اناسنه ایلك اتمکدر وصلة الرحم اللی یدنجی
اقربا وحصملرنی زیارت ایدوب قطع اتمکدر والخلق
الحسن اللی سکزنجی خلقه برخوشجه معامله اوزره
کچنمکدر والاحسان الممالك اللی طقوزنجی قوللرینه وجاریه‌سنه
ایلك اوزره اولوب کوج تکلف اتمکدر واحسان
المملوك الی مالکه التمشنجی قول وجاریه دخی افندیلری‌نه
طوغریلق ایلك اوزره خدمت اتمکدر ورعایت الاولاد
والاهل التمش برنجی اولادلرینه تعلیم دین ایدوب
برخوشجه کچنمکدر ومحبت اهل الدین التمش ایکنجی

مسلمان قرداشلرنی سومکدر و ردّ السّلام
التمش اوچنجی بر مؤمن قرداشنی سلام ویردکن
سلامنی المقدر وعیادة المریض التمش دورد نجی
خسته خاطرنی صورمقدر وصلوة الجنازة التمش
بشنجی جنازه نمازینه حاضر اولوب قلمقدر وتشمیت
العاطس التمش التنجی ودخی بر کمسنه اخسرد قده
الحمد لله دیدکده یرحمك الله دیوب جواب ویرمکدر
وبغض المفسدین التمش یدنجی یرامز شرعه مخالف
اولنلره حسبیجه بغض اتمکدر والاحسان الی الجار
التمش سکزنجی قوکشلرینه احسان یعنی ایلك اتمکدر
واکرام الضّیف التمش طقوزنجی اوینه کلن مسافره
اکرام اتمکدر وستر العیوب للمسلمین یتمشنجی مسلمانلرك
عیبلرنی اورتمکدر والصبر علی الطّاعة والمصیبة
یتمش برنجی الله ذو الجلالك امرنی یرینه کتورب
وزحمت مشقته واقع اولان مصیبتاره صبر اتمکدر
وعلی

وعلی ترك خصوص النفس یتمش ایکنجی ودخی
نفسك هر بر مراد اتدکلرنی نفسه ویرمیوب نفسك
حظی اولان نسنه لری ترك اتمکدر والزّهد یتمش
یتمش اوچنجی دنیا یی دنیدن اعراض ایدوب قچنمقدر
یتمش دوردنجی دین حصوصنده غیرتلو اولمقدر
والاعراض عن اللّغو یتمش بشنجی دخی اوزدینه
لازم اولمین کلامدن وطاوله وشطرنج وسایر
بوکه بکزر اویونلردن حذر ایدوب قچنمقدر امر
اولنان اوچ اویوندن غیری بریسی خاتونیله ایکنجی
اوق آتمق اوچونجی آتیله اوینامق بونلر جائز ومشروعدر
والسّخاء یتمش التنجی ودخی بخیل اولمیوب سخی و
جومرد اولمقدر وتوقیر الکبیر وترحم الصّغیر یتمش
یدنجی دخی پیر واختیار اولنلره تعظیم ایدوب و
کندودن کوچك اولنلره مرحمت ایلیوب اسرکمکدر
والاصلاح بین النّاس یتمش سکزنجی ایکی کمسنه

اراسنده چکشمك ایله یاخود بر خصوص ایچون عداوتلری
وار ایکن ارالرینه کیروب بونلری بارشدرمقدر و
ان یحب لاخیه ما یحب لانفسه یتمش طقوزنجی و
دخی مؤمن کامل اول کمسنه در که کندو نفسنه
دنیوی واخروی هرنه صوررسه سایر دین قرنداشلرینه
دخی انی صنمقدر احوال ایمان کامل بودر که
بیان اولندی پس امدی حق جل و علی حضرتلری
جمله مزه بونك ایله عامل اولوب نجات فلاحه
واصل اولمق میسر ایلیش اوله
آمین یا مجیب السائلین
والحمد لله رب
العالمین

